

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra ekonomiky

Diplomová práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst

Lenka Mirgová

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Lenka Mirgová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst

Název anglicky

Economic analysis of selected towns

Cíle práce

Cílem diplomové práce bude posouzení a porovnání hospodaření dvou statutárních měst Teplice a Most ve sledovaném období 2010 – 2014. Obsahem práce jsou teoretická východiska, charakteristika obou měst, posouzení úrovně hospodaření na základě monitorujících ukazatelů za období pěti let a v poslední řadě sociální výzkum na základě provedené anonymní ankety. Cílem práce je jejich následné porovnání a zhodnocení, v závěru práce zpracování návrhů a doporučení k možnému zlepšení hospodaření vybraných měst.

Metodika

Nejprve budou prezentována teoretická východiska v oblasti obce a jejího hospodaření, která budou čerpána z odborné literatury a příslušných předpisů. Postupně budou charakterizována obě města, jejich stručná historie, demografické údaje a současná data v ekonomické a sociální oblasti.

V druhé části bude provedena analýza hospodaření obou měst, která bude podrobně zaměřena na skutečné výdaje, příjmy a rozdělena do příslušných kapitol. Zpracovaná data budou znázorněna v tabulkách a grafech. Dále se bude zjišťovat dluhová skladba pomocí ukazatelů ministerstva financí dle usnesení č. 1395/2008 (změna 722/2012) o monitoringu hospodaření obcí.

Ve třetí části diplomové práce bude provedena a vyhodnocena anonymní anketa zaměřená na zjištění zájmu o volby do zastupitelstva a spokojenost s místními službami města.

Závěr práce bude obsahovat souhrn poznatků z analýz rozpočtu obou měst, závěry z provedené ankety a návrhy na možná zlepšení hospodaření měst.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

finanční systém obcí, územní rozpočet, finanční analýza, finanční kontrola, audit, příjmy a výdaje obcí

Doporučené zdroje informací

HRUŠKA, L. a kolektiv Studie – Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod obce s rozšířenou působností Teplice-2012 (část A-podklady pro RURÚ); Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů. 2012 113 s.

<http://business.center.cz/business/pojmy/p573-cash-flow.aspx>

KINŠT, J. Rozpočtová skladba v roce 2003 a praktické příklady. Praha: Pragoeduca, 2002

KOVANICOVÁ, D., et al. Finanční účetnictví v kontextu světového vývoje. Praha: Polygon, 1999

Peková J., Finance územní samosprávy – teorie a praxe v ČR, Praha: Wolters Kluwer ČR, 2011, 588 s.

Strategický plán rozvoje města Mostu do roku 2020, skupina autorů s různým oborovým zaměřením, Most ID _R_013, s. 60

Zákony a další platné předpisy (565/1990, 128/2000, 250/2000, 320/2001, 323/2002, 420/2004, 634/2004, 93/2009 ve znění pozdějších předpisů a další, které budou upřesněny v průběhu práce).

Žehrová J., Pfeiferová D., Finance municipalit, Praha: ČZU, PEF, 2010, 116 s.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

prof. Ing. Jaroslav Homolka, CSc.

Garantující pracoviště

Katedra ekonomiky

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

prof. Ing. Miroslav Svatoš, CSc.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 20. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 29. 02. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst " jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 21. 3. 2016

_____Lenka Mirgová_____

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucímu diplomové práce panu prof. Ing. Jaroslavu Homolkovi, CSc., za odborné vedení, věcné připomínky a čas, který věnoval při zpracování této diplomové práce. Rovněž děkuji panu tajemníkovi magistrátu města Teplice Ing. Marku Fujdiakovi za poskytnutí potřebných podkladů a panu Ing. Petru Krupičkovi vedoucímu finančního odboru magistrátu města Mostu za odborný výklad.

Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst

Economic analysis of selected towns

Souhrn

Diplomová práce pojednává o tématu Posouzení úrovně hospodaření vybraných měst, ve které se zabývá hospodaření statutárních měst Teplice a Mostu ve sledovaném období 2010 až 2014. Pro analýzu této práce je využito příjmové a výdajové struktury měst za pětileté období.

První teoretický segment je zaměřen na legislativu a odbornou literaturu vztahující se k odborným pojmům a problematice obcí. Zvláště k finančnímu systému municipalit, územnímu rozpočtu, struktuře a skladbě rozpočtu, finanční analýze, finanční kontrole a auditu. Samostatná část praktické stránky je zaměřena na analýzu struktury příjmů a výdajů, závěrečného účtu a monitoring hospodaření (SIMU). Přehled a vývoj příjmů a výdajů jsou znázorněny v grafech a tabulkách. Kvůli relevantnosti dat jsou přepočty znázorněny na 1 obyvatele. Práce je doplněna o dílčí cíl ankety, která je na téma zjištění spokojenosti místních obyvatel a zájem o hospodaření města a voleb do zastupitelstva.

Třetím segmentem jsou možnosti návrhů, doporučení a závěr. Na základě zjištěných skutečností a podrobné analýzy jsou navržena možná doporučení a návrhy ke zlepšení hospodaření u obou měst samostatně.

Klíčová slova: finanční systém municipalit, územní rozpočet, struktura rozpočtu, finanční analýza, finanční kontrola, audit.

Summary

The diploma thesis Economic analysis of selected towns considers the economic status of the cities of Teplice and Most in the 2010 when 2014 period.

The first, theoretical, part focuses on the legal framework and the background of the field of municipalities, especially the system, budget and its structure, financial analysis, inspection and audit.

The practical part analyzes the budgetary income and expenditure within its structure, closing account as well. The thesis includes also the questionnaires aiming to find out how the citizens see the financial and economic management of their city.

The third part of the diploma thesis places several recommendations, opinions and summaries for the economic status improvement.

Keywords: financial system of municipalities, municipal budget, budget structure, financial analysis, inspection, audit.

Obsah

1	Úvod.....	10
2	Cíl práce a metodika	11
	Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)	11
3	Teoretická východiska	13
3.1.	Finanční systém na úrovni územní samosprávy	13
3.2.	Principy finančního systému.....	13
3.3.	Územní rozpočet	15
3.3.1.	Struktura rozpočtu.....	17
3.3.2.	Rozpočtová skladba	18
3.4.	Finanční analýza, finanční kontrola, audit.....	20
3.4.1.	Finanční analýza	20
3.4.2.	Finanční kontrola	21
3.4.3.	Audit	25
3.5.	Příjmy rozpočtů obcí.....	26
3.5.1.	Vlastní daňové příjmy obce	26
3.5.2.	Vlastní nedaňové příjmy obce	29
3.5.3.	Vlastní kapitálové příjmy.....	31
3.5.4.	Přijaté peněžní transfery	31
3.5.5.	Návratné příjmy	32
3.6.	Výdaje rozpočtu obce	33
4	Charakteristika dvou měst	35
4.1.	Stručná historie města Teplic a jeho základní charakteristiky.....	35
4.1.1.	Ekonomika a cestovní ruch.....	36
4.2.	Stručná historie města Mostu a jeho základní charakteristiky.....	37
4.2.1.	Ekonomika a cestovní ruch.....	39
5	Praktická část – analýza skutečných příjmů a výdajů obcí.....	40
5.1.	Analýza rozpočtů měst za období 2010 – 2014.....	40
5.1.1.	Skutečný rozpočty obou měst	40
5.1.2.	Porovnání příjmů a výdajů, míra soběstačnosti	42
5.1.3.	Daňové příjmy	44
5.1.4.	Nedaňové příjmy obou měst	50

5. 1. 5. Kapitálové příjmy	54
5. 1. 6. Transfery (dotace).....	55
5. 2. Výdaje.....	57
5. 2. 1. Výdaje neinvestiční (běžné).....	59
5. 2. 2. Neinvestiční výdaje – dary a příspěvky	64
5. 2. 3. Výdaje investiční (kapitálové)	64
5. 3. Závěrečný účet a plnění rozpočtu	66
6 Monitoring hospodaření statutárních měst Teplice a Mostu v letech 2010 – 2014	68
7 Výsledky provedené ankety	73
7. 1. Vyhodnocení ankety ve městech Teplice a Mostu	73
8 Možné návrhy zlepšení měst.....	87
9 Závěr	92
10 Seznam použitých zdrojů.....	94
11 Přílohy.....	97
Příloha č. 1	97
Příloha č. 2	98
Příloha č. 3	98
Příloha č. 4	99
Příloha č. 5	100

1 Úvod

Základem společnosti je obec, která sdružuje občany žijící na jejím území, a kteří vyvíjí své ekonomické aktivity. Obec je základní územní samosprávný celek (dále jen „ÚSC“) i samostatným ekonomickým subjektem, zabezpečuje pro své občany mnohé veřejné služby a statky lokálního charakteru.

Kupříkladu pozemky, budovy, tak i vnitřní zařízení, ale i peněžní prostředky nutné pro zajištění chodu základních škol, veřejných nemocnic, sociálního zařízení, dále majetek občanské vybavenosti. V souhrnu zabezpečuje ekonomickou, dopravní a technickou infrastrukturu a sociální stránku, především v rámci lokálního veřejného sektoru.

Zajišťuje veřejné statky a služby, u nichž dochází z různých důvodů k tržnímu selhání, kdy soukromý sektor nemůže nebo nemá zájem zajistit dané statky či služby v požadované kvantitě a kvalitě, a naopak na jejich zabezpečování má stát a ÚSC zájem, tzn., jsou financovány nebo spolufinancovány ze zdrojů veřejných rozpočtů.

Obec jako základní jednotka ÚSC se řídí platnými zákony a předpisy, které na základě Evropské charty místní samosprávy vytváří evropský standard v oblasti zajištění práva obcí na samosprávu, pro ČR vstoupila v platnost 1. září 1999.

Pro obec jako základním ÚSC občanů tvořící územní celek a je vymezen hranicí území obce platí zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

Pro hospodaření ÚSC je platný zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů, kdy tento zákon upravuje tvorbu, postavení, obsah a funkce rozpočtů ÚSC a stanoví pravidla hospodaření s finančními prostředky. Dále upravuje také zřizování a zakládání právnických osob ÚSC.

2 Cíl práce a metodika

Cílem diplomové práce bude posouzení a porovnání hospodaření dvou statutárních měst Teplice a Most ve sledovaném období 2010 – 2014.

Obsahem práce jsou teoretická východiska, charakteristika obou měst, posouzení úrovně hospodaření na základě monitorujících ukazatelů za období pěti let a v poslední řadě sociální výzkum na základě provedené anonymní ankety.

Cílem práce je jejich následné porovnání a zhodnocení, v závěru práce jsou prezentovány návrhy a doporučení k možnému zlepšení hospodaření vybraných měst.

Touto diplomovou prací se navazuje na již zpracovanou bakalářskou práci, ve které se podrobně zabývalo teoretickými východisky územní samosprávou, jejím vznikem a stručnou historií, reformou územní veřejné správy, obcí a jeho znaky, občany a jejich právy, dále působností obce v samostatné a přenesené působnosti, orgány obcí, majetkem obce, přezkoumání hospodaření obce, ve zkratce finančním systémem municipalit, rozpočtem a základním tříděním, a nakonec finanční kontrolou.

V diplomové práci v její první části se prezentuje podrobně finanční systémy a jeho principy, územní rozpočet, strukturu rozpočtu, rozpočtovou skladbu, finanční analýzu, finanční kontrolu a audit obce.

Postupně jsou charakterizována obě města, jejich stručná historie, demografické údaje, ekonomická a sociální oblast.

V druhé části je provedena analýza hospodaření obou měst, jež je podrobně zaměřena na skutečné výdaje, příjmy a rozdělena do příslušných kapitol.

Znázornění různých kapitol do grafů, přehledy příjmů a výdajů v určitých kapitolách znázorněny v tabulkách. Přepočty na 1 obyvatele znázorněny v grafech. Dále se zabýváme výpočtem ukazatelů dluhové skladby ministerstva financí dle usnesení č. 1395/2008 (změna 722/2012) o monitoringu hospodaření obcí.

Soustava informativních a monitorujících ukazatelů (SIMU)

A. Informativní ukazatele

- 1) Počet obyvatel obce

- 2) Příjem celkem (po konsolidaci)
- 3) Úroky
- 4) Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků
- 5) Dluhová služba celkem
- 6) Ukazatel dluhové služby (v %)
- 7) Aktiva celkem
- 8) Cizí zdroje
- 9) Stav na bankovních účtech celkem
- 10) Úvěry a komunální dluhopisy
- 11) Přijaté návratné finanční výpomoci a ostatní dluhy
- 12) Zadluženost celkem
- 14) Podíl zadluženosti na cizích zdrojích (v %)
- 15) 8leté saldo
- 16) Oběžná aktiva
- 17) Krátkodobé závazky

B. Monitorující ukazatele

- 13) Podíl cizích zdrojů k celkovým aktivům (v %)
- 18) Celková (běžná) likvidita

V třetí části diplomové práce se zabýváme anonymní anketou. Respondenti byli vybíráni náhodným výběrem v počtu 100 dotazovaných občanů daného města a to v každém městě zvlášť.

Zjišťováno bylo, do jaké míry mají zájem o volby do zastupitelstva a jak jsou spokojeni s místními službami města. Výsledkem je tak zjištění, co ve městech reálně chybí, co by se mělo zlepšit a co naopak občanům vadí.

A v samotném závěru je uveden, souhrn poznatků z analýz rozpočtu obou měst, zjištění skutečností a možná zlepšení hospodaření.

3 Teoretická východiska

3.1. Finanční systém na úrovni územní samosprávy

Obec jako nestátní subjekt je na státu podle zákona nezávislá, nicméně stát ovlivňuje postavení, funkce i hospodaření územní samosprávy prostřednictvím legislativy, protože má zákonodárnou moc.

Hospodaření ÚSC musí být koordinováno státem a musí být v souladu s koncepcí hospodářské a stabilizační fiskální politiky státu. Uzákoněny jsou fiskální pravidla, která ovlivňují hospodaření ÚSC. Podle organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj (dále jen „OECD“) jsou pro hospodaření ÚSC stanovena tyto pravidla:

- dosažení cílů stabilizační fiskální politiky státu;
- transparentní účetnictví a výkaznictví;
- dlouhodobě vyrovnaný rozpočet;
- hospodaření podle ročního rozpočtu, sestavování rozpočtové prognózy, vzájemná provázanost;
- daňová omezení, omezená daňová pravomoc územní samosprávy;
- výdajová omezení, odpovědnost za krytí výdajů;
- restrikce zadlužení, regulace zadluženosti územní samosprávy;
- monitorování hospodaření územní samosprávy, možnost uvalení sankcí ze strany státu;
- přímá kontrola státem, v případech návratných příjmů stanovení limitu dluhu, povolování emise dluhopisů, omezování některých druhů půjček, úvěrů apod.¹

3.2. Principy finančního systému

Územní rozpočty jsou součástí rozpočtové soustavy v ČR a při zachování níže uvedených principů finančního systému a ve svém komplexu by měl napomáhat hospodárnému a

¹PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 205

efektivnímu využívání finančních prostředků a tím umožňovat optimální rozvoj municipalit v delším horizontu.

- hospodaření podle ročního rozpočtu, který je rozhodujícím nástrojem financování potřeb jednotlivých článků územní samosprávy; je důležitým finančním plánem na rozpočtové období a rozpočet zahrnuje hlavní objem finančních prostředků;
- vytváření mimorozpočtových fondů v omezené míře, aby nedocházelo k rozměňování relativně omezených finančních prostředků do fondů, které se zpravidla vytvářejí jako účelové, takže následné čerpání peněžních prostředků je vázáno tímto účelem;
- v běžné části rozpočtu se jedná o rozpočtové omezení dané nenávratnými příjmy;
- konzistence finančního systému územní samosprávy s veřejnými financemi – finanční systém municipalit by měl respektovat základní tendence ve vývoji ekonomiky;
- určitá míra finanční soběstačnosti, na základě rozsahu lokálního a regionálního veřejného sektoru, jehož potřeby musí ÚSC financovat, musí mít do určité míry autonomii v rozhodování a lokálních a regionálních statcích a služeb podle zájmu a preferencí obyvatelstva daného území;
- musí respektovat distribuční spravedlnost a slušnost;
- princip solidarity mezi bohatšími a chudšími regiony v systému distribučně spravedlivého přerozdělování;
- průhlednost finančního systému, aby byla možná kontrola veřejnosti i státu tzv. transparentní;
- stabilita finančního systému v delším časovém horizontu;
- veřejně přístupné informace tzv. publicita informací;
- stabilita pravidel hospodaření – ustálení předpisů a zákonů v delším horizontu;
- účinnost finančního systému tzn. efektivní využití funkcí finančních prostředků;
- administrativní nenáročnost finančního systému – nízké náklady na zabezpečení fungování finančního systému a jednoduchost systému;

- určitý stupeň kontroly od státu – municipální rozpočet získává dotace ze státního rozpočtu, je nutné, aby bylo hospodaření s těmito prostředky kontrolováno státem.²

3. 3. Územní rozpočet

Soustava veřejných rozpočtů je důležitým nástrojem pro plnění úkolů jednotlivých vládních úrovní, tedy i ÚSC, doplněna je dalšími mimorozpočtovými zpravidla účelovými peněžními fondy.

Můžeme tedy konstatovat, že za nejdůležitější součást finančního systému na úrovni ÚSC je její územní rozpočet – rozpočet obce, regionu. Hospodaření podle ročního rozpočtu je v každé zemi ze zákona povinností.

Územní rozpočet můžeme charakterizovat jako:

- decentralizovaný peněžní fond, který se tvoří, rozděluje a používá primárně v zásadě nenávratnosti, nedobrovolnosti a neekvivalence; za určitých okolností se využívá i návratný;
- z účetního hlediska je bilancí, která vybilancován příjmy a výdaje;
- je důležitým rozpočtovým plánem, má rozpočtové období, které trvá jeden rok tzv. kalendářní rok;
- je nástrojem realizace pojetí municipální, resp. regionální politiky na úrovni ÚSC, je nástrojem realizace volebních zájmů a preferencí obyvatelstva dané obce, nástrojem financování potřeb lokálního a regionálního veřejného sektoru, nástrojem řízení organizací v lokálním a regionálním veřejném sektoru.³

Přímo před návrhem územního rozpočtu musí proběhnout rozpočtový proces, který představuje činnost orgánů, a to jak volených tak i výkonných. Posloupně v etapách je sestavení územního rozpočtu, jeho schválení, realizace během rozpočtového období, průběžná a následná kontrola plnění a závěrem je sestavení a schválení závěrečné bilance

² ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*, s. 26

³ PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 211

hospodaření, kterou provádějí poradní a volené orgány. Rozpočtový proces zpravidla zahrnuje několik etap, která zahrnuje dobu trvání 1,5 až 2 roky.

V průběhu rozpočtového procesu se musí dodržovat rozpočtové zásady obecně platné v celé rozpočtové soustavě.

- Každoroční sestavování a schvalování územního rozpočtu příslušného subjektu územní samosprávy. Není-li územní rozpočet schválen před začátkem rozpočtového období, hospodaří obec či kraj až do schválení rozpočtu podle rozpočtového provizoria – podle skutečnosti stejného období v předchozím kalendářním roce.
- Reálnost a pravdivost rozpočtu; reálný odhad příjmů a výdajů rozpočtu při splnění finančního plánu bez výrazných odchylek.
- Úplnost a jednotnost rozpočtu, závazná rozpočtová skladba.
- Dlouhodobá vyrovnanost rozpočtu za delší účetní období.
- Hospodárnost a efektivita.
- Finanční kontrola a účetní audit.
- Publicita, veřejná transparentnost.⁴

Důležité funkce územního rozpočtu:

Alokační: na úrovni územní samosprávy je rozhodující, protože prostřednictvím finančních prostředků soustředěných v územním rozpočtu se financují potřeby v lokálním nebo v regionálním veřejném sektoru, kupříkladu veřejnou zakázku.

Redistribuční: na úrovni ÚSC je využití omezené, zejména ve vztahu k sociálně slabším občanům, kdy v rámci přenesené působnosti jsou některé obce kontaktním místem výplaty dávek státní sociální podpory a finanční prostředky dostávají účelově ze státního rozpočtu.

Stabilizační: na úrovni ÚSC je využití taktéž omezené, kupříkladu budováním technické a dopravní infrastruktury.

Z hlediska ve vazbě na veřejný sektor, lze vymezit funkce řídicí, organizační, kontrolní, stimulační a další.⁵

⁴PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 213

3. 3. 1. Struktura rozpočtu

Obsahem strukturovaných rozpočtu jsou příjmy, výdaje a ostatní peněžní operace včetně tvorby a použití peněžních fondů, pokud neprobíhají tyto fondy mimo rozpočet.

Rozpočet obcí je se státním rozpočtem a rozpočtem kraje spojen finanční vazbou, které představují dotace a transfery. Při stanovení výše dotace a transferu se přihlíží taktéž k nákladům, které obcím vyplývají z plnění úkolů v přenesené působnosti.

Mimo rozpočtové příjmy a výdaje jsou účetně sledovány, pokud mají ÚSC vlastní podnikatelskou činnost tzn., že se provádějí peněžní operace týkající se cizích a sdružených prostředků.

Všechny hospodářské výsledky, které se promítnou do rozpočtu nejpozději do konce kalendářního roku, musejí být součástí závěrečného účtu.

Příjmy rozpočtu obce:

- příjmy z vlastního majetku a majetkových práv;
- příjmy z výsledků vlastní hospodářské činnosti;
- příjmy z hospodářské činnosti právnických osob (dále jen „PO“), jsou dle zákona příjmem obce, která obec takovou to PO zřídila nebo založila;
- příjmy z vlastní správní činnosti dle zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů; dále z vybraných pokut a odvodů v pravomoci obce podle platných příslušných zákonů;
- výnosy z místních poplatků: kupříkladu poplatků ze psů, poplatků za lázeňský nebo rekreační pobyt, z ubytovací kapacity, za užívání veřejného prostranství, atd.;
- výnosy z daní nebo podíly na daních podle zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů daní ÚSC a některým státním fondům, ve znění pozdějších předpisů;
- dotace ze státního rozpočtu a ze státního fondu;
- dotace z rozpočtu kraje;
- přijaté peněžité dary a příspěvky;
- bezúročná návratná finanční výpomoc ze strany státu, ze státních účelových fondů nebo z rozpočtu kraje, ale i možnost z rozpočtu jiné obce;

⁵TAMTÉŽ, s. 214-215

- úvěry a půjčky od finančních institucí nebo jiných subjektů, kupříkladu národního fondu.

Výdaje rozpočtu obce:

- závazky vyplývající pro obce z povinnosti uložených zákonem;
- výdaje na vlastní činnost obce v její samostatné působnosti, zejména výdaje spojené s péčí o vlastní majetek a jeho strategický rozvoj;
- výdaje spojené s výkonem státní správy v přenesené působnosti;
- závazky vyplývající pro obec z uzavřených smluvních vztahů v jejím hospodaření nebo ze smluvních vztahů obcí založených organizací;
- úhrada úroků z přijatých úvěrů a půjček;
- výdaje na emise vlastních dluhopisů a na úhradu z nich náležících jejich vlastníkům;
- výdaje na podporu subjektům, který provádějí veřejně prospěšné činnosti nebo na podporu soukromého podnikání prospěšného pro danou obec;
- výdaje uskutečněné v rámci působnosti obce včetně darů a příspěvků na sociální a humanitární účely.⁶

Rozpočet obce je účetní bilance, účetnictví účtuje o jednotlivých druzích příjmů a výdajů. Z dlouhodobého horizontu hospodaření by mělo jít o cíl s vyrovnaným rozpočtem, tedy $P = V$, ve střednědobém horizontu se můžeme dostat na rozpočet přebytkový $P > V$, kdy účetní bilance se vyrovná převodem přebytku rozpočtu kupříkladu do rezervního fondu. Z dlouhodobého hlediska nedoporučujeme schválení schodkového rozpočtu $P < V$, pouze v případě, že schodek bude možné uhradit z finančních prostředků z minulých let nebo návratným finančním zdrojem.

3. 3. 2. Rozpočtová skladba

Vlastní strukturu rozpočtu upravuje rozpočtová skladba, kterou stanovuje Ministerstvo financí vyhláškou č. 323/2002 Sb., o rozpočtové skladbě.

⁶ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*, s. 28

Zásady rozpočtové skladby musí respektovat jednotnost, stabilitu třídění, závaznost, srozumitelnost a kompatibilitu tzn. transparentnost na mezinárodní úrovni.

Druhy třídění příjmů a výdajů a hlediska třídění dle platné vyhlášky:

- a) odpovědnostní (třídění příjmů a výdajů z hlediska odpovědnostního),
- b) druhové (třídění příjmů a výdajů z hlediska druhového),
- c) odvětvové (třídění příjmů a výdajů z hlediska odvětvového),
- d) konsolidační (třídění příjmů a výdajů z hlediska konsolidačního),
- e) zdrojové (třídění příjmů a výdajů z hlediska zdroje),
- f) doplňkové (třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti ke zvlášť sledovaným celkům),
- g) programové (třídění výdajů z hlediska jejich příslušnosti k programům podle § 12 a 13 rozpočtových pravidel),
- h) účelové (třídění výdajů z hlediska účelu rozpočtového přesunu),
- i) strukturní (třídění příjmů a výdajů z hlediska jejich věcné podstaty),
- j) transferové (z hlediska účelů transferů).⁷

Základním systémem třídění v rozpočtové skladbě je druhové třídění, tzn. třídění operací do tří základních okruhů:

- příjmy,
- výdaje,
- financování.

Třída – podseskupení položek – seskupení položek – jednotlivé položky. Kupříkladu: Třída 1 daňové příjmy – 11 daně z příjmů, zisku a kapitálových výnosů – 111 daně z příjmů fyzických osob (dále jen „FO“) – 1111 daň z příjmů FO ze závislé činnosti.

Příjmy se dělí na dvě základní podskupiny, a to vlastní příjmy (běžné a kapitálové) a přijaté dotace.

Zde jde o začlenění do čtyř tříd:

- Třída 1 – daňové příjmy;

⁷Ust. § 1a předpisu č. 323/2002 Sb., Vyhláška Ministerstva financí o rozpočtové skladbě

- Třída 2 – nedaňové příjmy;
- Třída 3 – kapitálové příjmy (třídy 1 – 3 tvoří vlastní příjmy);
- Třída 4 – přijaté dotace (investiční a neinvestiční).

Výdaje jsou nenávratné platby a poskytované návratné půjčky za účelem realizace rozpočtové politiky, které se člení do dalších tříd:

- Třída 5 – běžné výdaje (provozní, neinvestiční);
- Třída 6 – kapitálové (investiční).

Financujícími operacemi se rozumí přijetí finančních prostředků návratné povahy související s likviditou v návaznosti na závazné třídění inkas a plateb dle rozpočtové skladby.

- Třída 8 – financování (financování z tuzemska a i ze zahraničí, v obou případech jde o financování krátkodobě tak i dlouhodobě, a na opravné položky).⁸

3. 4. Finanční analýza, finanční kontrola, audit

3. 4. 1. Finanční analýza

Finanční analýza je důležitým nástrojem řízení na úrovni ÚSC, a která je taktéž významným prvkem pro zkvalitnění finančního rozhodování na úrovni každého subjektu územní samosprávy.

Hlavní oblasti finanční analýzy jsou:

- Běžná část rozpočtu (běžné hospodaření):
 - analýza hospodaření podle jednotlivých běžně se opakujících příjmů a výdajů, včetně analýzy podílu mandatorních výdajů, analýzu náhodných, neopakujících se běžných příjmů a výdajů, analýzu faktorů ovlivňujících běžné příjmy a výdaje, tendencí ve vývoji běžných příjmů a výdajů, míry jejich stability v čase;
 - analýzu druhů příjmů a výdajů, které může ÚSC svým rozhodnutím ovlivnit;
 - analýzu finanční nezávislosti, závislost na rozhodnutí státu;

⁸PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 412

- analýzu salda běžné části rozpočtu, jsou to faktory, které saldo stabilně ovlivňují a které spíše nahodile;
- analýzu dosahovaných úspor, je to jejich reálnost, a to za jakého předpokladu či efektivnosti;
- analýzu zajišťování a financování oprav a údržby, efektivnost a hospodárnost při zajišťování oprav a údržby;
- analýzu vytváření a využití rezerv.
- Kapitálová část rozpočtu (analýza struktury příjmů a výdajů této části rozpočtu).
- Analýza využívání návratných příjmů (roční dluhová služba):
 - analýza dluhů, jejich struktury z věcného i časového hlediska, využití návratných příjmů a způsob umořování dluhů.
- Analýza hospodaření s majetkem a jeho způsob využití.⁹

Hlavní z důvodů proč se provádí finanční analýza, je ta, že se zaměřuje na vyhodnocení silných a slabých stránek ve finančním hospodaření ÚSC.

Analýza příjmových a výdajových toků je současně propojena s finanční analýzou. Finanční toky v rámci hospodaření ÚSC se zachycují v účetnictví. Každý ÚSC má povinnost sestavovat účetní výkazy, které zachycují hospodaření vyplývající ze zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů, podrobněji v kapitole o finanční kontrole.

ÚSC má povinnost sestavovat rozpočetní rozvahu a rozpočetní výsledovku, zároveň je významné sledování a analýza vývoje cash flow, tj. rozdíl mezi příjmy a výdaji peněžních prostředků.¹⁰

3. 4. 2. Finanční kontrola

Finanční kontrola ve veřejné správě je v ČR upravena zákonem o finanční kontrole, který vymezuje uspořádání a rozsah finanční kontroly vykonávané mezi orgány veřejné správy,

⁹PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 437

¹⁰ Dostupné z [www: http://business.center.cz/business/pojmy/p573-cash-flow.aspx](http://business.center.cz/business/pojmy/p573-cash-flow.aspx) (7. 2. 2015, 10:45 hod)

Business center.cz

mezi orgány veřejné správy a žadateli nebo příjemci veřejné finanční podpory a uvnitř orgánů veřejné správy.¹¹

Kontrolní orgány se zaměřují na kontrolu hospodaření s veřejnými prostředky při jejich vynakládání na veřejné výdaje, jde o tzv. veřejnoprávní kontrolu průběžnou a následnou.

Průběžná veřejnoprávní kontrola se především zaměřuje na to, zda:

- se dodržují dané podmínky a postupy při uskutečňování, vypořádávání a vyúčtování schválených operací;
- jsou postupy přizpůsobovány nově vzniklým rizikům apod.;
- provádějí se včas a přesně zápisy o skutečnovaných operacích ve výkazech či informačních systémech apod.

Následná veřejnoprávní kontrola se zejména soustřeďuje na to, zda:

- údaje o hospodaření s veřejnými prostředky reálně zobrazují zdroje, stav a pohyb veřejných prostředků, zda tyto údaje odpovídají skutečnostem rozhodným pro uskutečnění veřejných příjmů, výdajů a nakládání s veřejnými prostředky;
- přezkoumávané operace jsou v souladu s právními předpisy, schváleným rozpočtem, programy, projekty, uzavřenými smlouvami apod.;
- jsou plněná opatření, která přijaly příslušné orgány (kupříkladu zastupitelstvo).¹²

Hlavní cíle kontroly je prověřovat:

- dodržování právních předpisů a opatření při hospodaření s veřejnými prostředky soustředěnými v rozpočtu ÚSC, případně v peněžních fondech či uložných na účelových účtech;

¹¹Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů.

¹²PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 439

- zajištění ochrany těchto finančních prostředků proti rizikům, nesrovnalostem nebo jiným nedostatkům způsobenými zejména porušením právních předpisů, nehospodárným, neúčelným a neefektivním nakládáním s veřejnými prostředky nebo trestnou činností;
- včasné a spolehlivé informování vedoucích orgánů veřejné správy;
- hospodárný, efektivní a účelný výkon veřejné správy.

Kontrolní metody a postupy:

Kontrolní metody:

- zjištění skutečného hospodaření s veřejnými prostředky s příslušnou dokumentací;
- sledování správnosti postupů;
- šetření a ověřování skutečností týkajících se operací;
- kontrolní výpočty;
- analýza údajů ve finančních výkazech či jiných informačních systémech a následné vyhodnocení.

Kontrolní postupy:

- schvalovací postupy, které zajišťují prověření podkladů připravovaných operací;
- operační postupy, zajišťující úplný a přesný průběh operací, až do konečného vypořádání, vyúčtování zahrnující kontrolní techniky při prověřování dokumentace;
- hodnotící postupy zajišťující posouzení údajů a informací, a následné porovnání se schválenými rozpočty a vyhodnocení jejich důsledků na celkové hospodaření;
- revizní postupy zajišťující prověření správnosti operací, postupů a účinnosti finančních kontrol.¹³

¹³ust. § 4 a § 6 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění pozdějších předpisů

Kontrola ÚSC využívá jak vnitřní kontrolu, tak i vnější kontrolu. Významně se používá pro vnitřní kontrolu vnitřní kontrolní systém, který na úrovni ÚSC by měl fungovat na základě stanovených pravidel a postupů pro zajištění vnitřní kontroly. Pro kvalitu vnitřní kontroly je důležitá její nezávislost, kterou provádějí funkčně nezávislý vnitřní útvar.

Především se zaměřuje na:

- předběžnou kontrolu;
- průběžnou kontrolu;
- následnou kontrolu.

Cílem těchto kontrol mělo mít vliv na efektivní řízení, plnění přijatých záměrů municipální politiky. Zjišťování chyb v řízení, v hospodaření a navržení postupů pro jejich předcházení, zjišťování podvodů apod.... Na úseku účetnictví zajištění správnosti a úplnosti účetních zápisů, včasné vyhotovení účetních výkazů a následné zjišťování chyb a nesouladů.

Vnitřní kontrola by měla důsledně vyvodit závěry a navrhnout efektivní a účinná opatření ke zlepšení činnosti a zlepšení hospodaření do budoucna.¹⁴

Pro kontrolu hospodaření obcí platí zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření ÚSC a dobrovolných svazků obcí, a stanoví předmět, hlediska, postup a pravidla přezkoumání.

Předmětem přezkoumání jsou především údaje o ročním hospodaření ÚSC, které tvoří součást závěrečného účtu podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů.

Konkrétně jde o údaje plnění příjmů a výdajů rozpočtu, o finančních operacích týkající se tvorby a použití peněžních fondů, o nákladech a výnosech podnikatelské činnosti ÚSC, o peněžních operacích týkající se sdružených prostředků, o finančních operacích týkající se cizích zdrojů, o finančních prostředcích poskytnutých prostřednictvím Národního fondu a dalšími finančními prostředky ze zahraničí vyplývající z mezinárodních smluv, vyúčtování

¹⁴ PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 440

a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, ke státním fondům a dalším osobám.

Taktéž předmětem přezkoumání je nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví ÚSC, nakládání a hospodaření s majetkem státu, zadávání a provádění veřejných zakázek, stav pohledávek a závazků ÚSC a nakládání s nimi, ručení za závazky FO a PO, zastavování movitého a nemovitého majetku ve prospěch třetích osob, zřizování věcných břemen k majetku ÚSC a účetnictví vedené územním celkem.

3. 4. 3. Audit

Povinný účetní audit prověřuje správnost účetních operací, které v zásadě prověřuje a zkoumá konsolidované účetní výkazy.

Audit individuálních a konsolidovaných účetních výkazů obsahující poznámky k nim je v obecné rovině vymezen jako nezávislé zkoumání a vyjádření názoru na to, zda tyto výkazy věrně zobrazují poctivý obraz o finanční a majetkové situaci. Dále zkoumá hospodářský výsledek za sledované období.

Audit je určitou formou kontroly zaměřené na oblast hospodaření. Auditor se ve svém výroku obsahujícím názor na účetní výkazy nevyjadřuje k úrovni hospodaření a řízení, ale jejím úkolem je posoudit, zda úroveň a výsledky hospodaření jsou v účetních výkazech věrně a poctivě zobrazeny. Na samotných uživatelských účetních výkazů pak je, zda si z vykazovaných údajů vyvodili svůj vlastní názor.¹⁵

Audit musí vykonávat nezávislý auditor s odbornou způsobilostí, aby byla zajištěna objektivnost a nestrannost. Audit se řídí stanovenými normami, které vymezují předmět a rozsah auditu a závěrečný výrok auditora vycházející z mezinárodních auditorských standardů.¹⁶

¹⁵ KOVANICOVÁ, D., et al. *Finanční účetnictví v kontextu světového vývoje*. Praha: Polygon, 1999, s. 299-301

¹⁶Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech).

3. 5. Příjmy rozpočtů obcí

Příjmy rozpočtu obce jsou nenávratné a návratné.

Nenávratné příjmy:

- Vlastní,
 - daňové (svěřené daně, sdílené daně, místní poplatky a správní poplatky);
 - nedaňové (z majetku, z podnikání, uživatelské poplatky, z mimorozpočtových fondů).
- Vlastní kapitálové příjmy,
- Přijaté peněžní transfery.

Návratné příjmy:

- úvěr, půjčka,
- krátkodobé dluhopisy (směnky) obligace.¹⁷

3. 5. 1. Vlastní daňové příjmy obce

Z časového hlediska příjmy daňové řadíme mezi příjmy běžné, které se stále opakují a nenávratné.

Daň je historickou kategorií související s existencí státu i s existencí územní samosprávy. Daně tvoří spolu s povinnými příspěvky na sociální zabezpečení a veřejným zdravotním pojištěním největší skupinu běžných příjmů státu.

Do veřejného rozpočtu plyne jako daň povinná, nenávratná, neekvivalentní a neúčelová platba, která je zákonem daná.

Svěřené daně

- jsou to ve smyslu zvláštním typem daně; stanovena je celostátně jednotným způsobem a je vybírána jednotlivými ÚSC, kterým patří výnos z této daně; do této kategorie spadá daň z nemovitosti, která plyne do rozpočtů ÚSC, kde byla vybrána;

¹⁷ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*, s. 37

obec má možnost u některých nemovitostí určit tzv. korekční koeficient velikosti obce, jímž pak násobí sazbu daně.¹⁸

Daň z nemovitostí upravuje v ČR zákon č. 338/1992 Sb., České národní rady o dani z nemovitých věcí, které tvoří další dílčí daně, a to daň ze staveb a jednotek a daň z pozemku.

Tento zákon upravuje podrobně základní sazby zdanění a násobek koeficientu dle počtu obyvatel dané obce.

Koeficient podle velikosti obce

Velikost obce	koeficient
v obcích do 1 000 obyvatel	1,0
v obcích nad 1 000 do 6 000 obyvatel	1,4
v obcích nad 6 000 do 10 000 obyvatel	1,6
v obcích nad 10 000 do 25 000 obyvatel	2,0
v obcích nad 25 000 do 50 000 obyvatel	2,5
v obcích nad 50 000 obyvatel, ve statutárních městech a ve Františkových Lázních, Luhačovicích, Mariánských Lázních a Poděbradech	3,5
v Praze	4,5

Zdroj: ust. § 11 zákona č. 338/1992 Sb., daň z nemovitostí a vlastní zpracování

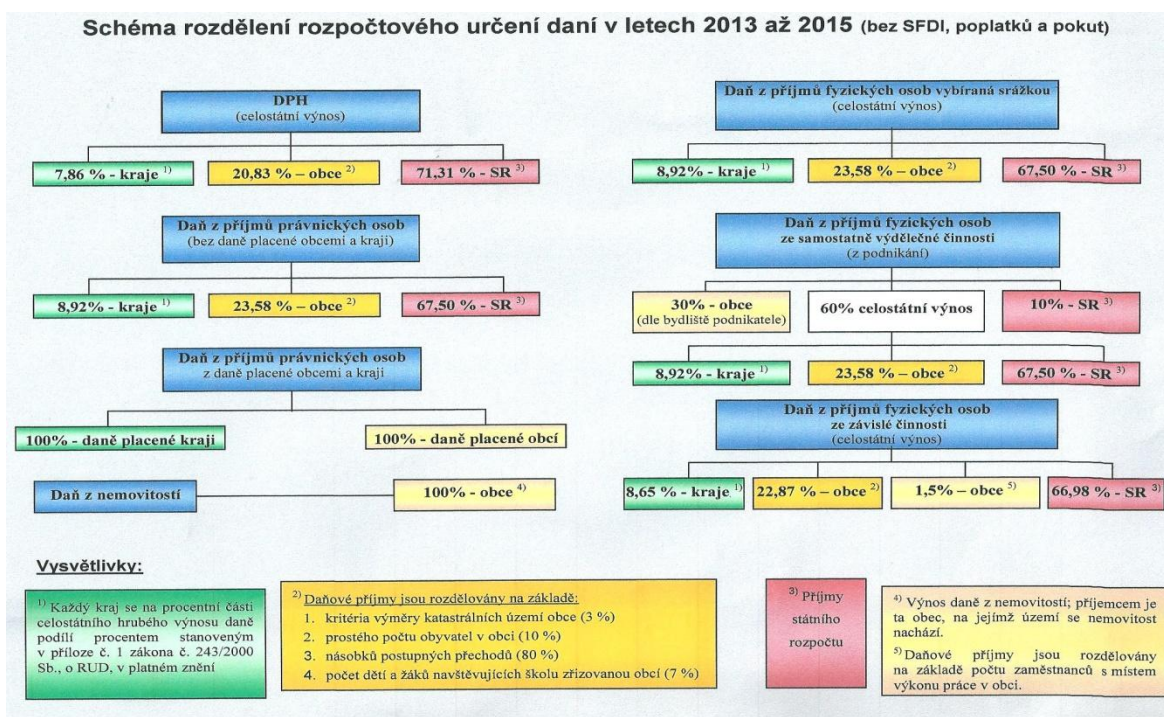
Pro jednotlivé části obce může obec stanovit koeficient obecně závaznou vyhláškou, který zvýší o jednu kategorii nebo sníží o jednu až tři kategorie v členění koeficientů; koeficient 4,5 lze zvýšit na koeficient 5,0.

Sdílené daně

V níže uvedené tabulce je schéma rozdělení rozpočtové určení daní, která jsou nedílným podílem státních daní. Předpis zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení výnosů některých daní ÚSC a některým státním fondům určuje za podmínek a koeficientů o rozdělení těchto daní.

¹⁸ TAMTÉŽ, s. 47

zdroj: http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/vf_model_sdil_dani_obci.html

Místní poplatky

Poplatky jsou částečná úhrada spojená s činností veřejné či státní správy nebo úplatou za prospěch současně získávaný poplatníkem. Poplatky považujeme za návratný ve smyslu obdržení protihodnoty ve formě veřejné služby, jsou na rozdíl od daní neperiodické, jelikož jsou vybírány jednorázově.

Taktéž mají zvláštní postavení mezi veřejnými příjmy, představují zdroj tvorby vlastních příjmů na každé úrovni vládnutí na rozdíl od daní, které jsou pouze přesunem zdrojů od soukromého sektoru.

Na základě zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, mohou obce vybírat tyto místní poplatky:

- poplatek ze psů,
- poplatek lázeňský nebo rekreační pobyt,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek ze vstupného,
- poplatek z ubytovací kapacity,
- poplatek za povolení k vjezdu s motorovým vozidlem do vybraných míst a částí měst,

- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálního odpadu,
- poplatek za zhodnocení stavebního pozemku možností jeho připojení na stavbu vodovodu a kanalizace.

V zákoně se uvádí konkrétní sazba za místní poplatky a toho, kdo je osvobozen od těchto poplatků. Stanovení poplatků patří do samostatné působnosti obce, která poplatky a jejich výši zavede v obecně závazné vyhlášce, mají tzv. fakultativní charakter.¹⁹

Správní poplatky

Správní poplatky upravuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů a výkon jejich správy, zejména jejich vyměňování a vybírání, prováděné orgány moci výkonné a dále orgány ÚSC a orgány PO, pokud vykonávají působnost v oblasti státní správy.

Předmětem platby je správní řízení upravené zvláštním právním předpisem a další činností správního úřadu související s výkonem státní správy, úkony jsou, za které podléhají zpoplatnění vymezeny v jednotlivých položkách sazebníku poplatků v příloze tohoto zákona. Kupříkladu za vydání řidičského průkazu, vydání rozhodnutí stavebního úřadu, za vydání živnostenského oprávnění apod....

Dále obsahem je možnost osvobození od příslušných poplatků, zmocnění správního úřadu při stanovení výše poplatku, případně poznámky, které upravují podrobnosti k jednotlivým úkonům. Poplatníkem je FO nebo PO, která dala podání – podnět – žádost k úkonu správnímu úřadu, nebo osoba, v jejímž zájmu či věci byl úkon proveden.²⁰

3. 5. 2. Vlastní nedaňové příjmy obce

Další skupinou vlastních nenávratných příjmů rozpočtů obcí jsou nedaňové příjmy, mezi které patří:

- příjmy z vlastního podnikání,
- uživatelské poplatky,

¹⁹Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

²⁰Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

- příjmy sankčního charakteru,
- ostatní příjmy.

Příjmy z vlastního podnikání jsou v podmínkách ČR doplňkovým příjmem rozpočtů ÚSC, kdy některé mají charakter běžného příjmu a některé kapitálového příjmu. Mezi tyto příjmy patří:

- podíl na zisku podniků s majetkovým vkladem obce, kupříkladu podnik městské hromadné dopravy jako akciová společnost;
- příjmy z pronájmu majetku;
- příjmy z finančního investování; záleží na tom, zda ÚSC má dočasně volné finanční prostředky a to krátkodobě nebo dlouhodobě, můžeme je zhodnotit formou termínovaného vkladu za vyšší úrok nebo investice do obchodovatelných cenných papírů.

Uživatelské poplatky patří mezi běžné příjmy, ze kterých se financují běžné výdaje. Nemusí být vždy příjmem územního rozpočtu. Záleží na to, zda příslušná obec založí příspěvkovou organizaci pro zajištění veřejných statků nebo je zajišťuje na smluvním základě prostřednictvím soukromé ziskové firmy nebo soukromoprávní neziskové organizace. Nejvíce se uživatelské poplatky platí za vodné a stočné, za svoz komunálního odpadu, školkovné apod.

Příjmy sankčního charakteru tedy o pokuty, které nelze kupředu plánovat, a proto mají z hlediska příjmů charakter doplňkový. Obce mohou ukládat pokuty FO a PO na základě zmocnění zákonem č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů za přestupky řešené v rámci tzv. přestupkového řízení. Přestupku se mohou dopustit proti veřejnému pořádku, proti občanskému soužití, za úmyslné zničení, poškození neoprávněné odstranění veřejné vyhlášky nebo za pozměňování jejího obsahu, více v zákoně o přestupcích.

Ostatní nedaňové příjmy, mezi tuto položku můžeme zahrnout všechny ostatní příjmy nedaňového charakteru, které plynou do územního rozpočtu. Kupříkladu dary, většinou se

jedná o sponzorské peněžní dary, výnosy z veřejných sbírek nebo přijaté úroky z vkladů. Většina těchto příjmů je nahodilá a obtížně plánovaná.²¹

3. 5. 3. Vlastní kapitálové příjmy

Získávají obce prodejem svého majetku a záleží na tom, zda mají dlouhodobě nepotřebný majetek nebo příjmy z emise komunálních obligací, které mohou prodat. Tímto prodejem získá územní samospráva jednorázový příjem do svého rozpočtu, který je neopakovatelný. Příjmy z těchto prodejů by měly být využívány na financování investic potřebných ve veřejném sektoru. Mezi vlastní kapitálové příjmy patří i sponzorské dary na pořízení investic, které jsou však zpravidla jednorázové.

3. 5. 4. Přijaté peněžní transfery

Získávají obce jako dotace – transfery ze státního rozpočtu, které neinvestičního - běžného a investičního – kapitálového charakteru.

Jedná se především o dotace plánované ve výdajích státního rozpočtu, které jsou obsahem v příloze k zákonu o státním rozpočtu na příslušný kalendářní rok, a které plynou z kapitoly všeobecné pokladní správy, dále jen („VPS“).

Dotace schválené zákonem o státním rozpočtu, které jsou obsaženy v příloze k tomuto zákonu a jsou to dotace pro ÚSC nárokové.

Typem běžného – neinvestičního transferu je v současné době:

- příspěvek k částečné úhradě výdajů spojených s výkonem státní správy, přenesené na obec a kraj; výše dotace závisí na rozsahu přenesené působnosti – je vypočtena podle metodiky zahrnující poměrně složité vzorce; v souvislosti se zrušenými okresními úřady a přesunu některých kompetencí je poskytován další příspěvek na výkon státní správy podle přenesené působnosti do rozdělených kategorií obcím s rozšířenou působností;

²¹PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 467 - 473

- příspěvek na výkon státní správy pro hl. m. Prahu prostřednictvím kapitoly VPS;
- dotace na financování vybraných veřejných statků k zajištění standardní úrovně na celém území státu prostřednictvím rezortních kapitol státního rozpočtu; kupříkladu: příspěvek ve školství na jednoho žáka z kapitoly ministerstva školství;
- dotace na vybraná zdravotnická zařízení, a to na jedno lůžko z kapitol ministerstva zdravotnictví;
- účelová investiční dotace na domy s pečovatelskou službou;
- na výkon zřizovatelské funkce v oblasti kultury a památkové péče.

Účelové dotace z kapitoly VPS:

- neinvestiční – běžné, které plynou obcím s rozšířenou působností na sociálně-právní ochranu dětí a sociální služby;
- investiční – kapitálové, které plynou obcím a krajům na rozvoj a obnovu regionální infrastruktury, obnovu regionálního školství apod.... Jsou to nenárokové složky, které se schvalují při schvalování zákona o státním rozpočtu.

Účelové dotace – transfery získávají obce a kraje na financování úkolů v přenesené působnosti, ale taky i v samostatné působnosti, při zabezpečování lokálních a regionálních veřejných statků a služeb.

Mimořádné dotace – transfery představují použití rezerv ze státního rozpočtu podle rozhodnutí vlády na základě zmocnění, čerpání těchto finančních prostředků je z kapitoly VPS. Vyplývající z rozpočtových změn, zejména mezi resortní kapitolou státního rozpočtu.²²

3. 5. 5. Návrtné příjmy

Bankovní úvěry

Krátkodobé úvěry využívají nejčastěji obce a kraje, aby překlenuly časový nesoulad mezi tokem příjmů a výdajů rozpočtu během rozpočtového období. V hospodaření ÚSC je

²²PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 480 - 482

využití těchto krátkodobých úvěrů pravidelné a většinou tento druh úvěru poskytuje peněžní ústav, který vede účty rozpočtu.

Střednědobý úvěr využívají obce a kraje na financování investičních záměrů, u nichž se předpokládá jejich z hodnocení a následný prodej, kupříkladu stavební úpravy bytových domů v bytových fondech či oprava občanské vybavenosti. Obce a kraje na tyto záměry si od banky většinou berou účelově, jež jsou poskytovány jako investiční úvěr.

Dlouhodobý úvěr jsou získávány se splatností na 10 let až 15 let.²³Zvýhodněnou úrokovou sazbu vyhlašuje Česká národní banka.

Záměr využít úvěr má v kompetenci zastupitelstvo obce, které žádost o úvěr schvaluje svým usnesením. Obce a kraje v současné době mohou využít tyto druhy ručení:

- nemovitý majetek, budoucími rozpočtovými příjmy, kombinací dvou předchozích způsobů, třetí osobou a ručením cennými papíry.

Příjmy z emise cenných papírů nebo návratné finanční výpomoci, které se získávají formou bezúročné návratné finanční výpomoci ze státního rozpočtu. V rámci zákonem stanovených pravidel se mohou získat nízce úročené střednědobé investiční půjčky, zpravidla ze státních fondů.

3. 6. Výdaje rozpočtu obce

Závazné třídění podle platné rozpočtové skladby od 1. 1. 1997 v ČR umožňuje třídít výdaje územních rozpočtů z druhového hlediska na běžné výdaje – třída 5 a kapitálové výdaje – třída 6.

Běžné výdaje

- Neinvestiční nákupy: platby za provedenou práci, povinné pojistné placené zaměstnavatelem, nákup zboží a služeb, úroky a kursové ztráty, poskytované zálohy a výdaje související s neinvestičními nákupy.
- Neinvestiční transfery: neinvestiční transfery podnikům a obecně prospěšným organizacím, neinvestiční transfery a některé další platby rozpočtům, neinvestiční transfery obyvatelstvu, neinvestiční transfery do zahraničí.
- Neinvestiční půjčky: ve stejném členění jako neinvestiční transfery.

²³<http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby/municipalni-uver-v-programu-obec>

Kapitálové výdaje

- Investiční výdaje: investiční nákupy, nákupy akcií a majetkových podílů.
- Investiční transfery: ve stejném členění jako neinvestiční transfery.
- Investiční půjčky: ve stejném členění jako neinvestiční transfery.²⁴

Výdaje rozpočtů obcí a krajů lze členit podle funkcí veřejných financí na alokační, redistribuční a stabilizační.

Dále se může používat členění výdajů územních rozpočtů:

- na výdaje financování vlastní činnosti;
- na výdaje ve formě nenávratných dotací;
- na výdaje z titulu plnění uzavřených smluv;
- na výdaje s účastí obce na finančním trhu;
- na výdaje placené příspěvky při sdružování obcí.²⁵

²⁴ KINŠT, J. *Rozpočtová skladba v roce 2003 a praktické příklady*. Praha: Pragoeduca, 2002

²⁵ PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 510-512

4 Charakteristika dvou měst

4.1. Stručná historie města Teplice a jeho základní charakteristiky

O využívání teplické termální vody pocházejí první zmínky a důkazy z počátku našeho letopočtu a to roku 762. Podle legendy objevuje teplické prameny prasátko, toto tvrzení pochází z kroniky Václava Hájka z Libočan. Pasáček, který každodenně pásal vepře, měl i jedno kulhající, které zaostávalo za ostatními. Po nějakou dobu se toto kulhající prasátko vytrácelo, až jednoho dne si pasáček všimnul, že přestalo kulhat. Pasáček se tedy vypravil za nezbedným prasátkem, které se opět vytratilo ze stáda a sledoval ho až k místu, kde ze země vyvěral horký pramen. Prasátko se v bahně spokojeně rochnilo. Na cestě zpět pospíchal za zemanem Kolostůjem, kterému sdělil všechno, co viděl i to jak prasátko kulhalo, a že přestalo kulhat a bylo čipernější než ostatní prasátka ve stádu. Kolostůj přímo u horkého pramene založil město, kterému se později začalo říkat Teplice.²⁶

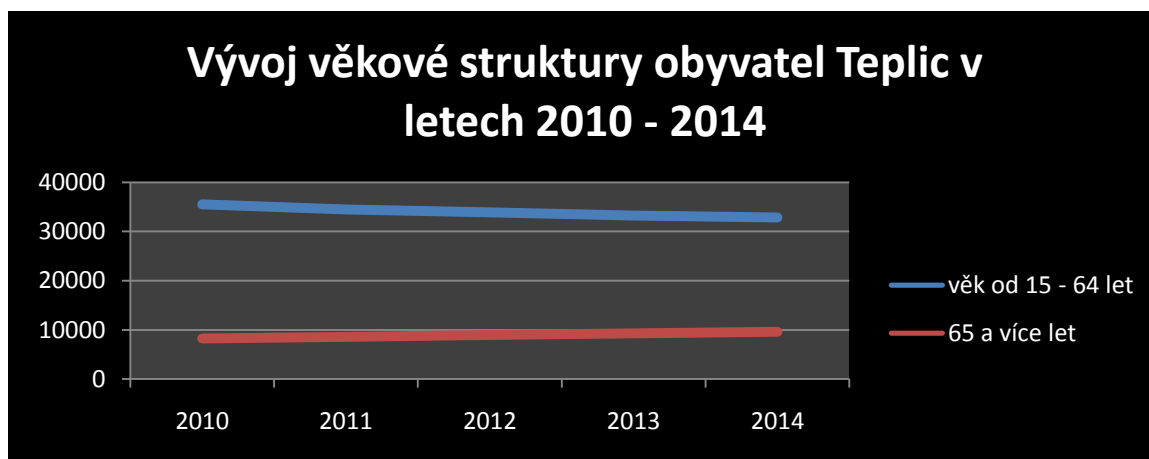
Dne 12. 7. 2002 se město Teplice stalo statutárním městem a rozčleňuje se na městské části – Teplice, Trnovany, Řetenice, Nová Ves, Prosetice, Řetenice a okrajovou část Hudcov. Oblast Teplicka spadá geologicky do Krušnohorské oblasti. Poddolované a sesuvné oblasti představují významné limity využití území, jak je důlní činností výrazně poznamenáno. Město Teplice o rozloze 2 370, 5 ha leží v nadmořské výšce 189 m.n.m. na jihovýchodním okraji města a až 399 m.n.m. k vrcholku Doubravské hory.²⁷

Počet obyvatel se v Teplicích neustále snižuje, největší úbytek obyvatel byl v roce 2013, kdy přírůstek celkový byl -306 obyvatel, jak je patrné z tabulky, která je přílohou č. 1 této práce. Od roku 2010 jde každoročně o snížení stavu v desítkách obyvatel. Příčina úbytku obyvatel je způsobeno tím, že se stěhují do blízkých menších obcí. Tyto obce se nacházejí v zóně III v území pod vlivem jádrové zóny, které nemají vlastní ekonomické aktivity, a proto tyto obyvatelé musí dojíždět za prací do jádra, což znamená dojíždění do města Teplice. Dalším důvodem odlivu obyvatelstva je zapříčiněno odchodem do zahraničí, jelikož město se nachází v blízkosti hranic s Německem.

²⁶<http://www.lazneteplice.cz/o-nas/historie/> (datum 13. 11. 2015)

²⁷Hruška, L. a kolektiv, *Studie – Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod obce s rozšířenou působností Teplice – 2012* (část A – podklady pro RURÚ), PROCES

Ve struktuře obyvatelstva převažuje nejvíce v kategorii od 15 – 64 let, což bychom mohli říci, že jde o ekonomicky aktivní obyvatelstvo.

Zdroj: ČSÚ a vlastní zpracování

Ve výše uvedeném grafu je patrné, že v produktivní složce obyvatelstva dochází k výraznému snížení počtu obyvatel a v po produktivní složce je patrný její nárůst. Z globálního hlediska je to trend, kterým je dlouhodobé stárnutí populace.

Město Teplice disponuje rozsáhlou technickou a dopravní infrastrukturou, která zahrnuje elektrické, plynárenské, vodárenské i kanalizační sítě, taktéž území je pokryto televizní i rozhlasovým signálem a signálem operátorů sítí mobilních telefonů včetně internetové sítě.

4. 1. 1. Ekonomika a cestovní ruch

V rámci ekonomiky na území města Teplic je důležitá diverzifikovaná základna ekonomických subjektů, která je stabilní a značně snižuje ekonomickou zranitelnost v období případné ekonomické recese.

Nejvíce odpovídá rozložení a struktura zaměstnavatelů, počet obsazených míst a míra podnikatelské aktivity. Nejvýznamnější zaměstnavatelé města Teplic jsou kupříkladu Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. s více než 2000 zaměstnanců; právnická osoba AGC FlatGlass Czech a.s. člen AGC Group s výrobní činností plochého skla s více než 1000 zaměstnanců; dále Ideal Standard s.r.o. s více než 500 zaměstnanců a další významné subjekty v podnikatelském prostředí.

Z hlediska cestovního ruchu město Teplice nabízí nepřehledné množství lázeňských služeb, kulturního a turistického vyžití, kupříkladu: Morový sloup, novorománský kostel sv. Bartoloměje a děkanský kostel sv. Jana Křtitele. Příjemnou procházku po zámecké zahradě

u přilehlého teplického zámku. Dalšími významnými centry kulturního a společenského využití nabízí město v aquacentrum Teplice, hvězdárna, planetárium, regionální muzeum či regionální městskou knihovnu, Krušnohorské divadlo.²⁸

Typickou společenskou akci pořádá město Teplice každoročně zahájení lázeňské sezóny, kde v centru města obléhají divadelní a hudební scény velkého rozsahu. Dominantou města je hrad Doubravská hora. Stavba hradu na Doubravské hoře začala v roce 1483. Tato hora mnohonásobně inspirovala známé i méně známé osobnosti, umělce a malíře, kupříkladu C. Crolla, K. H. Máchu, C. D. Richtera nebo E. G. Doerella. Hradní zříceniny okolo Doubravské hory podněcovaly fantazii spisovatelů k sepisování příběhů o rytířích, mordech, tajných chodbách a zjevování duchů. Autoři těchto historek jsou dávno zapomenuti, ale vymyšlené příběhy se staly zvyklostí jako součást místního folklóru.²⁹

4. 2. Stručná historie města Mostu a jeho základní charakteristiky

Už v dobách mladší doby kamenné byla osídlena oblast pod vrchem Hněvín. V roce 1040 se objevuje pojem most „Hněvín“ v Kosmově kronice české, který spojoval dva břehy řeky Bíliny. Na konci 13. století byl Most bohatým královským městem a tím se i stal křižovatkou obchodních cest.

V roce 1515 město poznamenal mohutný požár, který město Most skoro celý zničil. Katastrofické následky na město mělo jak v 17. století tak i třicetiletá válka. Město Most se vzpamatovalo z válečných ztrát značně dlouho a pomohla mu až těžba uhlí, která se rozmáhá ve druhé polovině 19. století. V roce 1962 rozhodla Komunistická strana Československa o likvidaci města Mostu, pod níž leželo 100 miliónů tun uhlí. Jedinou větší památku, kterou se podařilo zachránit, byl děkanský kostel Nanebevzetí Panny Marie. Pod vrchem hradu Hněvín zůstala zachována jedna z mladších čtvrtí historického města s vilami, kasárenským areálem, gymnáziem a budovou, v níž v současné době sídlí mostecké muzeum. Nové město Most se začalo stavět na opačném břehu řeky Bíliny, než byla původní královská osada.³⁰

²⁸Hruška, L. a kolektiv, *Studie – Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod obce s rozšířenou působností Teplice- 2012* (část A – podklady pro RURÚ), s. 61-62

²⁹Doubravka, informační zdroj: www.hrad-doubravka.cz

³⁰Skupinaautorů s různým oborovým zaměřením, *Strategický plán rozvoje města Mostu do roku 2020*, str.7-8

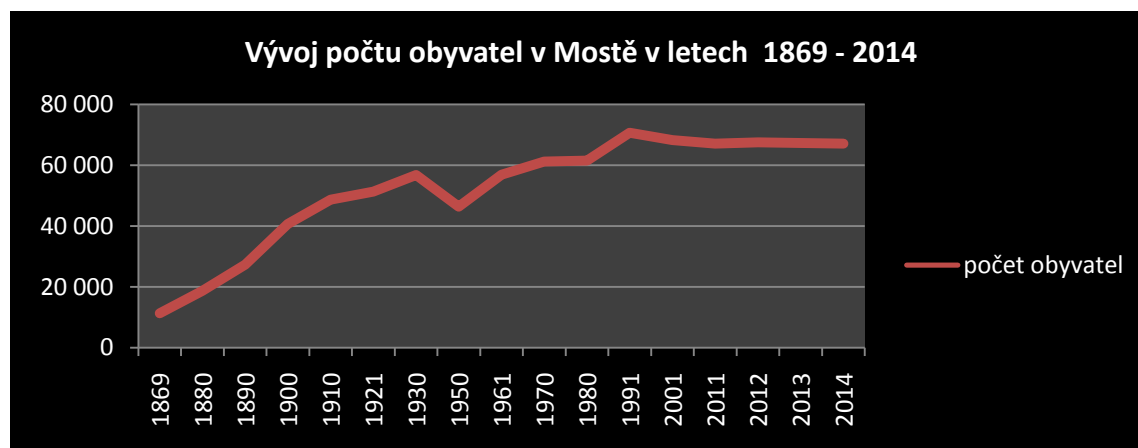
Dne 12. Listopadu 2000 se město Most stalo statutárním městem, které získalo nabytím účinnosti zákona č. 128/2000 Sb., o obcích. Rozloha města Mostu je 8 694 ha a má 67 089 obyvatel k 31. 12. 2014.³¹

Město leží v severozápadních Čechách ve střední části Ústeckého kraje.

Město most je administrativně rozčleněno do 8 částí obce a to Komořany, Souš, Starý Most, Rudolice, Most, Čepirohy, Velebudice a Vteln. Územně je město rozděleno na 18 katastrálních území.

V příloze č. 2 je uvedena tabulka, která znázorňuje počet obyvatel a jeho struktura v období 2010 až 2014. Níže uvedený graf č. 2 nám ukazuje dva zásadní zlomy ve vývoji počtu obyvatel v Mostě. Prvním byl nárůst počtu obyvatel způsobený rozmachem hornictví v 70. a 80. letech 20 stol., kdy se do mosteckého regionu hromadně stěhovali horníci za prací. Od počátku 90. let dochází naopak k poklesu počtu obyvatel, který není tak rychlý. Potlačení těžby uhlí a také nárůst automatizované výroby v Chemopetrolu měly za následek dramatické zvyšování nezaměstnanosti, která zapříčinila odlivu trvale žijících obyvatel až do současnosti.

Graf č. 2

Zdroj: Strategický plan rozvoje města Mostu do roku 2020

Město Most disponuje rozsáhlou technickou a dopravní infrastrukturou, která zahrnuje elektrické, plynárenské, vodárenské i kanalizační sítě, taktéž území je pokryto televizní i rozhlasovým signálem a signálem operátorů sítí mobilních telefonů včetně internetové sítě.

³¹<https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>

4. 2. 1. Ekonomika a cestovní ruch

Počet ekonomických subjektů v Mostě k 31. 12. 2011 činí 12 715, z toho, je 10 532 fyzických osob. Historické zaměření města byl na průmysl, v současnosti převládá zaměření ekonomických subjektů do oblasti terciéru. V příloze č. 4, kterou nalezneme v příloze této práce, se míra nezaměstnanosti pohybovala v roce 2010 z 15,11 %. Z rejstříku ekonomických subjektů, ČSÚ vyplývá, že nejvýznamnější zaměstnavatelé v okrese Most podle počtu zaměstnanců k 31. 5. 2012 vychází kupříkladu Inipetrol RPA, s.r.o z 999 zaměstnanci, BIS Czech s.r.o z 987 zaměstnanci, Litvínovská uhelná a.s. z 964 zaměstnanci, Stavební bytové družstvo Krušnohor z 839 zaměstnanci a další subjekty nacházející se na území města Mostu.

Město Most z hlediska cestovního ruchu má co nabídnout kupříkladu: autodrom, hipodrom, aerodrom, jezero Most, koupání v přírodních nádržích v areálu Matyllda a Benedikt. V těchto výše uvedených areálech je možnost kulturního, společenského i sportovního vyžití.

Významným návštěvnickým trendem je oblast „průmyslové turistiky“ v uhelném území a Podkrušnohorském technickém muzeu. Na rekultivovaných plochách byly dosud vybudovány výše uvedené turistické oblasti nadregionálního významu.³²

³²Skupina autorů s různým oborovým zaměřením, *Strategický plan rozvoje města Mostu do roku 2020*, str. 16

5 Praktická část – analýza skutečných příjmů a výdajů obcí

Hospodaření statutárního města Teplice a statutárního města Mostu bylo zhodnoceno na základě podkladů poskytnutých finančními odbory obou měst. Skutečné příjmy a skutečné výdaje byly čerpány z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtů územně samosprávných celků za období 2010 – 2014 a podrobněji konzultováno s odbornými pracovníky finančních odborů. Analýza hospodaření obou měst byla provedena z příjmů a výdajů po konsolidaci, tzn. příjmy a výdaje jsou eliminovány z načítání určité položky mezi jednotlivými účty, kupříkladu fondy nebo dotace.

5. 1. Analýza rozpočtů měst za období 2010 – 2014

Územní rozpočet lze obecně dělit do dvou částí a to na příjmy a výdaje, které se dále rozdělují do příslušných kapitol. Příjmy se dělí do kapitol na základě druhového třídění na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery (dotace). Výdaje jsou členěny do příslušných kapitol na běžné a kapitálové výdaje. V níže uvedených tabulkách jsou uvedena podrobnější členění do kapitol skutečných příjmů a výdajů obou statutárních měst za sledované období.

5. 1. 1. Skutečné rozpočty obou měst

Přehled rozpočtu statutárního města Teplice za období 2010 – 2014 (v tis. Kč)

Kapitoly rozpočtu/rok	2010	2011	2012	2013	2014
Třída 1 – Daňové příjmy	570 030	644 802	581 659	612 817	645 553
Třída 2 - Nedaňové příjmy	100 349	104 517	93 636	91 416	105 221
Třída 3 - Kapitálové příjmy	7 836	8 220	9 336	5 817	3 959
Třída 4 – Dotace a přijaté transfery	384 538	397 027	118 982	68 464	97 504
Příjmy celkem	1 062 753	1 154 567	803 613	764 096	852 237
Příjmy na 1 obyvatele	22,754	22,88	15,96	15,275	17,018
Míra soběstačnosti	63,82%	65,61%	85,19%	92,93%	88,56%
Třída 5 – Běžné výdaje	937 718	1 070 570	665 277	619 620	627 352
Třída 6 – Kapitálové výdaje	240 005	172 574	143 854	89 785	113 380
Výdaje celkem	1 177 723	1 243 144	809 131	709 405	740 732
Výdaje na 1 obyvatele	23,027	24,673	16,077	14,181	14,791

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Teplice a vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky můžeme konstatovat, že největší část příjmů města Teplice tvoří daňové příjmy a přijaté transfery.

V průměru se daňové příjmy ve sledovaném období podílí na celkových příjmech z 67,6% a přijaté transfery v průměru z 21%. Přijaté transfery mají klesající tendenci, z důvodu zrušení dotací na provoz městských knihoven a změny legislativy zákona č. 384/2012 Sb., o sociálních službách, podrobněji v běžných výdajích. Nedaňové příjmy se v průměru pohybují zhruba okolo 10% na celkových příjmech. Největší procentuální podíl byl v roce 2014, kdy se nedaňové příjmy podílely z 12,35% na celkových příjmech téhož roku. Kapitálové příjmy od roku 2010 do roku 2012 mají vrůstající tendenci. V roce 2012 kapitálové příjmy dosahovaly částky 9 336 tis. Kč, za sledované období je to nejvyšší částka, tento příjem byl z prodeje pozemků a ostatního hmotného investičního majetku. Celkové příjmy na 1 obyvatele mají klesající tendenci, tento stav bude i nadále klesat. Z důvodu, že město Teplice v rámci privatizace odprodal z velké části svůj majetek. V současnosti disponuje pouze s pozemky, které nabízí k odprodeji. K výdajům města patří stále provozní výdaje, které přerozdělují finanční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím a podílejí se na výkonu a správě územní samosprávy. Z tabulky vyplývá, že největší nárůst výdajů celkem za sledované období byl rok 2011. V dalších letech mají klesající tendenci. Tento nárůst byl zapříčiněn vyšším výdajem na daň z příjmů právnických osob placenou obcí + DPH, z důvodu prodeje akcií města. Běžné výdaje se podílí na celkových výdajích v průměru z 84%. Kapitálové výdaje patří do složky investičních akcií města na její rozvoj. Na celkových výdajích se v průměru za sledované období podílí z 16%. Největší nárůst této složky byl v roce 2010, kdy město pořídilo trolejbusy pro potřeby městské hromadné dopravy. Výdaje na obyvatele mají klesající tendenci, z důvodu nižších investičních akcií.

Přehled rozpočtu statutárního města Most za období 2010 – 2014(v tis. Kč)

Kapitoly rozpočtu/rok	2010	2011	2012	2013	2014
Třída 1 – Daňové příjmy	725 933	725 455	818 325	890 196	880 220
Třída 2 - Nedaňové příjmy	83 726	72 453	77 785	76 187	79 900
Třída 3 - Kapitálové příjmy	71 077	42 217	128 294	12 099	9 904
Třída 4 – Dotace a přijaté transfery	314 999	317 683	180 951	102 587	144 261
Příjmy celkem	1 195 735	1 157 808	1 205 355	1 081 069	1 114285
Příjmy na 1 obyvatele	17,724	17,266	17,86	16,056	16,61
Míra soběstačnosti	73,66 %	72,56 %	84,99 %	90,51 %	87,05 %
Třída 5 – Běžné výdaje	1 138 957	1 153 040	917 868	965 761	910 326
Třída 6 – Kapitálové výdaje	216 326	363 387	151 286	102 388	154 322

Výdaje celkem	1 355 283	1 516 427	1 069 154	1 068 149	1 064 648
Výdaje na 1 obyvatele	20,088	22,614	15,842	15,864	15,87

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky můžeme konstatovat, že největší část příjmů města Mostu tvoří daňové příjmy a přijaté transfery.

Daňové příjmy se v průměru za sledované období podílí ze 70,5%. Největší daňovým příjmem byl rok 2013 s částkou 890 196 tis. Kč. Stejně jako u města Teplice tak i zde přijaté transfery mají klesající tendenci a to z důvodu zrušení dotací na provoz městských knihoven a změny legislativy zákona č. 384/2012 Sb., o sociálních službách. Nedaňové příjmy města Mostu za sledované období se nějak významně neliší a pohybují se mezi částkou 72 453 tis. Kč až 83 726 tis. Kč.

Na celkových příjmech se v průměru podílejí pouze z 6,7%. Kapitálové příjmy jsou skokově odlišné v každém roku. Největší nárůst byl v roce 2012 v částce 128 294 tis. Kč, oproti roku 2011 došlo k navýšení o 86 077 tis. Kč.

K takto vysokému plnění došlo u příjmů z prodeje pozemků a u příjmů z prodeje ostatních nemovitostí. I zde vyplývá z tabulky, že příjmy na 1 obyvatele mají klesající tendenci.

Běžné výdaje se v průměru podílejí na celkových výdajích z 84,4%. Největší částkou 1 153 040 tis. Kč běžných výdajů za sledované období byl rok 2011, podrobněji se budeme zabývat v kapitole běžné výdaje. Kapitálové výdaje se podílejí na celkových výdajích v průměru za sledované období z 15,6%.

5. 1. 2. Porovnání příjmů a výdajů, míra soběstačnosti

Z níže uvedeného grafu jsou porovnány příjmy a výdaje na 1 obyvatele obou měst.

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

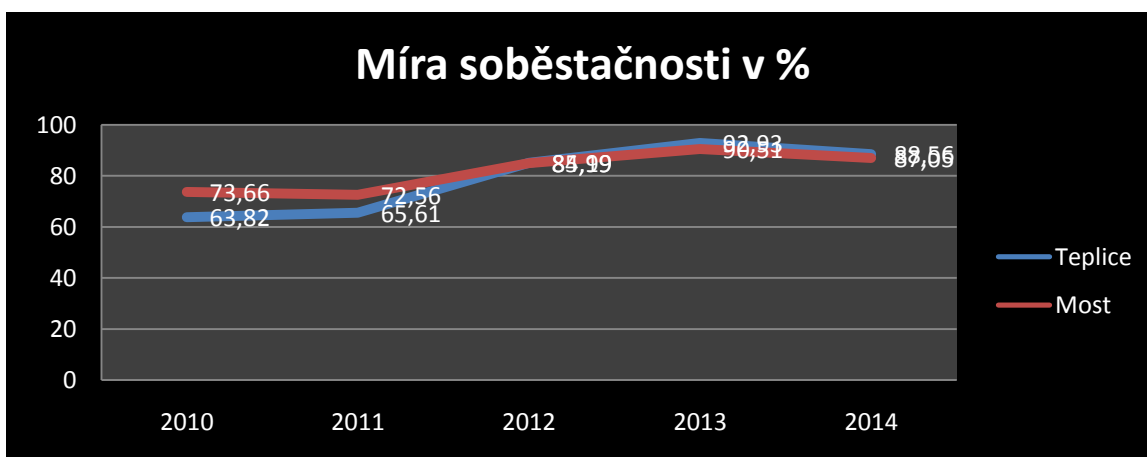
Z výše uvedeného grafu je patrné, že větší celkové příjmy na 1 obyvatele bylo ve prospěch města Teplice pro roky 2010 a 2011. Tento rozdíl je markantní, jedná se o navýšení částky 5 030 Kč v roce 2010 a částky 5 614 Kč v roce 2011 oproti městu Mostu. Roky 2012 a 2013 je ve prospěch města Mostu, kdy rozdíl v příjmech činí 1 900 Kč v roce 2012 a v roce 2013 se jedná o částku 786 Kč oproti městu Teplice. Nejmenší rozdíl v příjmech na obyvatele v porovnaných městech bylo v roce 2014 a to v částce o 408 Kč vyšší ve prospěch města Teplice.

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafu vyplývá, že rozdíl v roce 2010 a 2011 je u města Teplice, kde se jedná o navýšení výdajů v částce 2 939 Kč v roce 2011 a 2 059 Kč v roce 2011 oproti městu Mostu.

Nejmenší rozdíl ve výdajích na obyvatele v porovnaných městech bylo v roce 2012 a to v částce 235 Kč ve městě Teplice. Město Most převyšuje výdaje v roce 2013 a 2014, kdy se jedná o rozdíl částky vyšší o 1 683 Kč v roce 2013 a o 1 079 Kč v roce 2014 oproti městu Teplice.

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Dalším ukazatelem je míra soběstačnosti, která toliko představuje, co by ukazatel, do jaké míry je či není město schopno vystačit, můžeme s nadsázkou říci i „pracovat“ s vlastními příjmy na financování výdajů města. Jak je patrné z výše uvedené tabulky, tak za roky 2010 a 2011 by město Teplice mělo velké obtíže bez přijatých transferů od státu se samofinancováním svých výdajů.

Roky 2012 až 2014 po zkrácení části výdajů by byla optimální míra soběstačnosti na vyrovnaný rozpočet u obou měst. Jak je patrné z výše uvedeného grafu, můžeme říci, že v obecné rovině město Most si vede lépe než město Teplice v samofinancování svých výdajů.

5. 1. 3. Daňové příjmy

Podíl daňových příjmů města Teplice za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Daňové příjmy/rok	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové příjmy celkem	570 030	644 802	581 659	612 817	645 553
Daně z nemovitosti	7,2%	6,8%	6,4%	5,9%	5,4%
Daně z DPH	40,5%	38,5%	39,8%	38,7%	38,5%
Daně z PO	19,9%	19,8%	18,8%	18,1%	19,0%
Daně z FO	22,5%	23,2%	23,5%	23,7%	21,4%
Místní poplatky	2,8%	2,8%	1,9%	0,5%	0,6%
Ostatní příjmy města (správní poplatky)	7,1%	8,9%	9,6%	13,1%	15,1%
Celkem v %	100	100	100	100	100

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Teplice a vlastní zpracování

Podíl daňových příjmů města Mostu za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Daňové příjmy/rok	2010	2011	2012	2013	2014
Daňové příjmy celkem	725 933	725 455	818 325	890 196	880 220
Daň z nemovitosti	5,7 %	5,2 %	9,9 %	8,6 %	9,2 %
Daň z DPH	42,9 %	43,9 %	36,9 %	36,4 %	38,6 %
Daň z PO	22,2 %	21,3 %	23,2 %	25,7 %	22,4 %
Daň z FO	22,7 %	23 %	20,7 %	20,3 %	20,2 %
Místní poplatky	3,6 %	3,7 %	2,7 %	1,8 %	1,8 %
Ostatní příjmy města (správní poplatky)	2,9 %	2,9 %	6,6 %	7,2 %	7,8 %
Celkem v %	100	100	100	100	100

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a vlastní zpracování

Daňové příjmy obou obcí zahrnují daně z nemovitosti, z přidané hodnoty "DPH", daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti a funkčních požitků, daň z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti (odváděné zaměstnavatelem – podíl 1,5% z celostátního hrubého výnosu daně zůstává beze změny), daň z příjmů fyzických osob ze samostatné výdělečné činnosti, daň z příjmu fyzických osob vybírané srážkou, daň z příjmu právnických osob podrobněji v zákoně RUD, které dostaly změn v období 2001 – 2007 a činil 20,59% podílu z celostátního hrubého výnosu, v letech 2008 – 2011 po novele zákona RUD předpis č. 377/2007 Sb., se podíl zvýšil na 21,4%. V roce 2012 po novele zákona RUD předpis č. 370/2011 Sb., se podíl snížil na 19,93% u DPH, dani z příjmu fyzických osob ze závislé činnosti byl podíl zvýšen na 22,87%, u daně z příjmu fyzických osob vybírané srážkou, u daně z příjmu fyzických osob s výjimkou a dani z příjmu právnických osob podíl byl taktéž zvýšen na 23,58%.

S účinností od 1. ledna 2013 se podíl ustanovil na 20,83% u DPH a u zbyvajících daní podíl z celostátního hrubého výnosu zůstal beze změny.³³

Z uvedených změn je patrné, že se vždy musí velmi pečlivě přepočítávat a predikovat možné daňové příjmy na daný rok, což i vzhledem k možnému výběru daní, především pak u "DPH" není vždy jednoduchou záležitostí. Největším podílem daňových příjmů je daň z "DPH" u obou měst, která se v průměru podílí ze 40 % na celkových daňových příjmech.

Přehled daně z nemovitosti obou měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Daň z nemovitosti/rok	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	35 223	33 491	34 741	35 966	35 021
Daň z nemovitosti na 1 obyvatele v Tp	0,689	0,665	0,690	0,719	0,699
Most	41 615	37 791	80 606	76 703	80 955
Daň z nemovitosti na 1 obyvatele v Mo	0,617	0,564	1,194	1,139	1,207

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

³³ MIRGOVÁ, L., *Bakalářská práce – Zhodnocení hospodaření vybraného města*, Praha: ČZU PEF, 2014. 67s.

Jak je patrné z výše uvedeného grafu, daň z nemovitostí na 1 obyvatele je vyšší u města Mostu.

Na území města Mostu došlo ke zvýšení daně z nemovitosti o 42 815 tis. Kč oproti roku 2011. Ke zvýšení výnosu daně z nemovitých věcí došlo v důsledku zavedení místního koeficientu ve výši 2, což umožňoval § 12 zákona č. 338/1922 Sb., o dani z nemovitých věcí. Tento koeficient byl zaveden s účinností od 1. 1. 2012.³⁴

U města Teplice nedochází k výraznému nárůstu a v průměru za sledované období se pohybuje daň z nemovitosti v částce 692,4 Kč na 1 obyvatele.

Přehled daně z výnosu bez daně z nemovitosti dle ust. § 4 zákona č. 243/2000³⁵ obou měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výnosy daní	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	473 231	463 098	441 962	464 105	509 483
Výnosy daní na 1 obyvatele	9,25	9,2	8,8	9,2	10,1
Most	621 392	619 428	614 537	629 976	685 260
Výnosy daní na 1 obyvatele	9,08	9,24	9,2	9,4	10,2

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

³⁴Citace z obecně závazné vyhlášky č. 5/2011 v Mostě, kterou se stanovují koeficienty pro výpočet daně z nemovitých věcí je následující: *Stanovuje se místní koeficient, kterým se vynásobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, staveb, samostatných nebytových prostorů a za byty, popřípadě jejich souhrny, s výjimkou pozemků orné půdy, chmelnic, vinic, zahrad, ovocných sadů a trvalých travních porostů, ve výši 2.*“

³⁵Zákon o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní)

Každoroční nárůst daní z výnosu na 1 obyvatele je u obou měst patrný z výše uvedeného grafu.

S účinností od 1. ledna 2013 byla schválena novela zákona č. 295/2012 Sb., která mění zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní (dále jen RUD), kdy do rozpočtu před touto účinností bylo poskytnuto ze sdílených daní příjmu částka 441 962 tis. Kč a na 1 obyvatele výnos 8,8 tis. Kč.

S účinností novely RUD si město Teplice přilepšilo na částku 464 105 tis. Kč a na 1 obyvatele výnos 9,2 tis. Kč. Městu Mostu před účinností RUD bylo poskytnuto do rozpočtu ze sdílených daní příjmu částka 614 537 tis. Kč a na 1 obyvatele výnos 9,2 tis. Kč. S účinností novely RUD si město Most přilepšilo částku 629 976 tis. Kč a na 1 obyvatele výnos 9,4 tis. Kč.¹⁶

Toto se považuje obecně za velmi podstatnou pozitivní změnu pro samosprávy.

Místní poplatky

Další součástí daňových příjmů města Teplice jsou místní poplatky dle zákona č. 565/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Město Teplice inkasuje místní poplatky a to především z držení psů, pobytový (lázeňský) poplatek, dále pak poplatek za využívání veřejného prostranství, poplatek ze vstupného, z ubytovacích kapacit a v neposlední řadě i poplatek za provozovaný výherní hrací přístroj.

¹⁶ <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/prognozy/prijmy-kraju-a-obci/2013/novy-model-sdilenych-dani-pro-obce-10890>

Přehled místních poplatků obou měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Místní poplatky	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	14 774	18 042	5 167	2 889	3 686
Místní poplatky na 1 obyvatele	0,2889	0,3581	0,1027	0,0578	0,0736
Most	20 831	24 507	17 833	15 212	13 891
Místní poplatky na 1 obyvatele	0,3088	0,3655	0,2642	0,2259	0,2051

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Z místních poplatků byl největší podíl z poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj (dále jen "VHP") a jiných technických herních zařízení. Jak je patrné z výše uvedeného grafu místní poplatky na 1 obyvatele obou měst mají klesající tendenci od roku 2012.

Zde musíme konstatovat podstatný fakt a to ten, že v roce 2012 nastal rapidní pokles tohoto poplatku, jež byl způsoben aplikací a uvedením v život zákonem č. 458/2011 Sb., o změně zákonů souvisejících se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových zákonů ze dne 20. 11. 2011, kdy došlo s účinností od 1. 1. 2012 ke zrušení ustanovení § 1 písm. g) poplatku za provozovaný "VHP" koncový interaktivní video loterijní terminál a herní místo lokálního herního systému a § 10a zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, tedy možnosti obce zavést místní poplatky za provozovaný VHP obecně závaznou vyhláškou.

Na základě legislativní změny od 1. 1. 2012, kdy obce nejsou oprávněny zpoplatnit "VHP", zastupitelstva obou měst na prvních jednání v roce 2012 schválily zrušením obecně závazné vyhlášky o místním poplatku za "VHP". A v neposlední řadě ještě doplním skutečnost – od roku 2010 byly vedením a zastupitelstvem města Teplice zrušeny místní poplatky z ubytovací kapacity.

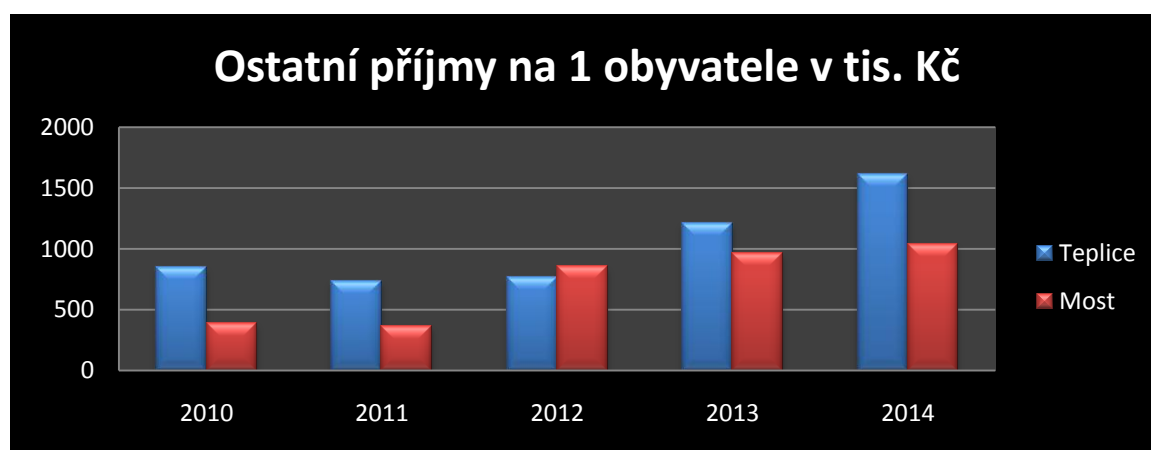
Lázeňský poplatek byl eliminován taktéž v roce 2010, neboli zrušen zcela z důvodu zanedbatelných částek, které neměly podstatný vliv na rozpočet města. Tento poplatek byl znovu obnoven v Teplicích v roce 2015 pod obecně závaznou vyhláškou č. 4/2015 s účinností od 1. 1. 2016. U města Mostu je to obdobné.

V posledních daňových příjmech města tvoří ostatní daňové příjmy. Tato složka zahrnuje příjmy za zkoušku odborné způsobilosti (dále jen "ZOZ") od žadatelů o řidičské oprávnění, správní poplatky, odvod výtěžku z provozování loterií a jiných podobných her, poplatky za vypouštění škodlivých látek, ostatní odvody z vybraných činností a služeb, odvody za odnětí zemědělské půdy a odvody z vybraných činností "Ekopoplatek".

Přehled ostatních příjmů obou měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Ostatní příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	43 477	37 253	38 595	60 682	80 555
Ostatní příjmy na 1 obyvatele v Tp	0,8501	0,7393	0,7668	1,213	1,609
Most	26 266	24 782	57 951	65 306	69 798
Ostatní příjmy na 1 obyvatele v Mo	0,3893	0,3696	0,8587	0,9699	1,0403

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Za sledované období ostatních příjmů měst je vidět z výše uvedeného grafu nárůst poplatků od roku 2012. K podstatné změně, došlo počínaje datem 1. 1. 2012 u zákona o správních poplatcích č. 634/2004 Sb., který změnil poplatkovou povinnost za podání žádosti o vydání povolení k provozování loterie nebo jiné podobné hry.

Před tímto datem, myšleno v letech před 1. 1. 2012 byly zpoplatněny jednotlivé VHP a to dle délky požadovaného povolení od 10 000 Kč na čtvrtletí až do 30 000 Kč na celý kalendářní rok. V současné době se za podání žádosti o povolení k provozování loterie hradí částka 5.000,-Kč a za změnu povolení provozovatele loterie 3 000 Kč.

Z tohoto důvodu významně poklesl výběr správních poplatků. Naopak nárůst správních poplatků došlo kupříkladu za vydání rozhodnutí stavebního povolení, kdy před účinnosti této změny byla vybírána částka 300 Kč bez ohledu na jakékoliv vydané rozhodnutí. Po této změně došlo kupříkladu o navýšení správního poplatku za vydání rozhodnutí o stavbě rodinného domu na 5 000 Kč a při vydání rozhodnutí o stavbě bytového domu na částku 10 000 Kč. Při vydání územního rozhodnutí před novelou zákona byla vybírána částka pouze 1 000 Kč, po novele se rozlišují druhy územních rozhodnutí a k jakému účelu se vydávají. Nejvyšší zmiňované rozhodnutí kupříkladu při umístění parkoviště se správní poplatek vybírá v částce 20 000 Kč.³⁶

Město Teplice s přepočtem na 1 obyvatele si vede nejlépe v roce 2013 a 2014. Největším podílem v roce 2014 v částce 57 142 tis. Kč byla daň ze sázkových her ve prospěch města Teplic. Město Most mělo v roce 2014 daň ze sázkových her částku 51 018 v tis. Kč. Největší rozdíly dle závěrečných účtů obou měst je složka správních poplatků, kdy kupříkladu město Most v roce 2011 vybrala ve správních poplatcích 20 539 v tis. Kč a město Teplice 32 957 v tis. Kč.

5. 1. 4. Nedaňové příjmy obou měst

Nedaňové příjmy měst jsou tyto: z poskytování služeb a výrobků, které zahrnují služby spojené se současným pronájmem bytů a s pronájmem nebytových prostor, služby spojené s městským hřbitovem, zajištění parkování a odtahová služba, s užíváním kolektorů, úhrada nákladů za shromažďování a třídění odpadu, výtěžek ze vstupného na ples města, bezpečnost a veřejný pořádek – poplatek hřiště, služby v rámci akce zahájení lázeňské sezóny (dále jen "ZLS") v Teplicích nebo z Mostecké slavnosti ve městě Mostu, příspěvky rodičů na neinvestiční náklady jeslí. Nedaňovým příjmem města jsou také příjmy z

³⁶ MIRGOVÁ, L., *Bakalářská práce – Zhodnocení hospodaření vybraného města*, Praha: ČZU PEF, 2014. 67s.

pronájmu pozemků, které slouží k parkování včetně taxislužby, hřbitovního místa, stánky, zahrady, pozemky v rámci "ZLS" v Teplicích. Ve městě Mostu to je prodej zboží z turistického informačního centra. Dále pak z pronájmu nemovitostí, které jsou určeny k bydlení, nebytové prostory, úhrada poplatků z prodlení z nájmu bytů a nebytových prostor, služební byty a garáže – školství, z pronájmů ostatních nemovitostí – sloupy veřejného osvětlení, pronájmy ve školských zařízeních, v Aquacentrech, v Domě kultury.

V neposlední řadě, ostatní nedaňové příjmy města jsou generovány z pronájmu souboru nemovitých a movitých věcí pro provozování MHD, z úroků, přijaté sankční platby, příjmy z poskytnutých břemen, přijaté pojistné náhrady, odvody příspěvkových organizací, úhrady z vydobývaného prostoru v Mostě, přijaté vratky transferů a ostatní příjmy z finančního vypořádání předcházejícího roku.

Podíl nedaňových příjmů města Teplice za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Nedaňové příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Služby celkem	12,6%	12,4%	14,4%	16,1%	15,8%
Z pronájmu pozemků a nemovitostí	15,9%	14,7%	13%	14,9%	13,1%
Ostatní celkem	71,5%	72,9%	72,6%	69%	71,1%
Celkem v %	100	100	100	100	100

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Podíl nedaňových příjmů města Mostu za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Nedaňové příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Služby celkem	19,2%	18,8%	15,3%	15,2%	16,9%
Z pronájmu pozemků a nemovitostí	47,8%	52,5%	48,6%	50%	45,5 %
Ostatní celkem	33%	28,7%	36,1%	34,8%	37,6%
Celkem v %	100	100	100	100	100

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Na celkových nedaňových příjmech se podílí většinou ostatní nedaňové příjmy v průměru za sledované období ze 71,4 % ve městě Teplice. V mostě se ostatní nedaňové příjmy průměrně podílí pouze z 34 %.

Větší vliv na celkových nedaňových příjmech se Most oproti městu Teplice podílí na pronájmech z nemovitostí a z pronájmu pozemků a to v průměru ze 48,88 %.

Přehled služeb celkem měst obou měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Služby celkem	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	12 684	13 117	13 528	14 683	16 528
Služby na 1 obyvatele v Tp	0,2479	0,2603	0,2688	0,2935	0,3300
Most	16 052	13 612	11 896	11 581	13 485
Služby na 1 obyvatele v Mo	0,2379	0,2030	0,1763	0,1720	0,2010

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Jak je patrné za sledovací období u města Teplice mají služby vrůstající tendenci a u města Most opačnou tendenci a to klesající.

Služby v roce 2013 jsou proti roku 2012 u města Teplice celkově vyšší o 1 155 tis. Kč a v roce 2014 vyšší o 3 000 tis. Kč, což bylo způsobené úhradou nákladů za shromažďování a třídění odpadu.

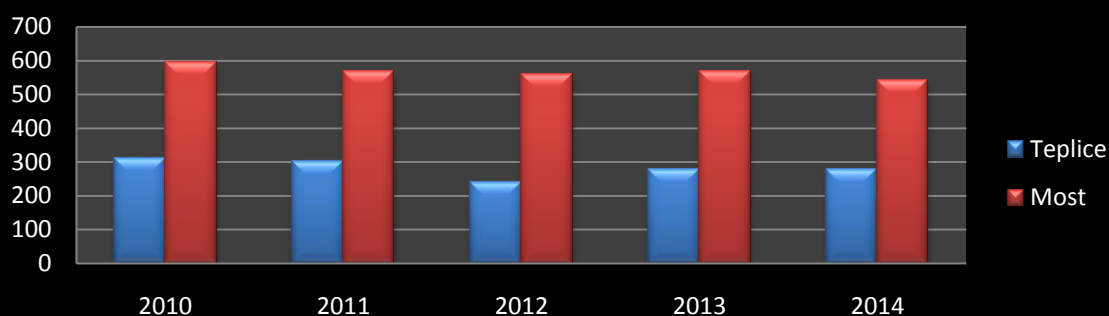
Ve městě Teplice vychází v přepočtu na 1 obyvatele částka 330 Kč v roce 2014 a u města Most v roce 2014 vychází částka 201 Kč na 1 obyvatele. Ve městě Mostu jsou v roce 2012 služby proti roku 2011 nižší o 1 716 tis. Kč a proti roku 2013 vyšší o 315 tis. Kč.

Přehled nedaňových příjmů z pronájmu pozemků a nemovitostí měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Z pronájmu pozemků a nemovitostí	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	15 965	15 237	12 111	13 895	13 883
z pronájmu na 1 obyv. v Tp	0,3121	0,3024	0,2406	0,2778	0,2772
Most	40 104	38 017	37 784	38 102	36 359
z pronájmu na 1 obyv. v Mo	0,5944	0,5669	0,5598	0,5659	0,5420

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Z pronájmu pozemků a nemovitostí na 1 obyvatele v Kč

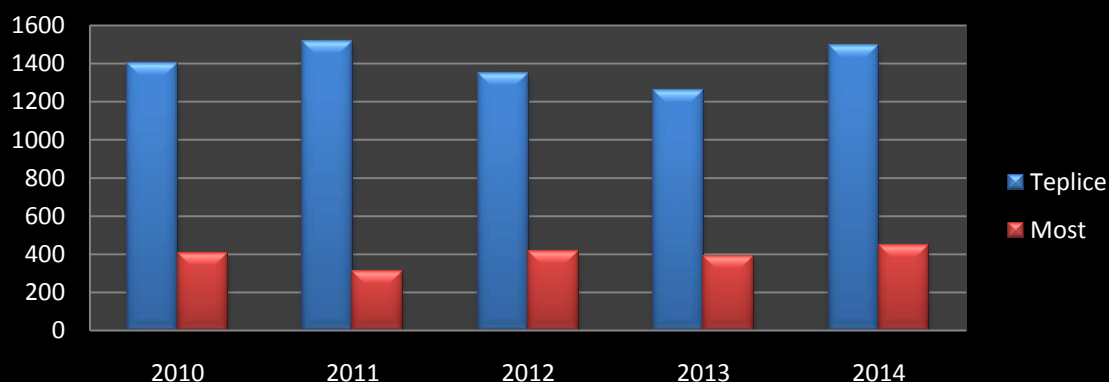
Příjmy z pronájmu pozemků a nemovitostí u obou měst je za sledovací období zhruba na stejné úrovni. Výkyv nastal v roce 2012 v Teplicích, kdy byl příjem z parkování snížen o 2 170 tis. Kč oproti roku 2011 z důvodu výpovědi smlouvy na provozovatele parkovacích míst v centru města. Město Most si vede pozitivně z hlediska těchto nedaněných příjmů, kdy oproti Teplicím má téměř dvojnásobný příjem na 1 obyvatele.

Přehled nedaňových příjmů ostatní celkem měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Ostatní nedaňové příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	71 700	76 164	67 997	62 997	74 811
ostatní nedaňové příjmy na 1 obyv. v Tp	1,402	1,513	1,350	1,259	1,494
Most	27 570	20 824	28 105	26 504	30 054
ostatní nedaňové příjmy na 1 obyv. v Mo	0,4087	0,3105	0,4164	0,3936	0,4478

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

ostatní příjmy na 1 obyvatele v Kč

U ostatních nedaňových příjmů jsou každoročně nepatrné rozdíly u obou měst. V roce 2010 u města Teplice došlo ke snížení o částku 12 437 tis. Kč u odvodů příspěvkových organizací městu oproti roku 2011. K dalšímu snížení odvodů příspěvkových organizací v Teplicích došlo v roce 2013 v částce 17 056 v tis. Kč oproti roku 2011.

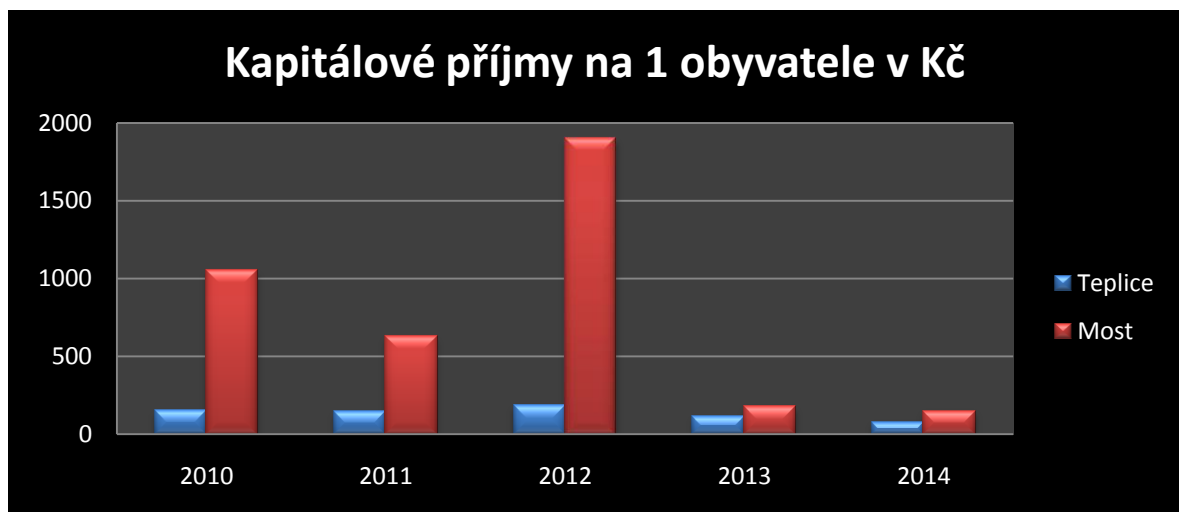
V přepočtu na 1 obyvatele si velmi dobře vede město Teplice, kdy největší dosahovaná částka byla v roce 2011 v částce 1 513 Kč na 1 obyvatele. Město Most v průměru za sledované období se pohybuje v částce 395 Kč na 1 obyvatele.

5. 1. 5. Kapitálové příjmy

Přehled kapitálových příjmů měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Kapitálové příjmy	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	7 836	8 220	9 336	5 817	3 959
kapitálové příjmy na 1 obyv. v Tp	0,1532	0,1641	0,1855	0,1163	0,079
Most	71 077	42 217	128 294	12 099	9 904
kapitálové příjmy na 1 obyv. v Mo	1,054	0,6296	1,9009	0,1797	0,1476

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Počínaje rokem 1996 začala privatizace majetku města Teplice a ve velké míře se majetek města dostával do soukromého vlastnictví.³⁷

V dalších letech pak již logicky tyto kapitálové příjmy města klesají. V současné době ve městě Teplice zůstávají prakticky jediným zdrojem kapitálových příjmů příjmy z prodeje pozemků. Nejvyšší částka 185, 50 Kč na 1 obyvatele za sledované období u města Teplice je rok 2012. V roce 2012 došlo k navýšení u ostatního nemovitého majetku o částku 2 053 tis. Kč oproti roku 2011.

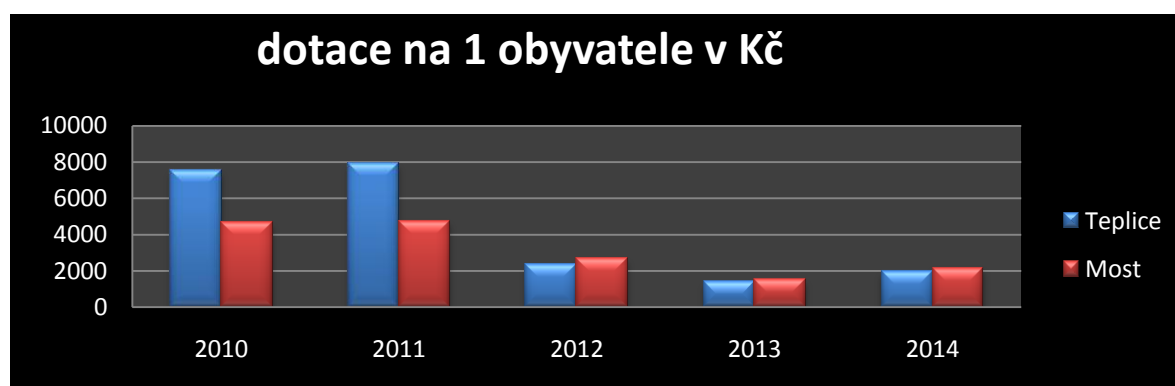
Město Most dosahovala v roce 2012 částkou 1900,90 Kč na 1 obyvatele. V témže roce došlo k navýšení kapitálových příjmů o 86 077 tis. Kč oproti roku 2011. Tento velký nárůst za sledované období roku 2012 byl ovlivněn příjmy z prodeje pozemků o 80 057 tis Kč, z prodeje ostatních nemovitostí a u přijatých investičních darů, které získalo město Most od Vršanské uhelné, a.s., Severočeských dolů, a.s., Unipetrolu RPA, s.r.o. a United Energy, a.s. Objem finančních prostředků obou měst je závislý na úspěšnosti prodeje majetku v dražbách a dále na schválených prodejích zastupitelstev.

5. 1. 6. Transfery (dotace)

Přehled transferů měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Dotace	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	384 537	397 027	118 681	68 464	97 504
dotace na 1 obyvatele v Tp	7,518	7,8800	2,3581	1,3686	1,9470
Most	314 999	317 683	180 951	102 587	144 261
dotace na 1 obyvatele v Mo	4,6690	4,7374	2,6812	1,5236	2,1503

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

³⁷ MIRGOVÁ, L., *Bakalářská práce – Zhodnocení hospodaření vybraného města*, Praha: ČZU PEF, 2014. 67s.

Nedílnou součástí příjmu města jsou pak i dotace neinvestičního charakteru a na investiční akce, které jsou poskytovány na základě individuálních žádostí. Přijaté transfery znamenají též příjem ze státního rozpočtu v rámci dotačního vztahu na výkon státní správy.

Další poskytované dotace, jsou dotace na výdaje spojené s přípravou a konáním voleb, které se uskutečnily v letech 2009 do Evropského parlamentu a následně v roce 2010 do Poslanecké sněmovny.

Další dotace byly využity v roce 2011 na provoz projektu sčítání lidu, domů a bytů. Nemohu nezmínit další dotace na zajištění voleb a to v roce 2012 krajských a senátních voleb a v nakonec i v roce 2013 proběhla volba prezidenta a volby do Poslanecké sněmovny, kde města také obdržela dotační částky na zajištění těchto záležitostí.

Rok 2010 a 2011 je podíl dotací v Teplicích na celkových příjmech města v průměru 35,25 %, přičemž je patrný vývoj, kdy v dalších třech letech dotace razantně klesají, v roce 2012 to bylo již z 14,8 % a v roce 2013 už z 8,9 %.

Podobně na tom bylo i město Most, kdy podíl na celkových příjmech v průměru za roky 2010 a 2011 je z 26,9 %, v roce 2012 byl podíl z 15 %, a nejnižší podíl je v roce 2013 a to z 9,4 % na celkových příjmech.

U obou měst se podíl zvyšuje v roce 2014. Toto snížení je způsobené u přijatých transferů ze státního rozpočtu změnou legislativy zákona č. 384/2012 Sb., o sociálních službách, podrobněji v běžných výdajích.

Další snížení dotací bylo na výkon zřizovatelských funkcí pro regionální knihovny a na školství dle počtu žáků v souvislosti s novelou zákona č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení daní a s realizací úsporných opatření ve státním rozpočtu. Tyto příspěvky byly dotovány pouze do roku 2012.

Statutární město Teplice využilo dotace ze Státního fondu dopravní infrastruktury na rekonstrukce dopravní infrastruktury, z Ministerstva kultury na regeneraci městské památkové zóny, z Ministerstva vnitra na nákup hasičského vozidla. Město využívá také dotace z Operačního programu životního prostředí z Ministerstva životního prostředí na akce „Zelená úsporám“ na zateplení škol a tento dotační program je využíván i pro bytové domy v majetku města a na sanaci skalního masivu. Na jednotlivé akce se tyto dotace pohybují v řádech statisíců až několika milionů korun českých, například v roce 2011 na zateplení škol byla poskytnutá dotace za 17 076 tis. Kč.

Nejvyšší dotace v Mostě byla vyplacena v roce 2011 v částce 206 000 tis. Kč na dávky a příspěvky v sociální oblasti.

Statutární město Most využilo dotace kupříkladu na aktivní politiku zaměstnanosti, na projekty Společné příležitosti či Prevenci sociálního vyloučení, na projekt e-Government: vzdělávání v Egon centrech, na podporu zlepšování stavu přírody a krajiny: odclonění průmyslových zón v částce 2 261 tis. Kč v roce 2012. V roce 2013 byla využita dotace v částce 16 307 tis. Kč na projekty IPRM DEMOS rekonstrukce bl. 8 v Chánově, úpravy veřejného prostranství sídliště Chánov, kamerový systém a osvětlení přechodů pro chodce. Město Most využívá dotace z projektu IPRM DEMOS a IPRM DOPRAVA pro zateplení základních a mateřských škol.

5. 2. Výdaje

Nedílnou součástí rozpočtu města jsou jak příjmy, tak i nedílnou součástí rozpočtu města jsou výdaje, které se podílejí na výkonu a správě územní samosprávy. Tyto se pak rozdělují následovně. Jako u příjmů i zde jsou veškeré přepočty na 1 obyvatele k 31. 12. sledovaného období dle údajů Českého statistického úřadu.

Přehled výdajů města Teplice za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výdaje	2010	2011	2012	2013	2014
Třída 5 – Běžné výdaje	937 718	1 070 570	665 277	619 620	627 352
Třída 6 – Kapitálové výdaje	240 005	172 574	143 854	89 785	113 380
Výdaje celkem	1 177 723	1 243 144	809 131	709 405	740 732
Výdaje na 1 obyvatele	23,027	24,673	16,077	14,181	14,791
Podíl běžných výdajů na celkových v %	79,6 %	86,1 %	82,2 %	87,3 %	84,7 %
Podíl kapitálových výdajů na celkových v %	20,4 %	13,9 %	17,8 %	12,7 %	15,3 %

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Teplice a vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky je zřejmé, že podíl běžných - neinvestičních výdajů města Teplice tvoří v průměru za sledované období z 84 % na celkových výdajích a kapitálové – investiční výdaje se podílí v průměru pouze z 16 %.

K neinvestičním výdajům města patří stále provozní výdaje, které přerozdělují finanční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím jmenovitě: Botanické zahrady Teplice, Aquacentrum Teplice, Dům Kultury, Severočeská filharmonie, Regionální knihovna,

Městské jesle Bělehradská, Sportovní hala, Správa škol Teplice, Základní školy, Mateřské školy. Hradí se činnost magistrátu města, zastupitelských orgánů, Městské policie a psiho útulku.

K investičním výdajům patří náklady na výstavbu stavebního záměru, modernizaci či rekonstrukci stávajícího majetku města. Tento investiční výdaj má jednorázový charakter.

Přehled výdajů města Most za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výdaje	2010	2011	2012	2013	2014
Třída 5 – Běžné výdaje	1 138 957	1 153 040	917 868	965 761	910 326
Třída 6 – Kapitálové výdaje	216 326	363 387	151 286	102 388	154 322
Výdaje celkem	1 355 283	1 516 427	1 069 154	1 068 149	1 064 648
Výdaje na 1 obyvatele	20,088	22,614	15,842	15,864	15,87
Podíl běžných výdajů na celkových v %	84 %	76 %	85,8 %	90,4 %	85,5 %
Podíl kapitálových výdajů na celkových v %	16 %	24 %	14,2 %	9,6 %	14,5 %

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a vlastní zpracování

U města Most se v průměru za sledované období podílí běžné výdaje z 84,3 % na celkových výdajích a kapitálové výdaje se v průměru podílí pouze z 15,7 %.

K neinvestičním výdajům města patří stále provozní výdaje, které přerozdělují finanční prostředky zřízeným příspěvkovým organizacím a obchodním společnostem s podílem města Most, jmenovitě: Správa městských lesů, Dopravní podnik měst Mostu a Litvínova, a.s., První Mostecká a.s., Mostecká Bytová a.s., Hipodrom Most a.s., Severočeská vodárenská společnost a.s., Sportovní hala Most, Technické služby města Mostu, Městské divadlo, Středisko volného času, Centrum rozvoje turismu Mostecka, Základní a Mateřské školy.

Stejně jako u města Teplice i zde se hradí činnost magistrátu, zastupitelských orgánů a Městské policie.

5. 2. 1. Výdaje neinvestiční (běžné)

Můžeme říci, že podstatnou část celkových běžných výdajů rozpočtu tvoří tzv. mandatorní výdaje³⁸. Tyto výdaje se přerozdělují na výdaje přenesené působnosti a výdaje na samostatnou působnost, které obec musí vynakládat, aby dodržely odpovídající zákonnou normu, kupříkladu na odboru školství – výdaje školským zařízením nebo při nakládání s odpady.

Podíl neinvestičních výdajů města Teplice za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výdaje neinvestiční (běžné)	2010	2011	2012	2013	2014
Finanční odbor	1,9 %	10,1 %	4,6 %	4,0 %	3,2 %
Doprava a životní prostředí	26,6 %	26,9 %	33,8 %	37,8 %	38,9 %
Školství, kultura a sport	21,8 %	20,3 %	32,2 %	31,5 %	31,8 %
Majetek města	2,9 %	3,3 %	4,7 %	3,9 %	4,0 %
Sociální služby a zdravotnictví	29,8 %	25,6 %	0,9 %	0,8 %	0,8 %
Mag. města a zastupitelské orgány	13,4 %	10,6 %	18,7 %	16,4 %	15,9 %
Městská policie	3,6 %	3,2 %	5,1 %	5,6 %	5,4 %
Podíl celkem v %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %
Běžné výdaje celkem	937 718	1 070 570	665 277	619 620	627 352
výdaje neiniv. na 1 obyvatele v Tp	18,334	21,248	13,218	12,386	12,527

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Teplice a vlastní zpracování

Jak je patrné z výše uvedené tabulky nejvíce město vynakládá a vynakládalo finanční prostředky na zajištění městské a příměstské dopravy a životním prostředí.

Každým rokem se zvyšují výdaje na zajištění provozu MINI ZOO, správu a údržbu městských lesů, na městskou hromadnou dopravu v částce 47 000 tis. Kč v roce 2013, správu a údržbu městského hřbitova, na komunální služby.

Pro příklad uvádím např. - likvidace černých skládek, likvidace a separace tuhého komunálního odpadu v částce 43 437 tis. Kč v roce 2014, spotřebu elektrické energie veřejného osvětlení a světelnou signalizaci, zadávací dokumentace na opravy komunikací, na čištění a zimní údržbu komunikací, dopravní značení, údržbu městských kašen. Příspěvek na provoz Botanické zahrady Teplice, na realizaci, ošetření, odborná posouzení

³⁸ Mandatorní výdaje jsou svým charakterem výdaje obligatorní, jejich struktura a výše determinována zákonnými úpravami, určují je různé zákonné normy, případně vyhlášky a nařízení. PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*, s. 514

či obnovu městské zeleně, parky, Zámecké zahrady, opravy komunikací a parkovišť a tak by se dalo ještě ve výčtu pokračovat.

Odbor školství, kultury a sportu se na celkových běžných výdajích města podílely v průměru za sledované období z 27,5 %. Z větší části byly poskytnuty příspěvky zřizovatele na provoz základních škol, mateřských škol a jejich vybavení v průměru 65 000 tis. Kč, pro Aquacentrum a Sportovní halu Teplice v průměru v částce 23 345 tis. Kč, pro Dům kultury, Severočeské filharmonii a Regionální knihovnu v průměru za sledované období v částce 60 752 tis. Kč.

Další položkou je majetek města, který se průměrnou částkou cca 27 409 tis. Kč pohybuje v každém sledovaném roce téměř ve stejné výši.

S tím spojené výdaje na služby s pronájmy bytů nebo nebytových prostor v průměru 9 783 tis. Kč, na správu a údržbu krytů CO, servis – revize – nařízená údržba a opravy školských zařízení.

U odboru sociálních služeb a zdravotnictví došlo k razantnímu snížení běžných výdajů od roku 2012, které bylo způsobené na základě účinnosti zákona č. 384/2012 Sb., kterým se novelizoval zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. Touto změnou novely došlo k jednotnému místu výplaty dávek od 1. 1. 2012 na Úřady práce ČR.

Tuto novelu zmiňuji především z toho důvodu, že touto novelou zákona došlo k podstatnému poklesu výdajů města v sociálních službách a zdravotnictví, kdy částka v roce 2010 dosahovala z 29,8 % na celkových běžných výdajích, a to ve výši 279 755 tis. Kč a v roce 2013 spadla na nejnižší minimum částku 4 747 tis. Kč za sledované roky, která se 0,8 % podílí na celkových běžných výdajích města.

Magistrát města Teplice a zastupitelské orgány se pohybují ve výdajových položkách na stejné úrovni po celém sledovaném období, v průměru se jedná o částku 119 461 tis. Kč, která se vynakládá na platy zaměstnancům a s tím spojené pojištění, školení a cestovné, ochranné pomůcky, dále na civilní obranu, požární ochranu, výdaje na sociální pohřby, vybavení kanceláří, oprava, údržba a servis magistrátu.

Výdaje na Městskou policii a psí útulek jsou v objemu finančních výdajů od roku 2010 neměnné a to v průměru za sledovací období v částce 34 146,2 tis. Kč.

Posledním údajem ve sledované kapitole je finanční odbor, který zajišťuje celkové pojištění majetku města či odpovědnost za škodu.

Zajišťuje však i úhrady s tím spojené a s tím spojené výdaje na daně z příjmu právnických osob placené obcí, silniční daň, bankovní poplatky, daňové poradenství, konzultační, poradenskou a právní službu.

Příspěvky města do mezinárodních regionálních sdružení a do oblastí regionálních sdružení, poštovné a jiné. Největší částkou byla suma 107 783 tis. Kč v roce 2011.

Což procentuálně vyjádřeno, byl podíl 10,1% na celkových běžných výdajích. Důvodem vyššího výdaje byla odvedená daň z příjmu právnických osob placená obcí + DPH, z důvodu prodeje akcií města.

Podíl neinvestičních výdajů města Mostu za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výdaje neinvestiční (běžné)	2010	2011	2012	2013	2014
Odbor životního prostředí a mimořádných událostí	0,3 %	0,3 %	0,4 %	0,4 %	0,4 %
Odbor správních činností	8,3 %	7,3 %	11,8 %	11,1 %	12,0 %
Městská policie	4,2 %	4,3 %	5,6 %	5,5 %	6,0 %
Odbor rozvoje a dotací	0,2 %	0,6 %	0,3 %	0,5 %	0,3 %
Odbor investic a komunálního hospodářství	24,5 %	24,0 %	27,6 %	27,2 %	29,1 %
Odbor finanční	5,8 %	7,0 %	12,3 %	15,3 %	11,1 %
Odbor sociálních věcí	20,3 %	21,9 %	5,0 %	4,7 %	5,2 %
Odbor školství, kultury a sportu	13,1 %	12,4 %	13,6 %	12,0 %	12,4 %
Odbor městského majetku	4,3 %	4,4 %	5,2 %	5,2 %	4,5 %
Odbor vnitřní správy	3,2 %	2,7 %	2,6 %	2,1 %	1,9 %
Odbor kanceláře primátora a tajemníka	14,4 %	14,0 %	15,0 %	15,1 %	16,1 %
Odbor informačního systému	1,4 %	1,1 %	0,6 %	0,9 %	1,0 %
Podíl celkem v %	100	100	100	100	100
Běžné výdaje celkem	1 138 957	1 153 040	917 868	965 751	910 326
výdaje nein. na 1 obyvatele v Mo	16,882	17,195	13,600	14,343	13,569

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a vlastní zpracování

Jak je patrné z výše uvedené tabulky tak organizační struktura města Mostu je odlišná od magistrátu města Teplice. Toto je v kompetenci tajemníka jaké si zřídí organizační složky úřadu. Nejvyšší podíl na běžných výdajích města se vynakládá u odboru investic a komunálního hospodářství. Tato organizační složka zajišťuje opravu a údržbu místních

komunikací, opravu a údržbu budov, opravu chodníkových ploch, výměnu a opravu rozvodů TUV. V roce 2011 byla vynaložena částka 220 919 tis. Kč na tento odbor, v roce 2012 už šlo o navýšení 32 696 tis. Kč na zajištění sjízdnosti a schůdnosti komunikací ve městě v zimním období, na likvidaci stavebního skeletu stavby Zahražany a běžné výdaje spojené s rekonstrukcí sídliště Chánov.

I zde je vidět patrný vliv změny zákona č. 384/2012 Sb., kterým se novelizoval zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů. V roce 2010 a 2011 se podíl odboru sociálních věcí na celkových běžných výdajích pohyboval zhruba něco málo přes 20 % a v průměru za roky 2012 až 2014 se podíl snížil na 5 %.

Tento odbor v současnosti zajišťuje výkon pěstounské péče a aktivity v oblasti sociálních služeb.

Odbor školství, kultury a sportu přerozděluje finanční prostředky provozního charakteru příspěvkovým organizacím základním, mateřským a základním uměleckým školám, Středisku volného času a Městské knihovně Most a dalším zřízeným organizacím. V průměru za sledované období se podílí z 12,7 % (130 867 tis. Kč) na celkových běžných výdajích.

Odbor kanceláře primátora a tajemníka se podílí zhruba okolo 15 % na celkových běžných výdajích. Jejich organizační složka se zabývá zajišťování a průběhem volbami, výdaji na platy a povinné pojistné zaměstnanců, Komunitní plánování rozvoje sociálních služeb, školení a cestovné zaměstnanců další složky dané zákonem. Kupříkladu v roce 2014 byla vynaložena částka 1 441 tis. Kč na vzdělání a preventivní prohlídky nebo 2 840 tis. Kč na právní služby.

Odbor správních činností hradí výdaje spojené s dopravní územní obsluhností. Od roku 2010 do roku 2014 má vrůstající tendenci. V roce 2010 se výdaje na provoz správních činností podílely z 8,3 % (94 533 tis. Kč) na celkových běžných výdajích, ale v roce 2014 se už podílely z 12 % (109 408 tis. Kč).

Ve složce městské policie se vynakládá na mzdové náklady a ostatní výdaje. Mzdové náklady dosahují v roce 2010 částky 47 465 tis. Kč, z toho na mzdové náklady šlo 39 103 tis. Kč a na ostatní výdaje 8 362 tis. Kč, které se zabývají prevencí kriminality, školení policistů. Na celkových běžných výdajích se podílejí průměrně z 5 %. Každoročně se navyšuje počet zaměstnanců, což se odrazilo v navýšení v roce 2014. V roce 2014

dosahovala částka 54 720 tis. Kč, z toho mzdové náklady činily 44 643 tis. Kč a ostatní výdaje 10 077 tis. Kč.

Odbor rozvoje a dotací se významně nepodílí na celkových běžných výdajích. Výdaje, které jsou spojené s oddělením rozvoje a územního plánu, na studie, na běžné výdaje pro průmyslové zóny. Na celkových běžných výdajích se průměrně za sledovací období podílejí pouze z 0,4 %.

Odbor životního prostředí a mimořádných událostí je další méně významnou složkou, která se podílí na celkových běžných výdajích. V průměru za sledované období dosahuje částky 3 426 tis. Kč, která se využije na veterinární dohled, sběr psích exkrementů, deratizaci potkanů, vosy a ostatní výdaje spojené se životním prostředím.

Odbor informačního systému vydává finanční prostředky na zpracování dat a služby souvisejícími s informačními a komunikačními technologiemi. V roce 2010 se podílejí ze 1,4 % (16 388 tis. Kč) na celkových běžných výdajích. V roce 2011 byla částka nižší o 4 025 tis. Kč a v roce 2012 nižší o 10 988 tis. Kč oproti roku 2010. V roce 2013 a 2014 se výdaje pohybují okolo 10 000 tis. Kč.

Odbor vnitřní správy se v průměru podílí z 2,5 % (25 191 tis. Kč) na celkových běžných výdajích. Jedná se zde o nákup materiálu do kopírek, ověřovací knihy, etikety, tiskopisy, vizitky, konzultační, právní a poradenské služby.

Odbor městského majetku se v průměru podílí ze 4,7 % (47 611 tis. Kč) na celkových běžných výdajích. V roce 2011 vynaložilo město na výdaje spojenou s údržbou sídliště Chánov částku 17 199 tis. Kč a v roce 2012 tuto částku zvýšilo o 1 147 tis. Kč, jedná se v průměru o 35 % vynaložených běžných výdajích z odboru městského majetku.

Odbor finanční v roce 2013 měl nejvyšší běžný výdaj a to v částce 147 658 tis. Kč, bylo to z důvodu vyššího odvodu daně z příjmů za obce, které byly vyšší oproti roku 2014 o 40 674 tis. Kč.

Výše uvedený graf prezentuje přepočet běžných výdajů na 1 obyvatele. Roky 2010 a 2011 dominuje město Teplice, kdy dosažená částka byla 21 248 Kč v roce 2011.

Město Most nemá velké výkyvy a chová se po celou dobu stabilně. V roce 2012 došlo ke změně zákona o sociálních službách a u obou měst výrazně došlo k poklesu těchto běžných výdajů.

5. 2. 2. Neinvestiční výdaje – dary a příspěvky

Další neinvestiční výdaje jsou dary a příspěvky, které v nemalé výši každoročně obě města poskytují pro podporu sportu a mládeže. Každoročně města poskytují příspěvky a dary, které se ve srovnání s podílem na celkových běžných výdajích pohybují pod 1 %.

5. 2. 3. Výdaje investiční (kapitálové)

Přehled neinvestičních výdajů měst za období 2010 – 2014 v tis. Kč

Výdaje investiční (kapitálové)	2010	2011	2012	2013	2014
Teplice	240 005	172 574	143 854	89 785	113 380
výdaje investiční na 1 obyvatele v Tp	4,693	3,425	2,858	1,795	2,264
Most	216 326	363 387	151 286	102 388	154 322
výdaje investiční na 1 obyvatele v Mo	3,206	5,419	2,242	1,521	2,301

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a Teplice, vlastní zpracování

Z výše uvedené tabulky vyplývá přehled kapitálových výdajů na investiční akce. Kapitálové výdaje u města Teplice mají klesající tendenci, což znamená, že město každoročně snižuje investiční záměry na svém území. Nejvyšší investičním výdajem ve městě Teplice byl rok 2010 s částkou 240 005 tis. Kč.

V roce 2011 došlo ke snížení o 67 431 tis. Kč oproti roku 2010.

Významnou investiční akcí v roce 2010 bylo pořízení trolejbusů pro potřeby MHD částkou 112 236,- tis. Kč, tato investiční akce se podílela ze 46,8 % na celkových kapitálových výdajích. Následující rok 2011, taktéž bylo pořízení trolejbusů v částce 42 553,- tis. Kč a podílela se z 24,7 % na celkových kapitálových výdajích. Nejnižší kapitálový výdaj byl v roce 2013. Většina jmenovitých akcí byla směřována na výstavbu nových okružních křižovatek, parkovišť, nových dětských a sportovních hřišť, výstavbu světelné dopravní signalizace a veřejného osvětlení v rámci každoročních investičních plánů.

Dále město Teplice vynaložilo od roku 2011 na investičních výdajích spolu s dotacemi z Operačního programu životního prostředí „Zelená úsporám“ na zateplení základních a

mateřských škol, zateplení bytových domů v průměru uváděných roků částku 63 974 tis. Kč.

Město Most za sledované období vynaložilo v roce 2011 nejvyšší částku 363 387 tis. Kč na investiční záměry, oproti roku 2010 došlo ke zvýšení o 147 061 tis. Kč.

Největší investiční záměr v roce 2011 s částkou 202 406 tis. Kč byla rekonstrukce městské sportovní haly, tato částka se podílela z 55,7 % na celkových kapitálových výdajích. Další významným investičním záměrem byla rekonstrukce elektrorozvodů a výměna oken v budově magistrátu v částce 19 300,- tis. Kč.

Každoroční investiční akce jsou úpravy povrchů parkovišť, místních komunikací a chodníků, parkové úpravy, rekonstrukce bytových a nebytových objektů v majetku města, nákup automobilů. Některé investiční akce jsou hrazené z revolvingového úvěru, kupříkladu IPRM DEMOS – rekonstrukce bloků a veřejná prostranství v Chánově a na stavební záměry, kupříkladu akce rekultivace Střimice, zimní stadion Most – nízkoprahové centrum pro děti a mládež od 15 – 26 let či zateplení štítových panelů „DpD Wolker“.

Výše uvedený graf prezentuje přepočtené kapitálové výdaje na 1 obyvatele u obou měst. Největší rozdíl kapitálových výdajů na 1 obyvatele mezi městy je rok 2010 a 2011, kdy v roce 2010 v Teplicích byly kapitálové výdaje vyšší o 1 487 Kč oproti Mostu.

V roce 2011 mělo vyšší kapitálové výdaje město Most a to o 1 994 Kč. Průměr kapitálových výdajů na 1 obyvatele za sledovací období činí u města Teplice 3 007 Kč a v Mostě 2 938 Kč.

5. 3. Závěrečný účet a plnění rozpočtu

Přehled plnění rozpočtu a závěrečného účtu města Teplice za období 2010 – 2014 v tis. Kč

roky	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy celkem	1 062 753	1 154 567	803 613	795 188	867 787
Výdaje celkem	1 177 723	1 243 144	809 131	709 405	740 732
Saldo příjmů a výdajů	-114 970	-88 577	-5 518	85 783	127 055
Stav volných zdrojů k 31. 12.	538 697	449 501	446 581	530 688	658 192
Upravené příjmy k 31. 12.	693 258	760 678	797 598	758 442	726 434
Upravené výdaje k 31. 12.	957 354	1 075 744	1 039 188	900 467	864 303
Plnění rozpočtu příjmů	153,30 %	151,78 %	100,75 %	104,84 %	111,08 %
Plnění rozpočtu výdajů	123,02 %	115,56 %	77,86 %	78,78 %	82,44 %

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Teplice a vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka prezentuje plnění rozpočtu a závěrečného účtu města Teplice v období 2010 až 2014. Roky 2010 – 2012 město hospodařilo se schodkem, tento schodek byl hrazen z volných finančních prostředků bez využití externího financování tj. bez úvěrů nebo půjček.

Dalším rokem 2013 město vykazuje přebytek v částce 85 783 tis. Kč a rok 2014 přebytek v částce 127 055 tis. Kč. Plnění rozpočtu u příjmů je patrné každoročně přes 100 %, což bylo způsobené navýšením dotací o 308 714 tis. Kč, nepatrné zvýšení daňových příjmů a nedaňových příjmů o 35 874 tis. Kč v roce 2010. Plnění rozpočtu výdajů v roce 2010 bylo na 123,02 %, což bylo způsobené navýšením jmenovitých investičních akcí, kupříkladu nákupem trolejbusů pro potřeby městské hromadné dopravy.

Od roku 2012 do 2014 plnění rozpočtu výdajů je v průměru ze 79,7 %. Toto nižší plnění výdajové kapitoly je způsobené tím, že se nerealizovaly investiční akce, kupříkladu bylo zrušeno výběrové řízení na pořízení nového trolejbusu, úspory z výběrových řízení na zateplení základních škol.

Dále bylo ušetřeno v běžných výdajích, kupříkladu běžné výdaje magistrátu v částce 25 643 tis. Kč v roce 2014.

Přehled plnění rozpočtu a závěrečného účtu města Most za období 2010 – 2014 v tis. Kč

roky	2010	2011	2012	2013	2014
Příjmy celkem	1 195 735	1 157 808	1 205 355	1 081 069	1 114 285
Výdaje celkem	1 355 283	1 516 427	1 069 154	1 068 149	1 064 648
Saldo příjmů a výdajů	-159 548	-358 619	136 201	12 920	49 637
Stav volných zdrojů k 31. 12.	270 365	273 548	331 584	326 832	405 705
Upravené příjmy k 31.12.	1 107 171	1 186 939	1 060 199	1 052 096	1 016 908
Upravené výdaje k 31. 12.	1 380 719	1 747 367	1 224 115	1 243 807	1 252 970
Plnění rozpočtu příjmů	108,00 %	97,55 %	113,69 %	102,75 %	109,58 %
Plnění rozpočtu výdajů	98,16 %	86,78 %	87,34 %	85,88 %	84,97 %

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC Most a vlastní zpracování

I zde u města Most je prezentován vývoj závěrečného účtu a plnění rozpočtu v období 2010 – 2014.

V roce 2010 a 2011 město Most hospodařilo se schodkem, tento schodek byl hrazen z přijatého dlouhodobého bankovního úvěru ve výši 280 mil. Kč a z finančních prostředků minulých let. V dalších letech vykazuje saldo hospodaření města Mostu s přebytkem. Plnění rozpočtu příjmů je každoročně přes 100 %, kromě roku 2011, kdy došlo ke snížení u daňových příjmů o 48 219 tis. Kč. V roce 2012 došlo ke zvýšení u daně z příjmů za obec o 27 372 tis. Kč. Plnění rozpočtu ve výdajové kapitole je v průměru za sledovací období z 88,6 %. Toto snížení je způsobené, kupříkladu v roce 2013 došlo ke snížení kapitálových výdajů o 54 065 tis. Kč z důvodu nižšího zapojení revolvingového úvěru na strojní investice a stavební záměry. V roce 2014 došlo ke snížení běžných výdajů o 55 435 tis. Kč, kupříkladu nižší odvod daně z příjmů za obce v částce 37 433 tis. Kč, opravy a údržby snížené o částku 40 444 tis. Kč a dalšími položkami.

6 Monitoring hospodaření statutárních měst Teplice a Mostu v letech 2010 – 2014

Vláda České republiky usnesením č. 1395/2008, ve znění pozdějších předpisů (poslední změna usnesení č. 722/2012) schválila postup Ministerstva financí při monitoringu hospodaření obcí a současně uložila ministerstvu financí, aby po vyhodnocení všech podkladů oslovil dopisem ty obce, u které byl k 31. 12. příslušného roku ukazatel celkové likvidity, což znamená podíl oběžných aktiv ke krátkodobým závazkům v intervalu $<0;1>$ a zároveň podíl jejich cizích zdrojů k celkovým aktivům vyšší než 25 % včetně a požádal o zdůvodnění a o stanovisko obecního zastupitelstva. Vláda uložila ministerstvu financí, aby ji informoval vždy nejpozději k 30. září každého kalendářního roku o výsledcích monitoringu hospodaření obcí.³⁹

³⁹ <http://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu/2013/zadluzenost-uzemnich-rozpocetu-v-roce-201-17755>

Monitoring (SIMU) města Teplice v letech 2010 – 2014 v tis. Kč, zaokrouhlení na celé koruny

Číslo sloupce	Název ukazatele	Zdroj údajů	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Počet obyvatel	ČSÚ k 31.12.	51 146	50 384	50 330	50 024	50 079
2.	Příjem celkem (po konsolidaci)	Fin.výkaz 2-12 M	1 062 753	1 154 567	803 313	795 188	867 787
3.	Úroky	Fin.výkaz 2-12 M	0	0	0	0	0
4.	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Fin.výkaz 2-12 M	0	0	0	0	0
5.	Dluhová služba celkem	Součet sl. 3 a 4	0	0	0	0	0
6.	Ukazatel dluhové služby v %	Podíl sl. 5 a 2	0	0	0	0	0
7.	Rozvaha aktiv a pasiv	Účetní výk. - rozvaha	4 675 973	3 794 357	4 117 522	4 208 182	4 377 402
8.	Cizí zdroje a PNFV*	Účetní výk. - rozvaha	240 149	239 144	189 798	189 921	203 341
9.	Stav na bankovních účtech	Účetní výk. - rozvaha	538 697	449 501	446 581	530 688	658 192
10.	Úvěry a komunální obligace	Účetní výk. - rozvaha	0	0	0	0	0
11.	Přijaté NfV a ostatní dluhy	Účetní výk. - rozvaha	0	0	0	0	0
12.	Zadluženost celkem	Součet sl. 10 a 11	0	0	0	0	0
13.	Podíl CZ a PNFV k celkovým aktivům v %	Podíl sl. 8 a 7	5,1358	6,3026	4,6095	4,5131	4,6453
14.	Podíl zadluženosti na CZ a PNFV v %	Podíl sl. 12 a 8	0	0	0	0	0
15.	Zadluženost CZ a PNFV na 1 obyvatele	Podíl sl. 8 a 1	4,7	4,68	3,77	3,77	4,06
16.	Oběžná aktiva	Účetní výk. - rozvaha	147 855	626 230	623 130	715 195	846 337
17.	Krátkodobé závazky	Účetní výk. - rozvaha	128 307	238 139	135 013	135 425	132 742
18.	Celková likvidita	Podíl sl. 16 a 17	1,1524	2,6297	4,6153	5,2811	6,3758

* cizí zdroje – dlouhodobé + krátkodobé závazky, z toho činí dlouhodobé závazky na transfery 70 125 tis. Kč (přijaté dotace do jejich konečného vypořádání, zateplení škol, skalní masív)

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC města Teplice a vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka prezentuje monitoring města Teplice za období 2010 – 2014. Ukazatel dluhové služby za sledované období vykazuje nulovou hodnotu, což znamená, že město nemá žádné dluhy. Dalším podstatným ukazatelem je podíl CZ a PNFV (cizí zdroje

– dlouhodobé + krátkodobé závazky) k celkovým aktivům v %. Nejvyšší hodnota byla v roce 2011, kdy podíl cizích zdrojů a PNFV k celkovým aktivům je 6,3 %.

Nejnižší hodnota byla v roce 2013, kdy podíl tvoří 4,5 %. K tomu můžeme uvést, že město hospodaří bez úvěrů a PNFV. Veškeré krátkodobé závazky vyplývají z běžné činnosti jako kupříkladu krátkodobé závazky dodavatelů před splatností faktur, zúčtování sociálního a zdravotního pojištění nebo závazky k ústředním rozpočtům.

Řádek 18. nám ukazuje poslední nejdůležitější ukazatel tohoto monitoringu a to celkovou likviditu, kdy nejnižší hodnota byla v roce 2010 a to 1,2. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2014 a to 6,4, což znamená vyšší poměr oběžných aktiv vůči krátkodobým závazkům. Město Teplice za sledované období je schopna dostát svým finančním závazkům bez velkých obtíží.

Monitoring (SIMU) města Mostu v letech 2010 – 2014 v tis. Kč, zaokrouhlení na celé koruny

Číslo sloupce	Název ukazatele	Zdroj údajů	2010	2011	2012	2013	2014
1.	Počet obyvatel	ČSÚ k 31. 12.	67 466	67 058	67 490	67 332	67 089
2.	Příjem celkem (po konsolidaci)	Fin.výkaz 2-12 M	1 195 735	1 157 808	1 205 355	1 081 069	1 114 284
3.	Úroky	Fin.výkaz 2-12 M	281	3 424	7 861	5 260	4 736
4.	Uhrazené splátky dluhopisů a půjčených prostředků	Fin.výkaz 2-12 M	35	10 180	97 399	45 938	68 655
5.	Dluhová služba celkem	Součet sl. 3 a 4	316	13 604	105 260	51 199	73 391
6.	Ukazatel dluhové služby v %	Podíl sl. 5 a 2	0,0264	1,175	8,7327	4,736	6,5863
7.	Rozvaha aktiv a pasiv	Účetní výk. - rozvaha	10 106 909	8 194 336	9 185 379	9 120 875	9 330 369
8.	Cizí zdroje a PNFV*	Účetní výk. - rozvaha	273 588	491 271	636 644	571 594	724 390
9.	Stav na bankovních účtech	Účetní výk. - rozvaha	0	0	353 848	346 599	426 600
10.	Úvěry a komunální obligace	Účetní výk. - rozvaha	58 434	279 412	75 890	26 458	97 000
11.	Přijaté NfV a ostatní dluhy	Účetní výk. - rozvaha	0	0	0	0	74 611
12.	Zadluženost celkem	Součet sl. 10 a 11	58 434	279 412	75 890	26 458	171 611
13.	Podíl CZ a PNFV k celkovým aktivům v %	Podíl sl. 8 a 7	2,707	5,9953	6,9311	6,2669	7,7638
14.	Podíl zadluženosti na CZ a PNFV v %	Podíl sl. 12 a 8	21,3584	56,8753	11,9203	4,6288	23,6904
15.	Zadluženost CZ a PNFV na 1 obyvatele	Podíl sl. 8 a 1	4,0552	7,3261	9,4332	8,4892	10,7974
16.	Oběžná aktiva	Účetní výk. - rozvaha	411 840	325 824	617 914	621 207	849 568
17.	Krátkodobé závazky	Účetní výk. - rozvaha	96 913	353 615	214 536	167 401	295 051
18.	Celková likvidita	Podíl sl. 16 a 17	4,2496	0,9214	2,8802	3,7109	2,8794

Zdroj: výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC města Most a vlastní zpracování

Výše uvedená tabulka prezentuje monitoring města Mostu za období 2010 – 2014. Nejvyšší hodnota ukazatele dluhové služby za sledované období byla v roce 2012 a to 8,7 %. Což nám ukazuje podíl dluhové služby a příjmů celkem. Město Most si v roce vzal

revolvingový úvěr z důvodu navýšení ve výdajové stránce rozpočtu v částce 75 854 tis. Kč. Nejnižší hodnota za sledované období byl rok 2010 a to 0,03 %.

Dalším podstatným ukazatelem je podíl CZ a PNFV (cizí zdroje – dlouhodobé + krátkodobé závazky) k celkovým aktivům v %. Nejvyšší hodnota byla v roce 2014, kdy podíl cizích zdrojů a PNFV k celkovým aktivům je 7,8 %. Nejnižší hodnota byla v roce 2010, kdy podíl tvoří 2,7 %. Veškeré krátkodobé závazky stejně jako u města Teplice vyplývají z běžné činnosti jako kupříkladu krátkodobé závazky dodavatelům před splatností faktur, zúčtování sociálního a zdravotního pojištění nebo závazky k ústředním rozpočtům.

Řádek 18. nám ukazuje poslední nejdůležitější ukazatel tohoto monitoringu a to celkovou likviditu, kdy nejnižší hodnota byla v roce 2011 a to 0,9. Nejvyšší hodnota tohoto ukazatele byla v roce 2011 a to 4,2, což znamená vyšší poměr oběžných aktiv vůči krátkodobým závazkům. Město Most za sledované období je schopna dostát svým finančním závazkům za předpokladu snížení výdajové stránky, aby se snížila možnost čerpání dalších úvěrů.

7. Výsledky provedené ankety

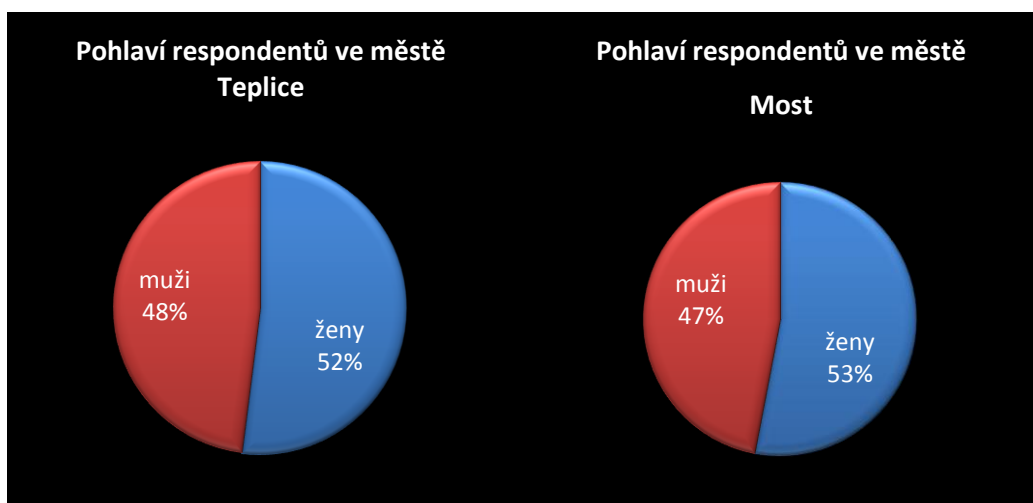
Cílem provedené ankety bylo zjistit, do jaké míry mají občané obou měst zájem o volby do zastupitelstva a jak jsou spokojeni s místními službami. Respondenti byli vybíráni náhodným výběrem v počtu 100 dotazovaných v každém městě zvlášť. Výsledkem je tak zjištění, co ve městech reálně chybí, co by se mělo zlepšit a co naopak občanům vadí. Ponejprve se uskutečnila přípravná fáze ve stanovení uvedeného cíle a vytvoření ankety, dále proběhla realizační fáze ve sběru primárních dat, zpracování a vyhodnocení výsledků v programu Microsoft Excel.

Realizace ankety v centru Mostu probíhala dne 5. 8. 2015 (středa) od 12:00 hod. – 17:00 hod. a dne 7. 8. 2015 (pátek) od 08:00 hod. – 13:00 hod. za tropického letního počasí. Realizace ankety v Teplicích probíhala dne 11. 8. 2015 (středa) od 12:00 hod. – 17:00 hod. a dne 13. 8. 2015 (čtvrtek) od 08:00 hod. – 13:00 hod. opět za tropického počasí. Anketou byli osloveni respondenti náhodným výběrem. Dotazník, který byl připraven, se skládá ze 16 otázek. Výhodou tohoto dotazníkového šetření je absolutní anonymita. Nevýhodou je nedostatečná zpětná vazba s respondenty a odmítnutí při dotazníkovém šetření. Na jedno vyplnění dotazníku bylo osloveno 2 – 3 respondentů.

7. 1. Vyhodnocení ankety ve městech Teplice a Mostu

V obou městech se přímého dotazování zúčastnilo celkem 200 respondentů, kteří byli osloveni na základě náhodného výběru.

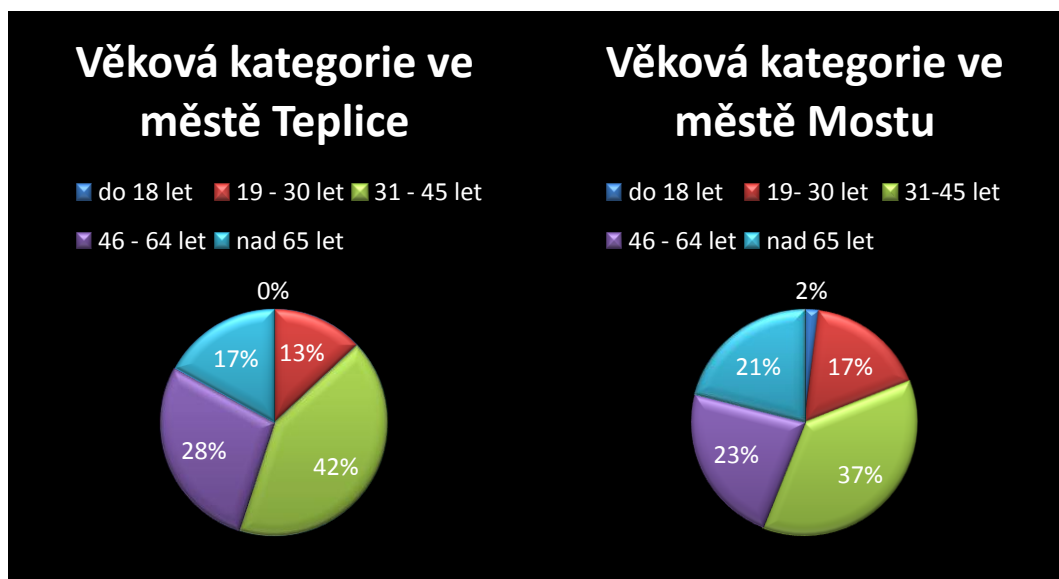
1. Grafy č. 1 a 2. Pohlaví respondentů obou měst.

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z prvních skladeb otázek je rozdělení respondentů na muže a ženy. Z výše uvedeného grafu je patrné, že v obou městech odpovídalo více žen. Ve městě Mostu to bylo z 53 % ženy a ze 47 % mužů, ve městě Teplice to bylo podobné a v celku rovnoměrně rozložené půlka mužů a půlka žen.

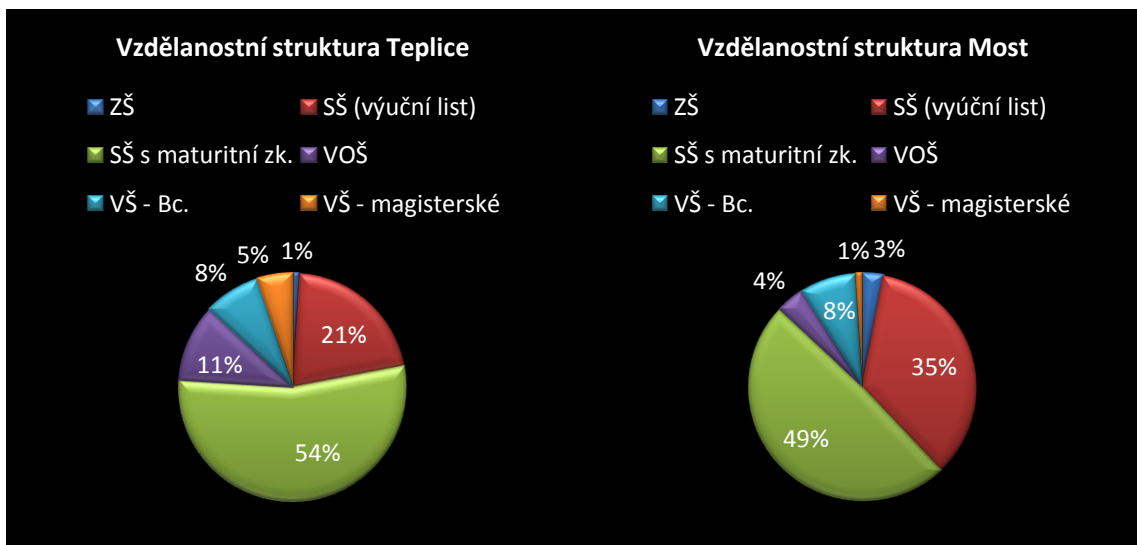
2. Grafy č. 3 a 4. Věková kategorie obou měst.

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Věková kategorie nám určuje, jaká věková hranice se ankety zúčastnila. Všechny věkové skupiny byly zastoupeny v anketě ve městě Mostu. V obou městech tvořili největší skupinu respondentů ve věku 31 – 45 let. Z dotázaných to bylo ve městě Teplice ze 42 % v Mostě z 37 %. Druhou věkovou kategorií byla zastoupena věková hranice 46 – 64 let, do které se zařadilo ve městě Teplice 28 % a ve městě Mostu 23 % dotázaných. Do třetí skupiny věkové kategorie se řadí věková hranice nad 65 let, v Teplicích to bylo ze 17 % a ve městě Mostu z 21 % dotázaných. Poslední kategorie byla věková hranice do 18 let, což v Teplicích se nevyskytoval žádný dotázaný a ve městě Mostu to byli 2 respondenti.

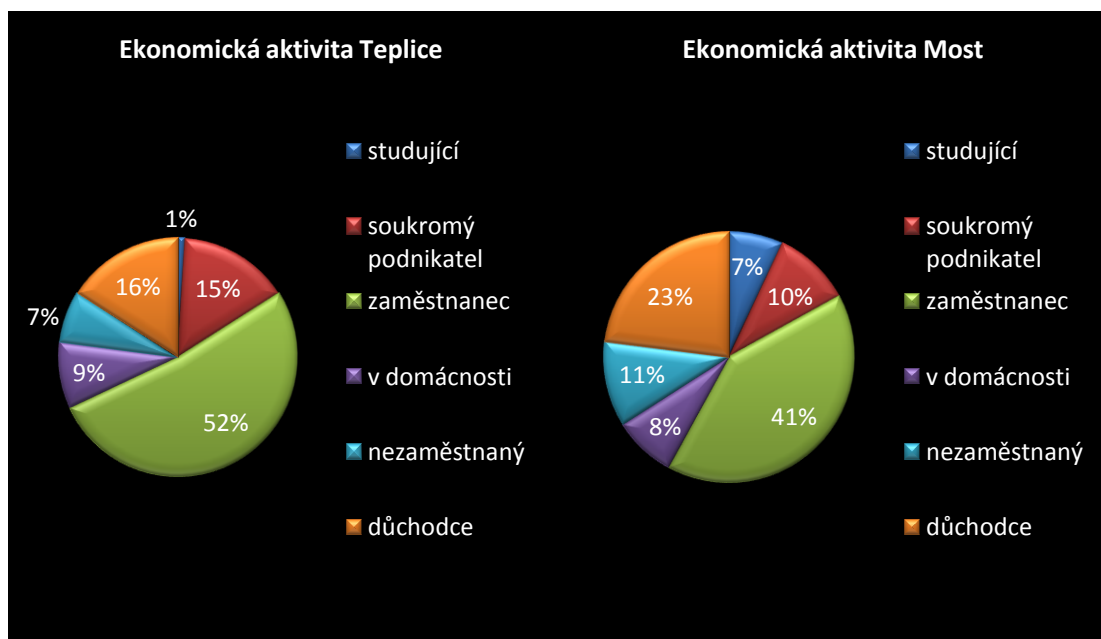
3. Grafy č. 5 a 6. Nejvyšší dosažené vzdělání respondentů obou měst.

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Jak je patrné z výše prezentovaných grafů, kategorie dosaženého vzdělání respondentů jsou zastoupeny v každé vzdělanostní struktuře u obou měst. Největší skupinou se středoškolským vzděláním ukončené maturitní zkouškou je zastoupena ve městě Teplice a to z 54 % odpovídajících respondentů. Další největší skupinu tvoří respondenti se středoškolským vzděláním, kteří mají výuční list ve městě Mostu a to z 35 %, u města Teplice je to pouze z 21 %. Třetí zastoupenou kategorií respondentů, kteří dosáhli vyššího odborného vzdělání v Teplicích a to z 11 % a ve městě Mostu ze 4 %. U obou měst byli z 8 % zastoupeni respondenti z vysokoškolských bakalářským vzděláním a s vysokoškolským vzděláním ukončené v magisterském stupni byly respondenti v Teplicích zastoupeny z 5 % a v Mostě z 1 %. Ze základním vzděláním byli zastoupeni v Teplicích z 1 % a v Mostě z 3 % dotázaných respondentů.

4. Grafy č. 7 a 8. Ekonomická aktivita respondentů obou měst.

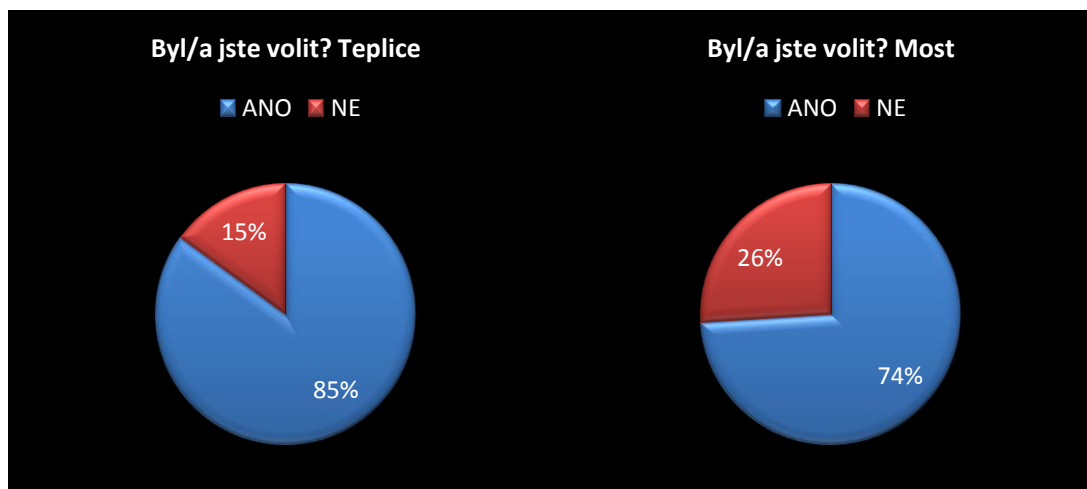

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Ekonomickou aktivitu jsme rozdělily na studující, soukromého podnikatele – FO podnikající a PO, zaměstnanec na HPP a VPP (hlavní pracovní poměr, vedlejší pracovní poměr), v domácnosti – matky na mateřské dovolené a rodičovské dovolené, invalidní a částečně invalidní důchodce, nezaměstnaný, kteří jsou vedení na ÚP (úřad práce) nebo hledající si zaměstnání, a důchodce (starobní). V této kategorii jsou největší měrou zastoupeny respondenti u obou měst zaměstnanci a to z 52 % v Teplicích a ze 41 % v Mostě. V dalších kategoriích ekonomické aktivity respondentů se to liší.

V kategorii studujících respondentů bylo zastoupení u města Teplice z 1 % a u města Mostu ze 7 %. V kategorii soukromého podnikatele byli zastoupeni respondenti v Teplicích z 15 % a v Mostě z 10 %. V kategorii dotázaných respondentů, kteří byli v domácnosti z 9 % v Teplicích a v Mostě z 8 %. Nezaměstnaných odpovídalo v Teplicích 7 % a v Mostě 11 %. Poslední kategorií ekonomicky aktivních respondentů byli důchodci, kteří odpovídali v Teplicích z 16 % a v Mostě 23 % dotazující.

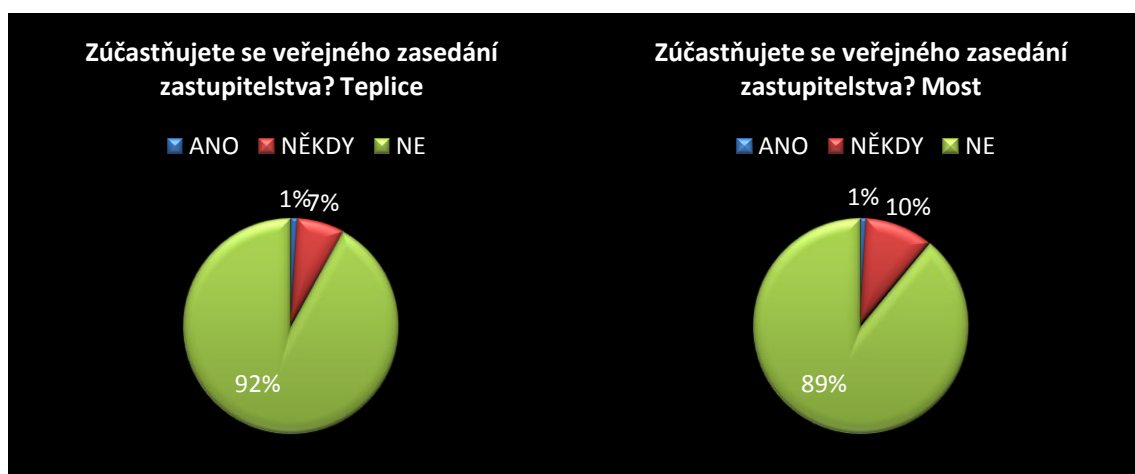
5. Grafy č. 9 a 10. Účast na volbách do městských zastupitelstev. Zúčastnili jste se aktivně voleb, byl/a jste volit?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Jak je vidět z výše prezentovaného grafu, na otázku zda se aktivně zúčastňují voleb do městských zastupitelstev, bylo shodně odpovězeno v obou městech nadprůměrně, že se zúčastňují a volí své zastupitele. V Teplicích respondenti z 85 % se zúčastňují a z 15 % nikoliv. V Mostě se aktivita na volbách mírně snižuje a to na 74 % dotázaných, 26 % se neúčastní a nevolí své zastupitele.

6. Grafy č. 11 a 12. Zúčastňujete se veřejného zasedání zastupitelstva?

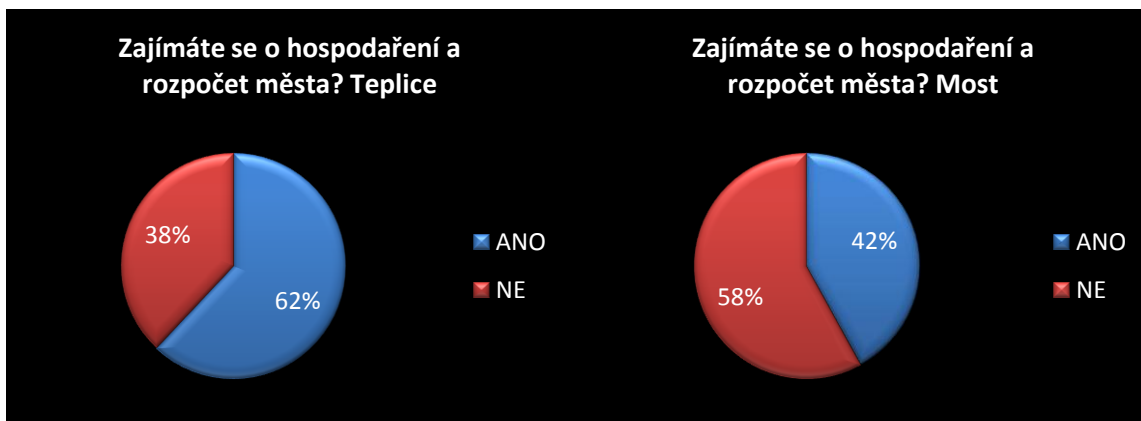

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z výše uvedeného grafu je patrné, že veřejného zasedání zastupitelstva se neúčastní z 92 % respondentů v Teplicích a z 89 % v Mostě. Město Most je na tom o trochu lépe, jelikož se

zúčastní veřejného zasedání zastupitelstva aspoň někdy v absolutní hodnotě 10 respondentů, je to o 3 více než v Teplicích. Veřejného zasedání se účastní 1 respondent v Teplicích a 1 respondent v Mostě, oba tyto respondenti byli muži.

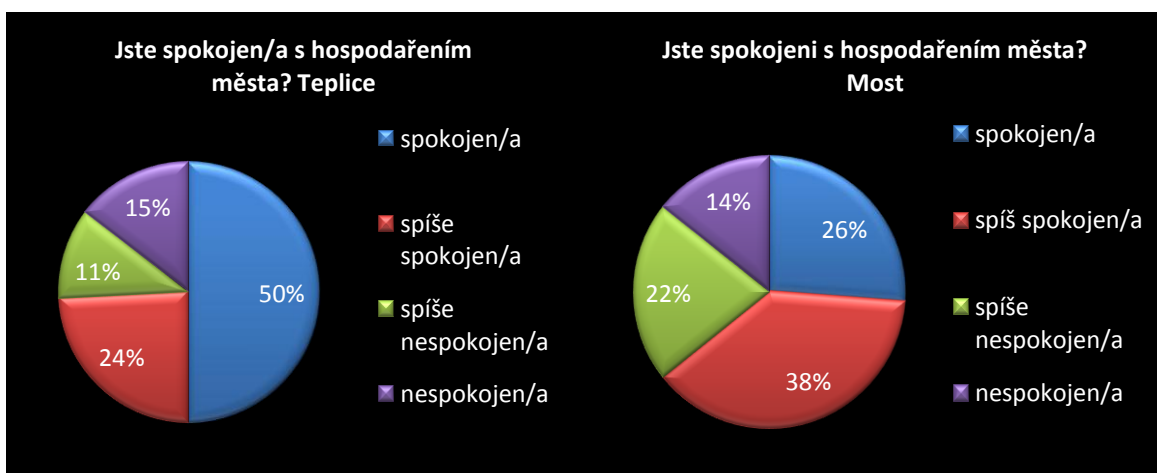
7. Grafy č. 13 a 14. Zajímáte se o hospodaření a rozpočet města?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Na otázku zajímáte se o hospodaření a rozpočet města Teplice/Most bylo z 62 % odpovězeno „ano“ v Teplicích a 42 % „ano“ v Mostě. Z 58 % ve městě Mostu se nezajímají ani o hospodaření ani o rozpočet, z toho bylo 45 žen a 13 mužů, v Teplicích je to pouze z 38 %. Jak je patrné z výše uvedeného grafu tak v Teplicích je větší zájem respondentů o to, jak město hospodaří se svým rozpočtem. V odpovědích „ano“ bylo 48 mužů a 14 žen v Teplicích. Ve městě Mostu v odpovědích „ano“ bylo 35 mužů a 7 žen.

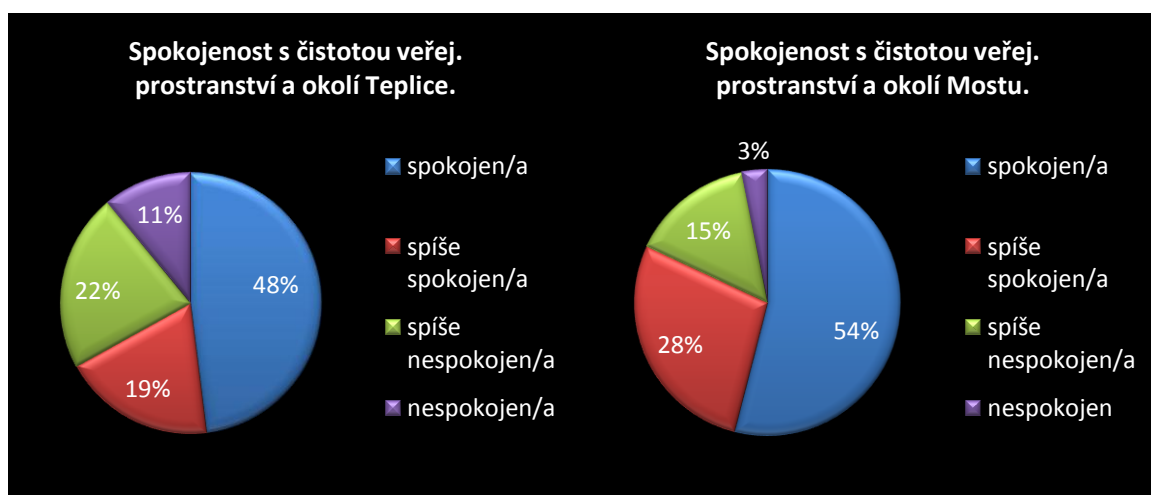
8. Grafy č. 15 a 16. Jste spokojeni s hospodařením města Teplice/Most?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Respondenti, kteří odpověděli kladně na otázku, zda se zajímají o hospodaření a rozpočet měst, dostali podotázku, jak jsou spokojeni s hospodařením města Teplice/Mostu. Z počtu 62 respondentů v Teplicích odpovědělo spokojenost 31 respondentů (50 %). V Mostě z kladně dotázaných 42 respondentů jsou spokojeni 11 respondentů (26 %). V Teplicích bylo zodpovězeno spíše spokojeni 16 (24 %) a v Mostě byly spíše spokojeni 15 respondentů (38 %). Spíše nespokojeno v Mostě bylo 9 respondentů (22 %) a nespokojení respondenti s hospodařením města bylo 6 (14 %). V Teplicích spíše nespokojeno bylo 7 (11 %) a nespokojeno bylo 9 (15 %) respondentů s hospodařením města.

9. Grafy č. 17 a 18. Jste spokojeni s čistotou veřejného prostranství svého bydliště a blízkého okolí?

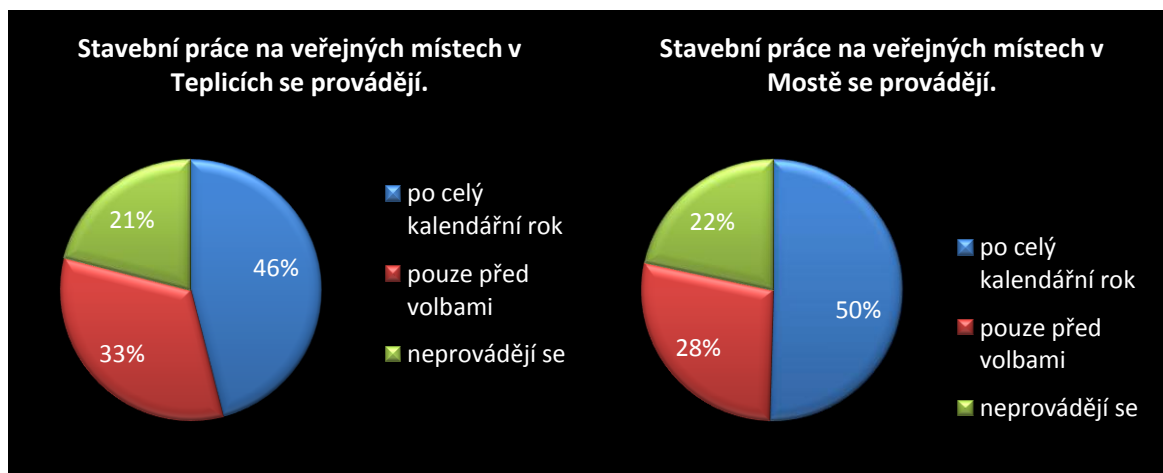

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka zda respondenti jsou spokojeni s čistotou veřejného prostranství svého bydliště a blízkého okolí bylo odpovídáno rozličně v každém dotazovaném městě. Zde bylo upřesněno, co se zde rozumí. Především se jedná o údržbu veřejné zeleně, úklid exkrementů, údržbě veřejného osvětlení, údržba chodníků a místních komunikací v zimním období, úklid a svoz odpadů. V Teplicích bylo spokojeno 48 % a spíše spokojeno 19 % respondentů. V Mostě spokojeno s čistotou veřejného prostranství bylo 54 % dotázaných, z toho bylo 32 žen a 22 mužů.

Spíše nespokojeno bylo v Teplicích 22 % a v Mostě 15 %, nejvíce nespokojených respondentů bylo v Teplicích a to 11 % dotázaných z toho 7 žen a 3 muži.

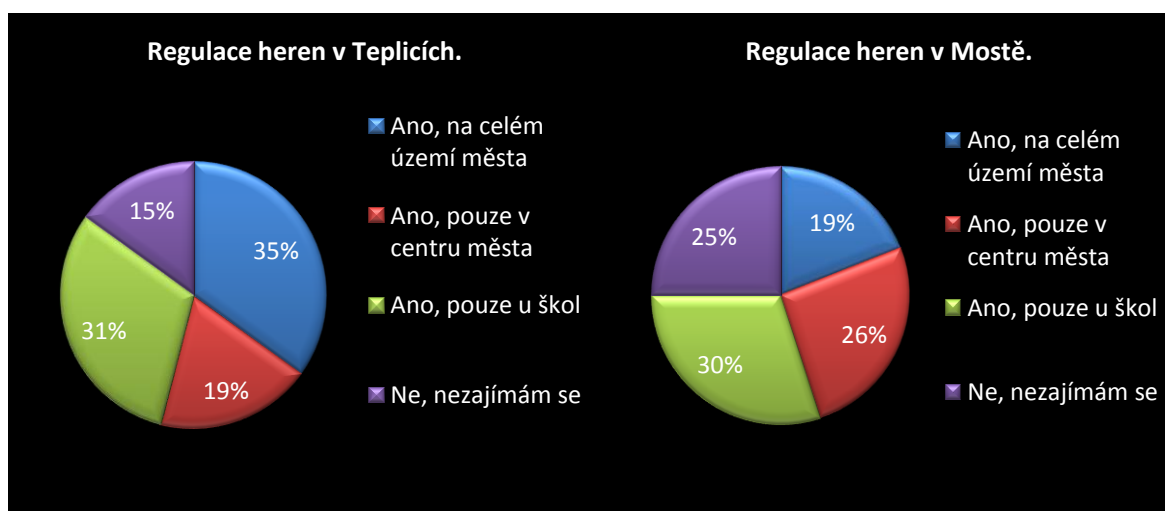
10. Grafy č. 19 a 20. Domníváte se, že stavební práce na veřejných místech města Teplice/Most se provádějí.

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Stavební práce na veřejných místech se rozumí kupříkladu opravy chodníků a místních komunikací kvůli bezpečnému a plynulému provozu, rekonstrukce veřejného osvětlení (VO) a výstavba nového VO k nasvícení přechodů, zateplení škol, výstavba nových parkovacích míst a oprava stávajících nevyhovující parkovišť a další podobné stavební činnosti, které město vykonává. V Teplicích 46 % respondentů se domnívá, že stavební činnost se provádí po celý kalendářní rok a v Mostě se to domnívá 50 % dotázaných, z toho bylo 33 mužů a 17 žen. 33 % v Teplicích a 28 % v Mostě se domnívá, že stavební činnost se provádí pouze před volbami a zhruba u obou měst cca 20 % odpovědělo, že se stavební činnosti vůbec neprovádí.

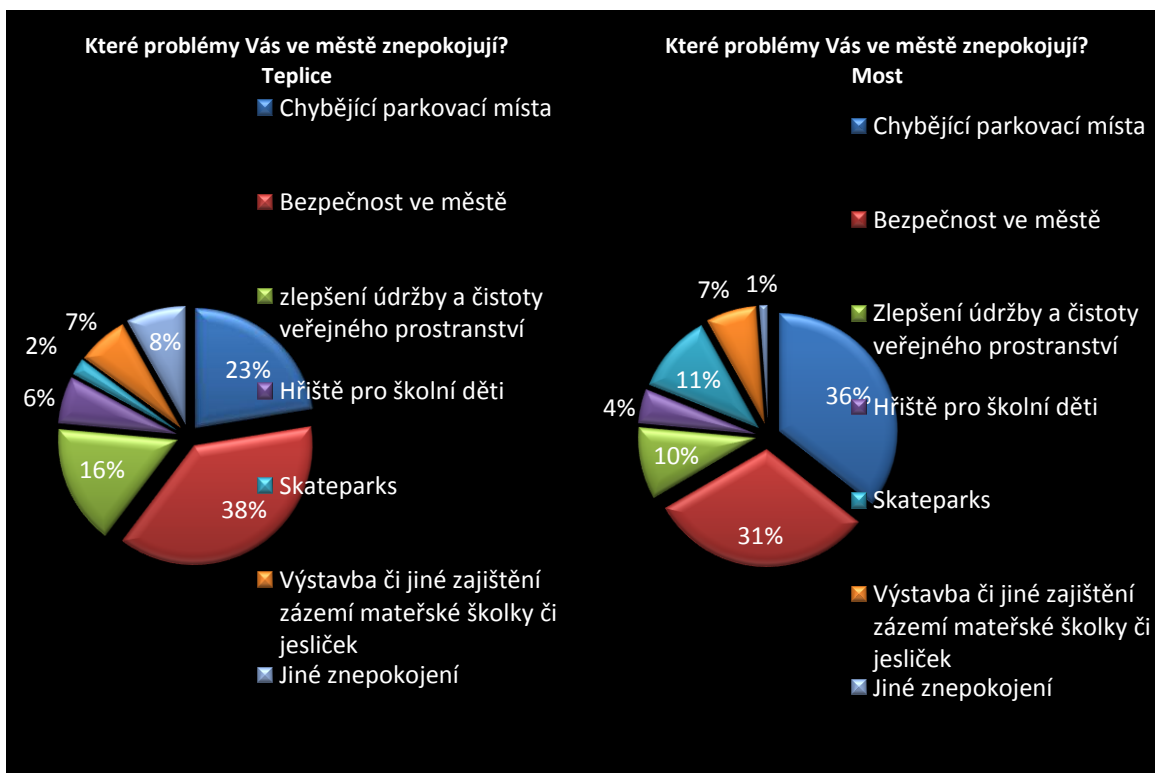
11. Grafy č. 21 a 22. Mělo by město Teplice/Most regulovat provoz heren?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

U otázky, zda by měla města regulovat provoz heren, byla zastoupena všechna kategorie odpovědí. Toto téma evokuje obyvatele každého města, a proto tato otázka byla položena. V Teplicích odpověděla z 35 % (z toho 21 žen a 14 mužů) respondentů ano, provoz heren by měl být regulován na celém území města a v Mostě odpovědělo pouze 19 % (z toho 14 žen a 5 mužů) respondentů. Z dotázaných respondentů odpovědělo na regulaci heren pouze v centru města v Teplicích 19 % a v Mostě 26 %. Z 31 % (z toho 25 žen a 6 mužů) respondentů v Teplicích odpovědělo, že regulaci heren považují pouze u škol a shodně je na tom i město Most z 30 % (z toho 25 žen a 5 mužů). Zajímavé bylo, že v Teplicích se o tuto otázku nezajímá pouze 15 % (z toho 11 mužů a 4 ženy) respondentů a v Mostě 25 % (z toho 12 žen a 13 mužů) dotázaných respondentů. Jak je patrné z odpovědí většina žen by podporovala regulaci heren jak u škol, tak na celém území města.

12. Grafy č. 23 a 24. Které problémy Vás ve městě znepokojují? (zvolte alespoň jednu možnost)

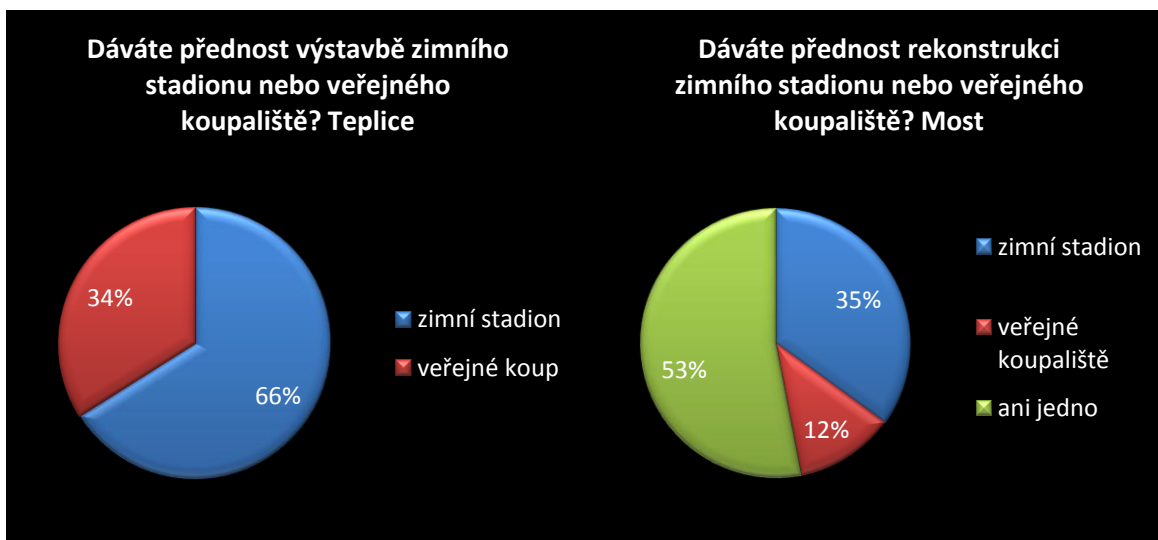

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Z hlediska problémů, které nejvíce respondenty ve městě Mostu znepokojují, jsou chybějící parkovací místa a to z 36 %, v Teplicích tento problém vidí 23 % respondentů. Bezpečnostní znepokojení vidí občané Teplic z 38 % a občané Mostu z 31 %. Zlepšení údržby a čistoty veřejného prostranství vnímají 16 % respondentů z Teplic a 10 % respondentů z Mostu. U odpovědi hřiště pro školní děti bylo upřesněno: hřiště věkové kategorie 10 – 18 let typu plochy míčové hry (basket, fotbal, volejbal). Tento problém vidí 6 % respondentů z Teplic a 4 % respondentů z Mostu, odpovídali pouze muži. Skater parks chybí a vidí jako problém 2 % z Teplic a 11 % z Mostu. Výstavbu či jiné zajištění zázemí mateřských školek či jesliček vidí respondenti shodně jak v Mostě tak Teplicích a to 7 %. U této odpovědi odpovídaly pouze ženy, které jsou v domácnosti. Byla dána možnost odpovědi, jiné znepokojení, kterou využilo 8 % dotázaných z Teplic a 1 % respondentů z Mostu. V Teplicích se shodlo v odpovědi jiné znepokojení v souvislostech migrace arabských obyvatel do města a okolí Teplic.

V Mostě na tuto odpověď jiné znepokojení bylo poukázáno na drogově závislé a nepřizpůsobivé občany Mostu.

13. Grafy č. 25 a 26. Dáváte přednost výstavbě/rekonstrukci zimního stadionu nebo veřejného koupaliště?

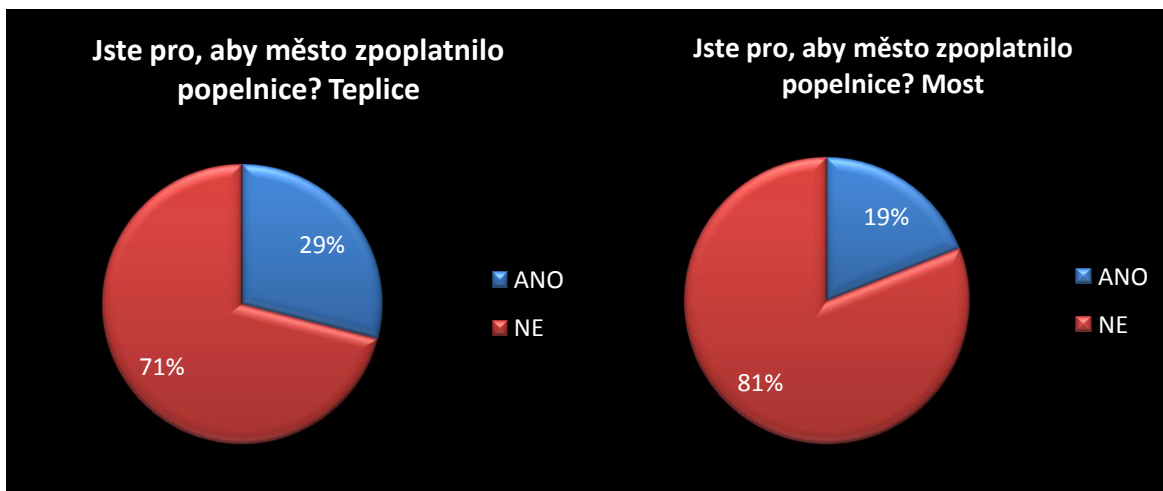
Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Otázka, zda dáváte přednost výstavbě zimního stadionu nebo veřejného koupaliště, byla v každém městě jinak položena. Protože město Most disponuje a vlastní jak koupaliště, tak i zimní stadion.

Město Teplice nemá ani jeden tento druh sportovního využití. Dotázaní respondenti z 66 % uvedli, že dávají přednost zimního stadionu před veřejným koupalištěm. Ve městě Mostu byla položena otázka, zda dávají přednost rekonstrukci zimního stadionu nebo veřejného koupaliště, na otázku bylo možno odpovědět ve třech kategoriích.

Největší část respondentů tj. 53 % odpovědělo, že nedávají přednost rekonstrukci ani zimnímu stadionu ani koupališti.

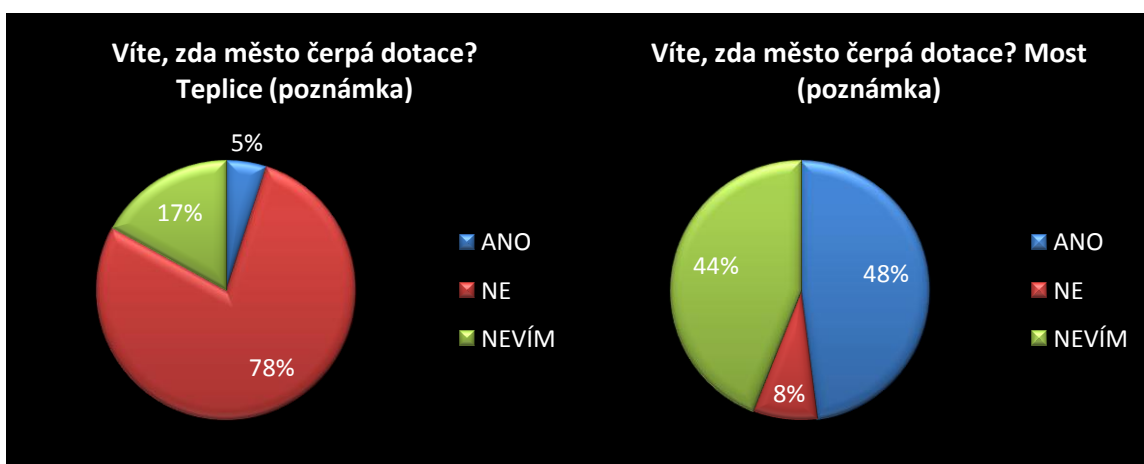
14. Grafy č. 27 a 28. Jste pro, aby město Teplice/Most zpoplatnilo popelnice?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Jak je patrné z prezentovaného grafu respondenti ze 71 % v Teplicích nechtějí zpoplatnit popelnice a v Mostě z 81 %. 29 % respondentů z Teplic, kteří chtějí zpoplatnit popelnice, z toho bylo 12 žen a 17 mužů. U kladných odpovědí ze vzdělanostní struktury bylo respondentů z Teplic 8 x vyšší odborné, 2 x vysokoškolské v magisterském stupni a 19 x se středoškolským vzděláním ukončené maturitní zkouškou. U kladných odpovědí ze vzdělanostní struktury bylo respondentů z Mostu, co měli 5 x vysokoškolské vzdělání bakalářského stupně a 14 x středoškolské vzdělání ukončené maturitní zkouškou.

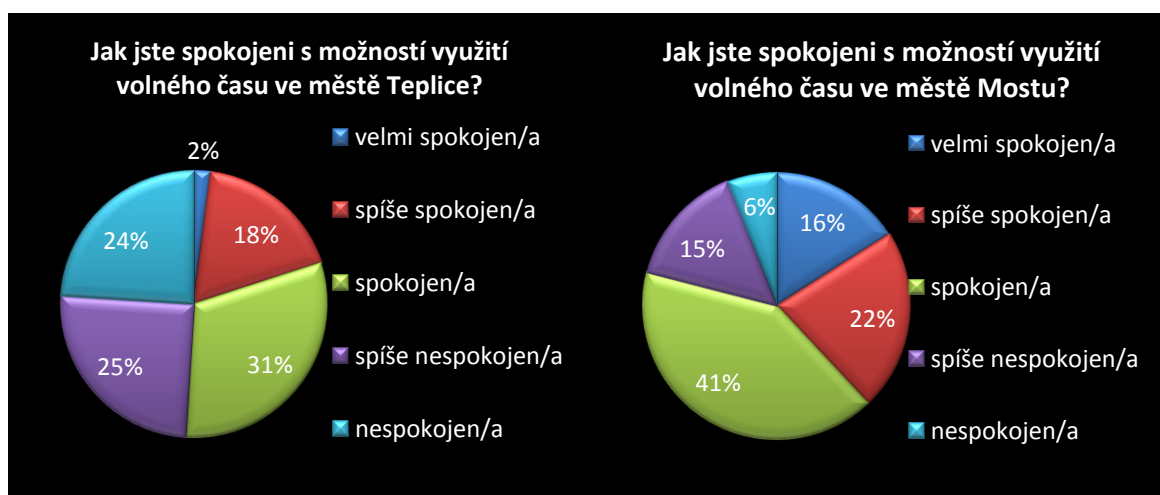
15. Grafy č. 29 a 30. Víte, zda město Teplice/Most čerpá dotace?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

U této otázky „Víte, zda město Teplice/Most čerpá dotace?“ bylo v poznámkách vysvětlení pro upřesnění, o jaké dotace jde, kupříkladu se jedná o dotace ze státního rozpočtu z ministerstva životního prostředí, z ministerstva dopravy nebo dotace poskytnuté z evropských fondů (EU). Město Teplice je známé tím, že nečerpá dotace z EU a proto se to odrazilo i v reakci respondentů, kteří odpověděli ze 78 %, že město nečerpá dotace. Naopak v Mostě odpovědělo pouze 8 % respondentů, že město Most nečerpá dotace. Většina respondentů odpověděla, že čerpá ze 48 % anebo, že nevědí 44 %. V Teplicích nevědělo 17 % a 5 % respondentů vědělo, že město čerpá dotace kupříkladu z ministerstva životního prostředí „zelená úsporám“ na zateplení základních a mateřských škol.

16. Grafy č. 31 a 32. Jak jste spokojeni s možností využití volného času ve městě?

Zdroj: vlastní zpracování z dotazníkového šetření

Na otázku, jak jste spokojeni s možností využití volného času ve městě Teplice/Most, bylo velmi spokojeno pouze 2 % dotázaných z Teplic a 16 % v Mostě. Spíše spokojeno respondentů s využitím volného času ve městě Teplice bylo 18 % a v Mostě 22 %. 41 % respondentů v Mostě se cítí spokojeni s využitím volného času a ve městě Teplice jen 31 % dotázaných. Spíše nespokojeno bylo 25 % a nespokojeno s tímto využitím bylo 24 % respondentů v Teplicích. Ve městě Most bylo spíše nespokojeno 15 % a nespokojeno pouze 6 % respondentů s využitím volného času ve městě.

Na základě těchto odpovědí byla doplňovací volná otázka v tomto znění: „co Vám zde chybí k volnočasovému využití?“ u respondentů, kteří odpovídali, že jsou spíše nespokojeni a nespokojeni s využitím volného času.

V Teplicích bylo osloveno 49 respondentů a v Mostě 21 respondentů. Tepličané vesměs se shodli, že v Teplicích je málo kulturních akcí pořádané městem, chybí cyklostezky nebo on-li dráhy, zimní stadion, veřejné koupaliště, nedostatek komplexního sportovního areálu. V Mostě odpovídali jednotlivci v tomto rozsahu: 8 respondentů považuje za nedostatečný počet tenisových kurtů a ostatní shodně uvedli nedostatečnou kapacitu divadelní scény a festivalů pod širým nebem.

8 Možné doporučení a návrhy zlepšení hospodaření měst

Cílem diplomové práce je posouzení úrovně hospodaření statutárního města Teplice s porovnávaným statutárním městem Mostu. V níže uvedené kapitole jsou uvedeny návrhy a doporučení možných opatření, které by mohly přispět ke zlepšení hospodaření obou municipalit.

Základní fakt, který vyplývá ze zákona o obcích, je ten, že obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chrání rovněž veřejný zájem.

8. 1. Návrhy a doporučení pro statutární město Teplice

Při doporučení a možné návrhy ke zlepšení finančního zdraví města Teplice se zabýváme komplexně.

U příjmů máme omezené možnosti z hlediska příjmů z rozpočtového určení daní („RUD“), které město ovlivnit prakticky nemůže. Výjimku tvoří daň z nemovitých věcí, kde je možné zvýšit daň místním koeficientem a to až 5 x. V současnosti tuto možnost město Teplice neučinila. Dle slov vedoucího finančního odboru Ing. Romana Jodase *současný výběr této daně činí cca 36 mil. Kč, ne všechny nemovitosti však podléhají navýšení místním koeficientem, takže navýšení na 2 by znamenalo dle odhadu cca o 20 mil. Kč více, koeficient 3 o 40 mil. Kč. Toto je jediná významná položka, kterou je možné použít v případě výpadku příjmů.* Další položku, kterou můžeme navrhnout je zavedení místního poplatku za svoz tuhého komunálního dopadu, kterou město prozatím nevyužívá. K tomu to místnímu poplatku se přiklonilo 29 % dotázaných respondentů. Dle slov Ing. Romana Jodase *tento místní poplatek odhaduje ve zvýšení příjmů o cca 20 mil. Kč. Dodává, že tímto poplatkem by byl rovněž nárůst pohledávek a nákladů na správu a vymáhání o 1 až 1,5 mil. Kč.*

U nedaňových příjmů města by mohlo být stanovení výše uživatelských poplatků z poskytování veřejných statků a služeb, z pronájmů neobsazených bytových jednotek a nemovitostí.

Za nejdůležitější možné zvýšení příjmů je získání mimořádných prostředků z dotačních titulů, které město využívá prakticky jen ze Státního fondu životního prostředí, dopravní infrastruktury, ministerstva kultury a Operačního programu životního prostředí. Dle

projektové manažerky Ing. Ivy Kimmerové jsou předloženy projektové záměry pro město v tomto rozsahu:

- Podpora bezpečnosti dopravy a cyklo-dopravy (IROP);
- Výsadba zeleně (OPŽP);
- Odbahnění rybníků – Zámecká zahrada (OPŽP);
- Odstranění bariér v budovách státních, veřejných institucích a v dopravě (NRPM);
- Podpora sportovní činnosti (MŠMT);
- Nákup trolejbusů ITI-IROP (ITI IROP);
- Územní plán (MMR);
- Program na podpory výměny veřejného osvětlení (MPO);
- Přechody pro chodce (SFDI);
- Zateplení škol a budovy magistrátu (OPŽP).

Záleží tedy na vedení města, zda tyto možnosti čerpání dotací zvaží z hlediska finančního příjmu. Jak víme, jedná se o komplexní, časově, odborně i organizačně náročnou činnost, která by měla navazovat i na realnost a udržitelnost projektů.

Z analýzy vyplývá, že vývoj běžných příjmů a výdajů má stále pozitivní tendenci, tzn. běžné příjmy rostou rychleji než běžné výdaje. Dle názoru prvního náměstka Bc. Hynka Hanzy a Ing. Romana Jodase *není zapotřebí zavádět úsporná opatření v letech 2016 – 2018. Město Teplice patří k jedněm z nejúspornějších a nejefektivnějších úřadů v rámci porovnatelných měst v ČR.*

Co týká volných finančních zdrojů. Město Teplice má zvýhodněné pásmové úročení na účtech Komerční banky, ale od loňského roku 2015 došlo k omezení maximální výše vkladu, který se úročí a rovněž došlo ke snížení úročení na desetiny %. Mohly bychom městu doporučit rozložení finančního portfolia do jiných bankovních institucí, kde by bylo možné zhodnotit tyto volné finanční prostředky.

Rozvojové podmínky města Teplice nehodnotíme zrovna pozitivně, chybí tu dobrá dopravní obslužnost, pracovní příležitosti – podíl nezaměstnaných osob je 8,95 %⁴⁰, kvalita životního prostředí, objekty a pozemky, které by byly vhodné pro podnikatelskou činnost, atraktivita daného prostoru a další vymezení, možnosti a charakteristiky daného území. Město nemá strategický plán, komunitní plán a územní plán města neřeší podstatu

⁴⁰ <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace> k 31. 12. 2014

rozvojového území. Doporučení a návrhy jsou, aby město postupovalo v souladu se zákonem o obcích, pečovala o všestranný rozvoj svého území, o potřeby svých občanů a při plnění svých úkolů chránila taktéž veřejný zájem. Navrhujeme, aby si město nechalo zpracovat komunitní plán, ve kterém by byla zpracována analýza současného stavu. Následně strategický plán a nový územní plán, který by respektoval dané území a jeho všestranný rozvoj.

8. 2. Návrhy a doporučení pro statutární město Most

I u města Mostu se při doporučení a možném návrhu ke zlepšení finančního zdraví zabýváme komplexně.

Ze závěrečného účtu 2014 je patrné, že město připravuje opětovně výběrové řízení na dodávky elektřiny a plynu pro město Most, jeho příspěvkové organizace a společnosti, kde má město majoritní akcionářský podíl. Stejně tak i v roce 2015 vy soutěžilo služby mobilního operátora pro výše uvedené společnosti i samotné město.

I u města Mostu u příjmové kapitoly máme omezené možnosti z hlediska příjmů z rozpočtového určení daní („RUD“), které město ovlivnit prakticky nemůže. Výjimku tvoří daň z nemovitých věcí, kde je možné zvýšit daň místním koeficientem, což město učinilo s účinností od 1. 1. 2012 obecně závaznou vyhláškou č. 5/2011 města Mostu.

Město doporučíme odprodat nepotřebný majetek, který je vhodný pro podnikatelské účely, ale i kupříkladu, když občané chtějí na pozemcích vedle svých domů se starat o přilehlé pozemky. Dále bychom městu navrhly odprodat sídliště Chánov. Toto území se nachází v marginálním území, které vyžaduje neustále investiční zásahy. I když město tyto investiční zásahy se snaží zrealizovat z investičního dotačního titulu v rámci IPRM DEMOS. V tuto chvíli, kdy stále toto sídliště obývají nepřizpůsobiví občané, vidíme investiční záměr jako zbytečnou investici.

Významným prvkem by bylo, kdyby si opět občané začali platit za svoz a likvidaci odpadů, bohužel je trend opětovného znovu placení v této chvíli, v tomto volebním období, politicky neprůchodný stejně jako u města Teplice. K tomu to místnímu poplatku se přiklonilo 19 % dotázaných respondentů. Nicméně každoroční tzv. dotace do technických služeb města Mostu na vyrovnání tohoto rozdílu činí z městského rozpočtu zhruba cca částku 35 mil. Kč.

S blížícím se koncem skládkováním do země během brzkých několika let v kontextu novely zákona o odpadech naroste výše částky na svoz a likvidaci odpadů až dvojnásobně, což může mít negativní vliv na ty městské rozpočty v těch městech, kde tyto služby jsou občanům poskytovány zdarma. Což způsobí nemalé problémy obou městům jak v Teplicích, tak i v Mostě.

Stejně tak je to i s růstem inflace za jízdné v městské dopravě, které se od roku 2008 neměli oproti Teplicím, kteří zvedli cenu jízdného ve všech kategoriích. Podobně to je s jízdným zdarma u žáků od září do června, kteří navštěvují základní školy. Bylo by možné uvažovat alespoň o symbolické částce kolem 30 až 50 Kč měsíčně, což by v hrubém odhadu činilo 1 mil. Kč příjmu pro město. (pozn. v Mostě je 13 základních škol – dle statistické ročenky je 202,1⁴¹ celorepublikový průměr žáků na základní školu).

Co se týká volných finančních zdrojů. Zde můžeme u města Mostu konstatovat správné rozdělení zdrojů do několika - tří, fondů. Nicméně v tuto chvíli je více jak zřejmé zdůraznit, že město Most má uloženy rozložené finanční portfolio konzervativně, neboť má svoje zdroje přes finanční fondy alokované převážně ve státních dluhopisech. Poradenstvím bychom doporučily se spojit se stávajícími makléři, kteří obhospodařují rozložené finanční portfolio města a část státních dluhopisů vyměnit za korporátní dluhopisy. Možná o 1 až 2 % rozšířit nabídku akcií. Určitě by zástupci společností Česká Spořitelna, a.s., Conseq a.s. a Pioneer, a.s. zástupcům města v této věci pomohli, vždyť i oni jsou přímo motivováni ze zisku formou odměny.

Stálo by za úvahu, aby nový management Dopravního podniku měst Mostu a Litvínova připravil analýzu nákladů a potřeb na základě zadání představenstva dané společnosti, neboť by se mohli ukázat možné zdroje či úspory nákladů. Píšeme to v kontextu toho, že město Most poskytuje akcionářský podíl - dotaci městské dopravy v částce kolem 90 milionů Kč každý rok. Z čehož plyne jednoduchý závěr, že by se měl management této akciové společnosti zaměřit každoročně na možné úspory. Stejným způsobem by měl a musí, postupovat i u další významné městské společnosti, a to u Technických služeb města Mostu. Zde bychom ihned doporučili managementu zadat finanční a personální audit. Neboť v této společnosti, na rozdíl od Dopravního podniku měst Most a Litvínova, nikdy nebyl. Vyplývá to ze závěrečných účtů za sledované období. Což považujeme v tuto chvíli

⁴¹ <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vykonova-data-o-skolach-a-skolskych-zarizenich-2003-04-2013>

za negativní důsledek nekonceptního nárůstu finančních požadavků u této společnosti v minulých letech.

Dalším významným prvkem, který negativně ovlivňuje či spíše ovlivňoval finanční zdroje, je fakt, že v minulých letech město připravovalo a připravuje různé koncepce, ke kterým zadává studie, potažmo projektové dokumentace, které pak ale v určitém procentu nerealizuje. Což je způsobeno i tím, že se po 4 letech střídají politické reprezentace, které ne vždy navazují na ty předešlé. Čehož výsledkem, jsou pak neuskutečněné projekty, na jejichž přípravu byly v minulosti vynakládány milionové částky. U města Teplice toto říci nemůžeme, jejich politická stabilita je již 20 let.

Možná by se našlo více podnětů, menších možných úspor, nicméně jsme vybraly tyto, neboť v nich spatřujeme velké, tedy milionové úspory pro městský rozpočet města.

9 Závěr

Cílem diplomové práce bylo posouzení úrovně a porovnání hospodaření dvou statutárních měst Teplice a Most ve sledovaném období 2010 – 2014. Cíl byl naplněn provedení analýzy příjmové a výdajové struktury rozpočtů obou měst. Pro tuto práci byly vybrány dvě podobně velká statutární města ležící v Ústeckém kraji. Dílčí cíl byl doplněn o anketu, která zjišťovala, do jaké míry mají občané obou měst zájem o volby do zastupitelstva a jak jsou spokojeni s místními službami. Výsledkem bylo podat doporučení a návrhy možných zajištění, který by mohly vést ke zlepšení hospodaření a rozvoji obou měst.

Ponejprve jsme se zabývaly teoretickými východisky týkající se hospodaření obcí dle zákonů, odbornou literaturou a internetovými zdroji. V samostatné části práce, která je založena na sekundárních datech získaných z výkazů pro hodnocení plnění rozpočtů územně samosprávných celků obou měst. Elementární data byla získána pomocí ankety na téma zájem o volby a spokojenosti místních občanů s hospodařením a službami obcí. Na základě rozboru sekundárních a elementárních dat byly uvedeny doporučení a návrhy možných zlepšení u obou měst samostatně. Jednalo se především o návrhy, jejichž prostřednictvím by došlo k rozvoji a k větším příjmům do rozpočtů měst a hledání nižších či omezení výdajové struktury. Pro srovnání a zachování relevantnosti daných dat bylo využito přepočtu u příjmové a výdajové složky na 1 obyvatele.

Za sledované období v kladném saldu byla města v roce 2013 a 2014 u města Teplice a u města Mostu v letech 2012 – 2014. Město Teplice hospodařilo se schodkem v letech 2010 – 2012, kdy tento schodek byl hrazen z volných finančních zdrojů. Město Most hospodařilo se schodkem v letech 2010 – 2011, kdy tento schodek byl uhrazen z volných finančních prostředků minulých let a z přijatého úvěru.

Dále byla ke zhodnocení finanční situace obou měst zpracována analýza příjmů a výdajů. Všechny analyzované výstupy vycházely po konsolidaci příjmů a výdajů. Přímá analýza se řídila druhovým hlediskem rozpočtové skladby a to na příjmy: daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery; a výdaje: běžné a kapitálové.

Analýza byla doplněna ukazatelem míry soběstačnosti, která představovala, do jaké míry je či není město schopno vystačit s vlastními příjmy. Dále byla finanční analýza doplněna o výpočty ukazatelů dluhové služby dle ministerstva financí o monitoringu hospodaření obcí. Všechny hodnotící a monitorující ukazatele (SIMU) nepřekročily stanovené či dokonce kritické hranice.

Na základě uvedených analýz bylo provedeno srovnání finanční situace obou měst za sledovací období 2010 – 2014. Po provedeném srovnání a doplnění dílčího cíle o anketu byla navržena a doporučena možná zlepšení hospodaření městům.

Z ankety vyplynulo, že občané obou měst volí své zastupitele v místních volbách. Zajímají se o hospodaření a více méně jsou spokojeni, jak vedení hospodaří s veřejnými rozpočty. Při spokojenosti s čistotou veřejného prostranství svého bydliště a blízkého okolí bylo odpovídáno rozličně v každém městě zvlášť. Obyvatelé Mostu jsou více spokojeni s čistotou veřejného prostoru svého blízkého okolí oproti obyvatelům města Teplice. I další odpověď na všímavost obyvatel, zda města plní své předvolební sliby a opravují místní chodníky a komunikace, zda rekonstruují veřejná osvětlení, zateplují školy nebo opravují nevyhovující parkoviště či vymezují nová parkovací místa, bylo odpovězeno z 50 % dotázaných v Mostě, že se práce provádějí po celý kalendářní rok a v Teplicích to bylo 46 %. Další otázkou bylo na téma regulace provozu heren. Což většina byla pro, aby byla omezena regulace na celém území města. K dnešnímu dni město Teplice má schválenou vyhlášku č. 7/2015, která zakazuje na svém území provozovat herny nejdéle však do 31. 12. 2016, ale výjimku dostaly kasina. Další otázkou bylo zjištěno, že nejvíce znepokojuje obyvatele Mostu a to chybějící parkovací místa a bezpečnost ve městě. Ve městě Teplice je na prvním místě bezpečnost ve městě a na druhém chybějící parkovací místa. Při doplnění odpovědi jiné znepokojení v Teplicích byla zodpovězena souvislost migrace arabských obyvatel do města a jeho okolí a ve městě Mostu bylo poukázáno na drogově závislé a nepřizpůsobivé občany Mostecka. Na další otázku byla očekávána odpověď dotázaných, protože město Teplice je „slavný“ tím, že nečerpá dotace z EU, a také se potvrdilo, že občané nemají dostatečné povědomí o tom, zda město čerpá dotace a jaké. Návrhem by mohlo být i zvýšení informovanosti občanů o čerpání dotací. Město Most je na tom o trochu lépe, občané z poloviny odpovědělo i o jaké dotace se jedná. Další otázkou byl rozhodující fakt o tom, zda město Teplice se přikloní k výstavbě zimního stadionu nebo veřejnému koupališti. Obyvatelé teplicka v anketě dali přednost investičnímu záměru a to zimnímu stadionu. Město již požádalo o vydání územního a stavebního rozhodnutí na tento investiční záměr, který zhruba bude stát okolo 120 mil. Kč.

Jak již bylo napsáno v bakalářské práci na rozpočtové hospodaření měst a obcí mají velký vliv zastupitelé, jejich odpovědnost za řízení finančních prostředků města a řízení o hospodaření města považujeme za to nejpodstatnější v řízení veřejnoprávních municipalit.

10 Seznam použitých zdrojů

- HRUŠKA, L. a kolektiv, *Studie – Rozbor udržitelného rozvoje území pro správní obvod obce s rozšířenou působností Teplice- 2012 (část A – podklady pro RURÚ)*, Ostrava: PROCES – Centrum pro rozvoj obcí a regionů. 2012 113 s.
- KINŠT, J., *Rozpočtová skladba v roce 2003 a praktické příklady*. Publikace pro pracovníky orgánů státní správy, obcí, krajů a jejich organizačních složek. 1. Vydání. Praha: Pragoeduca. 2002. 204 s. ISBN 80-7310-006-1.
- KOVANICOVÁ, D., Et. Al. *Finanční účetnictví v kontextu světového vývoje*. Praha: Polygon. 1999. 428 s. ISBN 80-85967-98-7.
- MIRGOVÁ, L., *Bakalářská práce – Zhodnocení hospodaření vybraného města*, Praha: ČZU PEF, 2014. 67s.
- PEKOVÁ, J., *Finance územní samosprávy – Teorie a praxe v ČR*. 1. Vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR. 2011. 588 s. ISBN 978-80-7357-614-1.
- Skupina autorů s různým oborovým zaměřením, *Strategický plán rozvoje města Mostu do roku 2020*, SPRMM je v dokumentaci města Mostu veden pod označením ID_R_013C. 60 s.
- Výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů ÚSC města Mostu a Teplic.
 1. Výkazy pro hodnocení plnění rozpočtů Fin 2 – 12 M za roky 2010 – 2014.
 2. Závěrečné účty, skutečnost k 31. 12 daného roku za roky 2010 – 2014.
- ŽEHROVÁ, J., PFEIFEROVÁ, D., *Finance municipalit*. 2. Vydání. Praha: ČZU, PEF. 2010. 116 s. ISBN 978-80-213-2024-6.

ZÁKONY A VYHLÁŠKY

- Usnesení vlády ČR č. 1395/2008 o monitoringu hospodaření obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 323/2002 Sb., Ministerstva financí o rozpočtové skladbě, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 243/2000 Sb., o rozpočtovém určení o rozpočtovém určení výnosů některých daní územním samosprávným celkům a některým státním fondům (zákon o rozpočtovém určení daní), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 338/1992 Sb., České národní rady o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávních celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

INTERNETOVÉ ZDROJE

- Doubravská hora: [online] 2015 [cit. 2015-11-13]. Dostupné z <http://www.hrad-doubravka.cz>
- Cash flow: <http://business.center.cz> [online] 2015 [cit. 2015-02-07]. Databáze pojmů. Dostupné z <http://business.center.cz/business/pojmy/p573-cash-flow.aspx>
- Českomoravská záruční a rozvojová banka, a. s.: [online] 2015 [cit. 2015-02-10]. Úvěry pro municipality. Dostupné z <http://www.cmzrb.cz/produkty-a-sluzby/municipalni-uver-v-programu-obec>
- Český statistický úřad: [online] 2015 [cit. 2015-11-13]. Databáze demografických údajů za obce ČR. Dostupný z <http://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>
- Český statistický úřad: [online] 2015 [cit. 2015-03-11]. Databáze trhu práce za obce v Ústeckém kraji. Dostupný z <https://www.czso.cz/csu/czso/9-trh-prace>
- Lázně Teplice v Čechách: [online] 2015 [cit. 2015-11-13]. Historie Teplicka. Dostupné z <http://www.lazneteplice.cz/o-nas/historie/>
- Město Most: [online] 2015 [cit. 2015-11-13]. Ekonomické dokumenty. Dostupné z <http://www.mesto-most.cz/8-2-rozpocet/ds-1132>.
- Město Teplice: [online] 2015 [cit. 2015-12-14]. Ekonomické dokumenty. Dostupné z <http://www.teplice.cz/ekonomicke-informace/ds-1007/p1=1061>

- Ministerstvo školství: [online] 2015 [cit. 2016-03-11]. Statistická ročenka žáků. Dostupné z <http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/statistika-skolstvi/vykonova-data-o-skolach-a-skolskych-zarizenich-2003-04-2013>

11 Přílohy

Příloha č. 1

Tabulka č. 1

Město Teplice	2010	2011	2012	2013	2014
Obyvatelstvo k 31. 12.	51 146	50 384	50 330	50 024	50 079
Ve věku 0-14 let	7 356	7 280	7 457	7 478	7 655
15-64 let	35 555	34 516	33 902	33 242	32 828
65 a více let	8 235	8 588	8 971	9 304	9 596
Narození	572	519	525	457	557
Zemřelí	546	563	569	567	565
Přistěhovalí	1 522	1 507	1 661	1 516	1 619
Vystěhovalí	1 610	1 542	1 671	1 712	1 556
Přírůstek přirozený	26	-44	-4	-110	-8
Přírůstek migrační	-88	-35	-10	-196	63
Přírůstek celkový	-62	-79	-54	-306	55

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr> a vlastní zpracování

Příloha č. 2

Tabulka č. 2

Město Most	2010	2011	2012	2013	2014
Obyvatelstvo k 31. 12.	67 466	67 058	67 490	67 332	67 089
Ve věku 0-14 let	9 892	9 800	9 893	10 028	10 041
15-64 let	48 392	47 531	47 323	46 586	45 984
65 a více let	9 182	9 727	10 274	10 721	11 064
Narození	667	618	654	634	628
Zemřelí	710	666	673	737	731
Přistěhovalí	1 573	1 802	1 943	1 542	1 668
Vystěhovalí	1 582	1 444	1 492	1 597	1 808
Přírůstek přirozený	-43	-48	-19	-103	-103
Přírůstek migrační	-9	376	451	-55	-140
Přírůstek celkový	-52	328	432	-158	-243

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr> a vlastní zpracování

Příloha č. 3

Tabulka č. 3 ke grafu č. 2

Vývoj počtu obyvatel v Mostě v letech 1869 – 2014																
1869	1880	1890	1900	1910	1921	1930	1950	1961	1970	1980	1991	2001	2011	2012	2013	2014
11 262	18649	27292	40701	48621	51272	56751	46328	56857	61158	61543	70670	68263	67058	67490	67332	67089

Zdroj: <https://www.czso.cz/csu/czso/databaze-demografickych-udaju-za-obce-cr>, Skupina autorů s různým oborovým zaměřením, *Strategický plan rozvoje města Mostu do roku 2020a* vlastní zpracování

Příloha č. 4

Tabulka č. 4

Město Most	2010	2011	2012	2014
Ekonomicky aktivní	36 542	36 542	31 443	x
Míra nezaměstnanosti v %	15,11	14,34	x	12,4

Zdroj: český statistický úřad a vlastní zpracování

Příloha č. 5

ANKETA

Dobrý den,

představení o sobě a mé diplomové práci přímo v terénu. Jsem studentka České zemědělské university a chtěla bych Vás požádat o vyplnění ankety v rozsahu 16 otázek pro potřebu mé diplomové práce, ve které zjišťuji Vaše názory v oblasti voleb do místního zastupitelstva, blízkost svého okolí a hospodaření obce. Vyplněno ručně pro 10 dotazovaných, nacházející se ve městě Teplice a Mostu. Dotazovaným bylo dále sděleno, že zpracování a vyplňování ankety je zcela anonymní.

1. Jakého jste pohlaví?

- žena
 muž

2. Kolik je Vám let. (věková kategorie)

- do 18 let
 19 – 30 let
 31 – 45 let
 46 – 64 let
 nad 65 let

3. Vaše nejvyšší dosažené vzdělání?

- základní škola
 středoškolské vzdělání (výuční list)
 středoškolské vzdělání s maturitní zk.
 vyšší odborné vzdělání
 bakalářské
 magisterské

4. Rozdělení dle ekonomické aktivity:

- studující
- soukromý podnikatel (FO pod. a PO)
- zaměstnanec (HPP, VPP, DPP)
- v domácnosti (matky na mateřské a rodičovské dovolené, invalidní a částečně invalidní důchodce)
- nezaměstnaný
- důchodce (starobní)

5. Zúčastnili jste se aktivně voleb do městského zastupitelstva? (Byl/a jste volit?)

- ANO
- NE

6. Zúčastňujete se veřejného zasedání zastupitelstva?

- ANO
- NĚKDY
- NE

7. Zajímáte se o hospodaření a rozpočet města?

- ANO
- NE

Podotázka na výše uvedenou otázku s odpovědí „ANO“.

8. Jste spokojeni s hospodařením města?

- spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojen/a

9. Jste spokojeni s čistotou veřejného prostranství svého bydliště a blízkého okolí?

- spokojen/a
- spíše spokojen/a
- spíše nespokojen/a
- nespokojen/a

10. Domníváte se, že stavební práce na veřejných místech města Teplice/Most se provádějí. (myšleno jako opravy chodníků, komunikací, zateplení škol a mateřských škol, rekonstrukce veřejného osvětlení, výstavba parkovišť a jiné práce toho typu).

- po celý kalendářní rok
- pouze před volbami
- neprovádějí se

11. Mělo by město Teplice/Most regulovat provoz heren?

- ano, na celém území města
- ano, pouze v centru města
- ano, pouze u škol (všech typu MŠ, ZŠ, atd.)
- ne, nezajímám se

12. Které problémy Vás ve městě znepokojují?

Zvolte alespoň jednu možnost

- chybějící parkovací místa
- bezpečnost ve městě
- zlepšení údržby a čistoty veřejného prostranství
- hřiště pro školní děti (10 až 18 let - typu plochy pro míčové hry: basket, fotbal, volejbal,...)
- skatepark s
- výstavba či jiné zajištění zázemí mateřské školky či jesliček
- jiné znepokojení

13. Dáváte přednost výstavbě zimního stadionu nebo veřejného koupaliště v Teplicích?

Dáváte přednost rekonstrukci zimního stadionu nebo veřejného koupaliště v Mostě?

Teplice

- zimní stadion
 veřejné koupaliště

Most

- zimní stadion
 veřejné koupaliště
 ani jedno

14. Jste pro, aby město zpoplatnilo popelnice?

- ANO
 NE

15. Víte, zda město čerpá dotace? (kupříkladu o dotace ze státního rozpočtu z ministerstva životního prostředí, z ministerstva dopravy, z evropských fondů)

- ANO
 NE
 NEVÍM

16. Jak jste spokojeni s možností využití volného času ve městě Teplice/Most?

- velmi spokojen/a
 spíše spokojen/a
 spokojen/a
 spíše nespokojen/a
 nespokojen/a

Po zodpovězení ankety, poděkování a popřání pěkného dne.

Lenka Mířgová